

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71
E-mail: mesopomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**Державна регуляторна
служба України**

*Щодо надання висновку
до законопроекту*

Мінекономіки відповідно до статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» надсилає на розгляд проєкт Закону України «Про авторське право і суміжні права» (далі – Закон).

Просимо надати висновок щодо зазначеного проєкту Закону у найкоротший термін.

- Додатки:
1. Проєкт Закону на 87 арк.
 2. Пояснювальна записка на 8 арк.
 3. Прогноз впливу на 5 арк.
 4. Аналіз регуляторного впливу на 26 арк.
 5. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

Арданов Олексій 0684309170
Дегтярьов Юрій 596-67-67 (*32-45)

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2301-02/47969-03 від 03.08.2020

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про авторське право і суміжні права

Цей Закон регулює відносини, пов'язані з виникненням (набуттям), охороною, здійсненням та захистом майнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав і особистих немайнових прав, а також відносини, пов'язані з охороною прав особливого роду (*sui generis*).

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

автор - фізична особа, яка своєю інтелектуальною творчою діяльністю створила твір;

аудіовізуальний твір — твір, зафіксований в об'єктивній формі (на матеріальному носії, в електронній формі тощо), що складається із серії послідовних кадрів (зображень) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (закодовують) рухомі зображення (як із звуковим супроводом, так і без нього), і сприймається виключно за допомогою того чи іншого виду екрана, на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою технічних засобів, а звук (за наявності звукового супроводу) — за допомогою звукових пристроїв. Видами аудіовізуального твору є кінематографічні твори, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдофільми тощо, в тому числі анімаційні (мультиплікаційні) чи інші;

аудіодискрипція (тифлокоментування) — створення окремої звукової доріжки із закадровим описом персонажа, предмета, простору або дії у відеопродукції для осіб з обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію;

база даних (компіляція даних) — сукупність незалежних творів, даних або іншої інформації, розташованих у систематизованому або упорядкованому вигляді та доступних для будь-якої особи за допомогою електронних або інших засобів;

вебсайт — сукупність даних, цифрового контенту, зокрема об'єктів авторського права і (або) суміжних прав тощо, пов'язаних між собою і структурованих у межах адреси вебсайту і (або) облікового запису власника цього вебсайту, доступ до яких здійснюється через адресу мережі Інтернет, що може складатися з доменного імені, записів про каталоги або виклики і (або) числової адреси за Інтернет-протоколом;

вебсторінка — складова частина вебсайту, розташована за спеціальною адресою в мережі Інтернет;

виконавець — фізична особа (актор, співак, музикант, танцюрист, диригент музичних і музично-драматичних творів або інша особа), яка виконує роль, читає, декламує, співає, грає на музичному інструменті, танцює, інтерпретує, будь-яким іншим способом виконує музичні, драматичні, літературні, хореографічні, інші подібні твори, вираження народної творчості (фольклору);

виробник відеограми — фізична і (або) юридична особа, яка бере на себе ініціативу та несе відповідальність за перший запис відеограми;

виробник фонограми — фізична і (або) юридична особа, яка бере на себе ініціативу і несе відповідальність за перший звукозапис виконання або будь-яких звуків чи запис відображень звуків;

відеограма - відеозапис виконання або будь-яких рухомих зображень (із звуковим супроводом чи без нього);

відтворення — пряме чи опосередковане, тимчасове чи постійне виготовлення однієї або більше копій об'єктів авторського права і (або) суміжних прав будь-яким способом та у будь-якій формі, повністю чи частково, а також їх записування для тимчасового чи постійного зберігання в електронній, зокрема цифровій, оптичній або іншій формі. Відтворенням також вважається створення тривимірного твору з двовимірного і навпаки та створення тривимірного твору на основі набору інструкцій, який зчитується комп'ютером для виготовлення тривимірного твору;

власник вебсайту — особа, яка є володільцем облікового запису та встановлює порядок і умови використання вебсайту. За відсутності доказів іншого власником вебсайту вважається реєстрант відповідного доменного імені, за яким здійснюється доступ до вебсайту, і (або) отримувач послуг хостингу;

власник вебсторінки — особа, яка є володільцем облікового запису, що використовується для розміщення вебсторінки на вебсайті, та яка управляє і (або) розміщує цифровий контент в межах такої вебсторінки. Власник вебсайту не є власником вебсторінки, якщо останній володіє обліковим записом, що дозволяє йому самостійно, незалежно від власника вебсайту, розміщувати інформацію на вебсторінці та управляти нею;

гіперпосилання — формалізований відповідно до стандартів мережі Інтернет запис адреси вебсайту або його частини (вебсторінки, даних). У разі якщо гіперпосилання адресує до частини вебсайту (вебсторінки), то, крім домену і (або) числової адреси за Інтернет-протоколом, воно може містити додаткові записи про каталоги або виклики і умови доступу до вебсторінки, що може бути відтворена або збережена на пристроях, які можуть зчитувати та відтворювати цифровий контент з використанням мережі Інтернет;

державна система правової охорони інтелектуальної власності - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність інших наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

доведення до загального відома публіки — спосіб поширення об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, шляхом публічного виконання, публічного показу, публічного сповіщення, інтерактивного надання доступу публіці, кабельної ретрансляції та публічного демонстрування.

запис — результат фіксування в матеріальній або електронній формі за допомогою технічних пристроїв звуків чи відображень звуків і (або) рухомих зображень, що дозволяє за допомогою відповідних пристроїв здійснювати їх сприйняття, відтворення тощо;

ім'я автора, виконавця — сукупність слів чи знаків, що ідентифікують автора, виконавця: прізвище та ім'я автора, виконавця; прізвище, ім'я та по батькові автора, виконавця; ініціали автора, виконавця; псевдонім автора, виконавця; прийнятий автором, виконавцем знак (сукупність знаків) тощо;

інтерактивне надання доступу публіці - подання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав до загального відома публіки з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, і (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до об'єктів авторського права і (або) суміжних прав з будь-якого місця і у будь-який час за їх власним вибором;

інформація про управління правами — інформація, в тому числі в електронній (цифровій) формі, що ідентифікує об'єкт авторського права і (або) суміжних прав і автора чи іншу особу, яка має на цей об'єкт авторське право і (або) суміжні права, або інформація про умови використання об'єкта авторського права і (або) суміжних прав, або будь-які цифри чи коди, у яких представлена така інформація, коли будь-який із цих елементів інформації прикладений до копії об'єкта авторського права і (або) суміжних прав або вміщений у нього чи з'являється у зв'язку з його повідомленням до загального відома;

кабельна ретрансляція — доведення до загального відома публіки шляхом приймання і одночасного передання телерадіоорганізаціями, провайдерами програмної послуги та іншими особами, незалежно від використаних технічних засобів передання та приймання публікою (по кабелю чи по повітряним каналам зв'язку, в тому числі, через супутник тощо) повних і незмінних програм організацій мовлення або їх істотних частин, а також творів, виконань, фонограм, відеограм, зокрема таких, що містяться в таких програмах організацій мовлення;

камкординг — записування аудіовізуального твору під час доведення до загального відома публіки аудіовізуального твору шляхом його публічного демонстрування в кінотеатрах, інших кінотовидавчих закладах особами, які перебувають у тому самому приміщенні, де відбувається таке публічне демонстрування, для будь-яких цілей без дозволу суб'єктів авторського права або суміжних прав;

кардшейрінг — забезпечення у будь-якій формі та в будь-який спосіб доступу до програми організації мовлення, доступ до якої обмежений суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав застосуванням технологічних засобів захисту (абонентська карта, код тощо), в обхід таких технологічних засобів

захисту, в результаті чого зазначена програма може бути сприйнята або в інший спосіб без застосування технологічних засобів захисту;

копія – відтворений у будь-якій об'єктивній формі об'єкт авторського права і (або) суміжних прав. Копія твору, виконана у будь-якій матеріальній формі є примірником твору;

копія твору у доступному форматі для осіб з обмеженнями сприймати друковану інформацію з причин інвалідності — копія твору в альтернативному вигляді або формі, яка забезпечує для осіб з обмеженнями сприймати друковану інформацію з причин інвалідності доступ до твору, в тому числі дозволяє йому мати такий самий реальний і зручний доступ, як і особі без відповідних обмежень сприймати друковану інформацію з причин інвалідності. Копія в доступному форматі використовується виключно особами з обмеженнями сприймати друковану інформацію з причин інвалідності, і вона повинна забезпечувати цілісність оригінального твору з належним урахуванням змін, необхідних для того, щоб зробити твір доступним в альтернативному форматі, і потреби осіб з обмеженнями сприймати друковану інформацію з причин інвалідності щодо доступності;

комп'ютерна програма — набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах);

Національний орган інтелектуальної власності (НОІВ) — державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

обліковий запис — формалізований згідно зі стандартами мережі Інтернет запис на комп'ютерному обладнанні (комп'ютерах, серверах), підключеному до мережі Інтернет, що ідентифікує користувача (наприклад, власника вебсайту) на такому обладнанні, включає в себе дані про доступ до частини каталогів і програмного забезпечення комп'ютерного обладнання, а також визначає права такого доступу, що надають можливість володільцю облікового запису додавати, видаляти, змінювати цифровий контент і дані вебсайту, надавати доступ до вебсайту або його частин, окремих даних іншим особам, припиняти функціонування такого вебсайту або його частини в межах облікового запису;

оприлюднення об'єкта авторського права або суміжних прав — дія, що вперше робить об'єкт авторського права або суміжних прав доступним для публіки;

оригінальність — ознака (критерій), що характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображає творчі рішення, прийняті автором при створенні твору;

організація мовлення - телерадіоорганізація, що здійснює доведення до загального відома публіки шляхом публічного сповіщення радіо- та (або) телевізійних програм (як власного вироблення, так й інших організацій), а також творів, виконань, фонограм, відеограм, що містяться в таких програмах.

піратська (контрафактна) копія твору, фонограми, відеограми — копія твору, фонограми чи відеограми, відтворена, оприлюднена і (або) розповсюджувана з порушенням авторського права і (або) суміжних прав;

позичка — надання у користування оригіналу і (або) примірника твору, фонограми, відеограми виконання, зафіксованого у фонограмі, відеограмі на матеріальних носіях на встановлений строк без мети одержання прямої чи опосередкованої комерційної вигоди;

попури — складений твір, який є результатом творчого підбору та розташування коротких уривків інших правомірно оприлюднених музичних чи аудіовізуальних творів, внаслідок чого виникає цілісний об'єкт, частини якого об'єднані спільним задумом та змістом;

постачальник послуг хостингу — особа, яка надає власникам вебсайтів послуги і (або) ресурси для розміщення вебсайтів або їх частин у мережі Інтернет та із забезпечення доступу до них через мережу Інтернет. Власник вебсайту, який розміщує свій вебсайт або його частину в мережі Інтернет на власних ресурсах і (або) самостійно забезпечує доступ до нього з використанням мережі Інтернет, одночасно є постачальником послуг хостингу. Власник вебсайту, який надає можливість іншим особам розміщувати цифровий контент на його вебсайті, є постачальником послуг хостингу;

похідний твір — твір, що є результатом творчої переробки іншого твору без завдання шкоди його охороні (анотація, адаптація, аранжування, кавер-версія, обробка фольклору тощо) чи його творчим перекладом на іншу мову. До похідних творів не належать аудіовізуальні твори, одержані шляхом озвучення (в тому числі дублювання), субтитрування українською чи іншими мовами інших аудіовізуальних творів;

плагіат — поширення твору, записаного виконання або їх частини під іменем або псевдонімом особи, яка не є автором цього твору чи виконавцем цього виконання або їх частини, а також оприлюднення фонограми, відеограми або їх частини під іменем (найменуванням) особи, яка не є виробником відповідно фонограми, відеограми або їх частини;

програма організації мовлення — змістовна сукупність зображень, звуків або зображень і звуків, що доводяться до загального відома публіки шляхом публічно сповіщення організацією мовлення;

продюсер аудіовізуального твору — фізична або юридична особа, яка організовує або організовує і фінансує виробництво та розповсюдження аудіовізуального твору;

прокат — надання у користування оригіналу і (або) примірника твору, фонограми, відеограми, виконання, зафіксованого у фонограмі, відеограмі, на

матеріальних носіях, на певний обмежений строк з метою одержання прямої чи опосередкованої комерційної вигоди;

псевдонім — вигадане ім'я, що застосовується як сукупність слів чи знаків, символів, вибране автором (співавторами) чи виконавцем (співвиконавцями) для позначення себе як автора або виконавця;

публічне виконання — подання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав (виконань, фонограм, відеограм) шляхом декламації, гри, співу, гри на музичному інструменті, диригування, танцю тощо і (або) за допомогою будь-яких пристроїв і процесів у місці, яке доступне для відвідування особами, які не належать до кола сім'ї або близьких знайомих цієї сім'ї особи, яка здійснює публічне виконання, незалежно від того, чи присутні вони в один і той самий час або в різний час;

публічне демонстрування аудіовізуального твору, відеограми, - публічне одноразове чи багаторазове представлення публіці аудіовізуального твору, відеограми із застосуванням того чи іншого виду екрану у приміщенні або будь-якому місці, де можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї або близьких знайомих цієї сім'ї особи, яка здійснює публічне демонстрування;

публічне сповіщення — передавання для приймання публікою в ефір бездротовими засобами, або за допомогою кабельної мережі або супутника тощо (крім кабельної ретрансляції) об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а також передача закодованих сигналів, якщо засоби для декодування надаються для публічного використання організацією мовлення або з її дозволу. Сигнал, що несе програму організації мовлення, вважається закодованим, якщо публічне сповіщення такої програми організації мовлення стає доступним для сприйняття публікою лише після того, як цей сигнал для забезпечення можливості такого сприйняття буде оброблено за допомогою спеціального декодувального пристрою (засобу), одержаного на підставі відповідного договору, укладеного з цією організацією мовлення або з іншою особою, уповноваженою цією організацією мовлення продавати (здавати в оренду) даний пристрій (засіб);

публічний показ — будь-яке візуальне подання оригіналу та (або) копії твору (крім аудіовізуального твору), програми організації мовлення, візуальне сприйняття яких відбувається у місцях, де присутні чи можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї чи близьких знайомих цієї сім'ї особи, яка здійснює таке представлення, у тому числі за допомогою будь-яких пристроїв (зокрема екрану) і процесів;

репрографічне відтворення (репродукування) — факсимільне відтворення у будь-якому розмірі (у тому числі збільшеному чи зменшеному) оригіналу письмового чи іншого графічного твору або його копії шляхом фотокопіювання або іншими подібними способами. Ребрографічне відтворення не включає: застосування друкувальних засобів для виготовлення видавничої продукції; запис в електронній (у тому числі цифровій), оптичній чи іншій формі, яку зчитує комп'ютер;

розповсюдження — будь-яка дія, за допомогою якої оригінали і (або) примірники об'єктів авторського права і (або) суміжних прав безпосередньо чи

опосередковано пропонуються публіці способом продажу чи іншого відчуження оригіналу або примірника об'єкта авторського права і (або) суміжних прав;

сирітський твір (виконання, фонограма, відеограма) — твір (виконання фонограма, відеограма), щодо яких жоден з суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав у цьому творі (виконанні фонограмі, відеограмі) не ідентифікований, чи навіть якщо один або кілька з них ідентифіковані, але жоден з них не знайдений, незважаючи на належний розшук цих суб'єктів, що проводився та фіксувався відповідно до статті 31 цього Закону;

службовий твір — твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту), або договору про розподіл майнових прав на службовий твір, укладеного між ним і роботодавцем;

суспільне надбання — твори і об'єкти суміжних прав, строк чинності майнових прав на які закінчився;

твір архітектури — твір у галузі спорудження будівель, споруд і ландшафтних утворень (креслення, ескізи, моделі, збудовані будівлі та споруди, парки, плани населених пунктів тощо);

твір образотворчого мистецтва — скульптура, картина, малюнок, гравюра, літографія, твір художнього дизайну (у тому числі сценічного дизайну, дизайн шрифту), тощо;

твір у жанрі пародії — твір, який є творчою переробкою іншого правомірно оприлюдненого твору або його частини, що за своїм змістом має комічний, сатиричний характер по відношенню до твору, що зазнав вказаної переробки, та викликає асоціації з таким твором, або спрямовується на висміювання певних подій або осіб;

твір у жанрі карикатури — твір образотворчого мистецтва, що за своїм змістом має комічний, сатиричний характер або спрямовується на висміювання певних осіб або подій, який є творчою переробкою іншого правомірно оприлюдненого твору, в тому числі персонажу твору або імені персонажу твору;

твір ужиткового мистецтва — твір образотворчого мистецтва, втілений або перенесений на предмет користування з ужитковою метою, створений ручним або промисловим способом, у тому числі твори декоративного ткацтва, кераміки, різьблення, ливарства, з художнього скла, художні ковані вироби, ювелірні вироби тощо;

технологічні засоби захисту — будь-яка технологія, програмне забезпечення, обладнання або компонент, які у своєму нормальному функціонуванні призначаються для запобігання або протидії діям по відношенню до об'єктів, використання яких не дозволене суб'єктом авторського права або суміжних прав, або суб'єктом прав *sui generis*. Технологічні заходи вважаються ефективними, якщо використання охоронюваного об'єкта контролюється суб'єктами зазначених прав через застосування контролю доступу або процедури охорони, наприклад, кодування, шифрування або іншої трансформації захищеного об'єкта, або механізм контролю копіювання, що досягає цієї мети захисту;

Установа — центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

фонограма — запис звуків виконання або інших звуків, або відображення звуків, крім звуків у формі запису, що входить до аудіовізуального твору. Розуміється, що визначення фонограми, не передбачає того, що права на фонограму будь-яким чином зачіпаються у зв'язку з їх включенням до аудіовізуального твору;

фотографічний твір — твір, відображений (зафіксований) із застосуванням аналогових, цифрових фотографічних технологій на матеріальному носії чи в електронній (цифровій) формі, або із застосуванням лазерних технологій у вигляді об'ємного тримірного зображення;

цитата — порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого правомірно оприлюдненого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування іншою особою у своєму творі з метою критики чи огляду, в обсязі, виправданому поставленою метою;

цифровий контент — будь-які відомості чи дані в електронній (цифровій) формі, що містять у собі об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, і можуть зберігатися і (або) поширюватися у вигляді одного або декількох файлів (частин файлів), записів у базі даних на зберігаючих пристроях комп'ютерів, серверів тощо у мережі Інтернет.

Стаття 2. Законодавство України про авторське право і суміжні права

Законодавство України про авторське право і суміжні права базується на Конституції України і складається з відповідних норм Цивільного кодексу України, цього Закону, законів України "Про кінематографію", "Про телебачення і радіомовлення", "Про видавничу справу", "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування", «Про архітектурну діяльність», «Про культуру», «Про театри і театральну справу», «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» та інших законів України, пов'язаних зі сферою охорони авторського права і суміжних прав.

Стаття 3. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на регулювання відносин, пов'язаних з використанням:

1) творів, зазначених у частині першій статті 6 цього Закону, і об'єктів суміжних прав, зазначених у статті 36 цього Закону, незалежно від місця їх оприлюднення (або не оприлюднені, але такі, що знаходяться в об'єктивній формі на території України), авторами яких або особами, яким належить авторське право і (або) суміжні права на них, є фізичні особи, які є громадянами України або є іноземцями чи особами без громадянства, які постійно проживають на території України, або юридичні особи, які мають місцезнаходження на території України;

2) творів, зазначених у частині першій статті 6 цього Закону, і об'єктів суміжних прав, зазначених у статті 36 цього Закону, оприлюднені на території України або за межами України, але після цього протягом 30 днів оприлюднені на території України;

3) програм організацій мовлення, що мають місцезнаходження на території України і здійснюють мовлення за допомогою передавачів, розташованих на території України;

4) творів архітектури і скульптури, які об'єктивно знаходяться на території України;

5) творів та об'єктів суміжних прав, які охороняються відповідно до міжнародних договорів України.

2. Положення цього Закону спрямовані на охорону та захист особистих немайнових прав і майнових прав:

1) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 5 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині другій статті 37 цього Закону, які є громадянами України або є іноземцями чи особами без громадянства, які постійно проживають на території України (для юридичних осіб - мають місцезнаходження на території України), незалежно від того, на якій території були оприлюднені їх твори чи об'єкти суміжних прав;

2) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 5 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині другій статті 37 цього Закону, незалежно від їх громадянства і постійного місця проживання (для юридичних осіб - їх місцезнаходження), твори чи об'єкти суміжних прав яких оприлюднені на території України або не оприлюднені, але які знаходяться в об'єктивній формі на території України;

3) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 5 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині другій статті 37 цього Закону, незалежно від їх громадянства і постійного місця проживання, твори чи об'єкти суміжних прав яких оприлюднені в іншій країні та протягом 30 днів після цього оприлюднені на території України;

4) інших осіб, авторське право і (або) суміжні права яких охороняються відповідно до міжнародних договорів України.

3. Суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав, незалежно від їх громадянства, твори чи об'єкти суміжних прав яких оприлюднені на території іншої держави або не оприлюднені, але знаходяться в об'єктивній формі на території іншої держави, правова охорона надається відповідно до міжнародних договорів України.

4. Іноземці та особи без громадянства, відповідно до міжнародних договорів чи на основі принципу взаємності, мають однакові з громадянами України права, передбачені цим Законом.

Стаття 4. Повноваження Установи та НОІВ у сфері охорони авторського права і суміжних прав

1. Установа забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони авторського права і суміжних прав, здійснює свої повноваження в межах, що передбачені законом, і виконує такі функції:

- 1) аналізує стан застосування і дотримання національного законодавства і міжнародних договорів у сфері авторського права і суміжних прав;
 - 2) здійснює нагляд (контроль) за виконанням цього Закону у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;
 - 3) забезпечує реєстрацію, акредитацію організацій колективного управління, нагляд за їх діяльністю, здійснює інші повноваження, передбачені Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав»;
 - 4) забезпечує розробку і реалізацію освітніх програм у сфері охорони авторського права і суміжних прав;
 - 5) представляє інтереси України з питань охорони авторського права і суміжних прав у міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;
 - 6) здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.
2. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.
3. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена Установою.
4. До владних повноважень у сфері охорони авторського права і суміжних прав, делегованих НОІВ, належить:
- приймання і розгляд заявок на державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва, а також на реєстрацію договорів, що стосуються прав авторів на твори, здійснення їх реєстрації;
 - видача свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;
 - здійснення публікацій в офіційному бюлетені з питань охорони авторського права і суміжних прав;
 - здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони авторського права та суміжних прав у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;
 - інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони авторського права та суміжних прав.
5. НОІВ виконує також такі функції:
- інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;
 - надання методичної допомоги організаціям колективного управління та моніторинг їх діяльності;
 - узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони авторського права та суміжних прав, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;
 - організацію та виконання робіт щодо підготовки з перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом..

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

6. НОІВ діє на підставі цього Закону, інших законів, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

7. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правовстановлюючого характеру.

8. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

9. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

10. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ та формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії наук України.

До складу наглядової ради можуть входити два представники міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансово-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень, про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також плани діяльності НОІВ;

надавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради НОІВ відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи Наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання Наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість її членів.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюється НОІВ.

11. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

12. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

13. На документах, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ, може бути використано кваліфікований електронний підпис. Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, електронних довірчих послуг, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 5. Зміст і суб'єкти авторського права

1. Авторське право становлять особисті немайнові права автора і майнові права на твори.

2. Суб'єктами авторського права є автори, їх спадкоємці, правонаступники а також інші особи, які набули виключні майнові права на твір на підставі закону або договору, за яким передбачено передання (відчуження), перехід, або розподіл виключних майнових прав на твір.

Стаття 6. Об'єкти авторського права

1. Об'єктами авторського права є твори у галузі науки, літератури і мистецтва, такі як:

- 1) літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо);
- 2) виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори;
- 3) комп'ютерні програми;
- 4) бази даних (компіляції даних);
- 5) музичні твори з текстом і без тексту;
- 6) драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, музично-світлові шоу, циркові вистави, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки;
- 7) аудіовізуальні твори;
- 8) твори образотворчого мистецтва;
- 9) твори архітектури, в тому числі в галузі містобудування і садово-паркового мистецтва;
- 10) фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії;
- 11) твори ужиткового мистецтва;
- 12) ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, пластичні твори, що стосуються географії, геології, топографії, техніки, архітектури та інших сфер діяльності;
- 13) сценічні обробки творів, зазначених у пункті 1 цієї частини, і обробки виражень народної творчості (фольклору), придатні для сценічного показу;
- 14) похідні твори;
- 15) збірки творів, збірки обробок виражень народної творчості (фольклору), енциклопедії та антології, збірки звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добром або упорядкуванням змісту без порушення авторських прав на твори, що входять до них як складові частини;
- 16) тексти перекладів для озвучення (в тому числі дублювання), субтитрування українською та іншими мовами іноземних аудіовізуальних творів;
- 17) інші твори.

2. Твори, зазначені в частині першій цієї статті, охороняються якщо вони є оригінальними.

3. Охороні за цим Законом підлягають всі твори, зазначені у частині першій цієї статті, як оприлюднені, так і не оприлюднені, як завершені, так і не

завершені, незалежно від їх призначення, жанру, обсягу, мети (освіта, інформація, реклама, пропаганда, розваги тощо).

4. Охорона поширюється тільки на форму вираження твору і не поширюється на будь-які ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи, способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони виражені, описані, пояснені, проілюстровані у творі.

Стаття 7. Об'єкти, що не охороняються авторським правом

1. Не є об'єктами авторського права:

1) повідомлення про новини або інші факти, що мають характер звичайної прес-інформації;

2) вираження народної творчості (фольклору);

3) акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування, офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного і судового характеру (закони, укази, постанови, рішення, державні стандарти тощо), а також їх офіційні переклади та їх проекти;

4) державні символи, державні нагороди; емблеми, символи і знаки органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань України, затверджені органами державної влади; символіка територіальних громад України, затверджена відповідними органами місцевого самоврядування;

5) грошові знаки;

6) розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних, що не відповідають критеріям оригінальності і на які поширюється право *suī generis* (право особливого роду).

7) тендерна документація у розумінні Закону України «Про публічні закупівлі»;

8) результати інтелектуальної аналітичної діяльності, які є наслідком аналізу і (або) синтезу нормативно закріпленої інформації, але не є результатом творчої діяльності;

9) слово, словосполучення, (крім випадків, коли вони є оригінальною назвою твору), аббревіатури.

2. Проекти офіційних символів і знаків, зазначених у пунктах 4 і 5 частини першої цієї статті, до їх офіційного затвердження, розглядаються як твори образотворчого мистецтва, права на які охороняються відповідно до цього Закону.

3. Елементи нематеріальної культурної спадщини, включені до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України, охороняються правом особливого роду (*suī generis*), яке належить українському та іншим корінним народам України.

За використання в комерційних цілях зазначених елементів нематеріальної культурної спадщини особами, що не є носіями відповідних елементів нематеріальної культурної спадщини, майстрами народного мистецтва чи народних художніх промислів, можуть встановлюватися спеціальні відрахування, спрямовані на сприяння збереженню, актуалізації і

популяризації традиційної української культури, які сплачуються до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

4. Бази даних, що не є оригінальними, охороняються правом особливого роду (*sui generis*) відповідно до частин четвертої - шостої статті 20 цього Закону.

5. Неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою (програмами), охороняються правом особливого роду (*sui generis*) відповідно до статті 35 цього Закону.

Стаття 8. Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства

1. Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення.

Первинним суб'єктом, якому належить авторське право, є автор твору.

За відсутності доказів іншого автором твору вважається особа, зазначена як автор на оригіналі або копії твору (презумпція авторства).

Це положення застосовується також у разі оприлюднення твору під псевдонімом, який ідентифікує автора.

2. Автори зобов'язані дотримуватися авторського права і (або) суміжних прав інших осіб при створенні творів.

3. Для виникнення і здійснення авторського права не вимагається реєстрація авторського права чи будь-яке інше спеціальне його оформлення, а також виконання будь-яких інших формальностей.

Суб'єкт авторського права для повідомлення про свої майнові права може використовувати знак охорони авторського права, що складається з латинської літери "с", обведеної колом - ©, поряд з яким зазначаються ім'я (найменування) суб'єкта авторського права, рік першого випуску в світ (оприлюднення) твору, та проставляється на оригіналі і (або) кожній копії твору.

4. Якщо твір опубліковано анонімно чи під псевдонімом (за винятком випадку, коли псевдонім однозначно ідентифікує автора), видавець твору (його ім'я чи назва (найменування) мають бути зазначені на творі) вважається представником автора і має право захищати права останнього. Це положення діє до того часу, поки автор твору не розкриє своє ім'я і не заявить про своє авторство.

5. Суб'єкт авторського права для засвідчення належних йому майнових прав на твір (оприлюднений чи неоприлюднений), факту і дати його оприлюднення, набуття майнових прав на твір на підставі договору або закону в будь-який час протягом строку чинності авторського права може зареєструвати своє авторське право у відповідних державних реєстрах.

Державна реєстрація авторського права і договорів, що стосуються права автора на твір, здійснюється НОІВ відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку. НОІВ складає і періодично видає каталоги всіх державних реєстрацій.

За підготовку НОІВ до державної реєстрації авторського права і договорів, що стосуються права автора на твір, сплачуються збори, розмір яких визначається Кабінетом Міністрів України. Кошти від справляння зазначених зборів зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Про реєстрацію авторського права на твір НОІВ видається свідоцтво. За видачу свідоцтва сплачується державне мито, кошти від сплати якого перераховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України. Розмір і порядок сплати державного мита за видачу свідоцтва встановлюються законодавством.

6. Особа, яка володіє матеріальним об'єктом, в якому втілено (виражено) твір, не має права перешкоджати особі, яка має авторське право, у його державній реєстрації.

Стаття 9. Охорона авторського права на частину твору

1. Частина твору, яка може використовуватися самостійно, у тому числі оригінальна назва твору, оригінальний персонаж твору, розглядається як твір і охороняється відповідно до цього Закону.

Стаття 10. Авторське право і право власності на матеріальний (електронний) об'єкт, в якому втілено твір

1. Авторське право і право власності на матеріальний (електронний) об'єкт, в якому втілено твір, не залежать одне від одного. Відчуження матеріального (електронного) об'єкта, в якому втілено твір, не означає передання (відчуження) майнових прав на твір і навпаки.

2. Власникові матеріального об'єкта, в якому втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури, не дозволяється руйнувати цей об'єкт без попереднього пропонування його авторові твору за ціну, що не перевищує вартості матеріалів, витрачених на його створення. Якщо збереження об'єкта, в якому втілено оригінал твору, є неможливим, власник матеріального об'єкта, в якому виражено оригінал твору, повинен дозволити авторові зробити копію твору у відповідній формі, а якщо це стосується об'єктів архітектури - фотографії твору.

3. Автор має право вимагати у власника матеріального об'єкта, в якому втілено оригінал твору образотворчого мистецтва, доступу до свого твору з метою його відтворення (фотографування, виготовлення примірників твору, переробок тощо) за умови, що це не порушує законні права та інтереси власника цього об'єкта.

Власник матеріального об'єкта, в якому втілено оригінал твору образотворчого мистецтва, не має права відмовити автору в доступі до твору без достатніх підстав. При цьому від власника цього об'єкта забороняється вимагати доставки твору авторові.

Стаття 11. Співавторство

1. Співавторами є фізичні особи, спільною інтелектуальною творчою діяльністю яких створено твір.

Відносини між співавторами можуть бути визначені договором. У разі відсутності такого договору авторське право на твір здійснюється всіма співавторами спільно.

2. Авторське право на твір, створений у співавторстві, належить всім співавторам незалежно від того, чи утворює такий твір одне нерозривне ціле або складається із частин, кожна з яких має самостійне значення.

Якщо твір, створений у співавторстві, утворює одне нерозривне ціле, то жоден із співавторів не має права без достатніх підстав відмовити іншим співавторам у дозволі на оприлюднення, інше використання, зокрема переробку твору.

У разі порушення спільного авторського права кожен співавтор має право захищати своє право в судовому порядку.

Якщо твір, створений у співавторстві, складається з частин, кожна з яких має самостійне значення, то кожен із співавторів зберігає своє авторське право на створену ним частину твору, яка має самостійне значення і має право використовувати створену ним частину твору на власний розсуд, якщо інше не передбачено договором, укладеним співавторами.

3. Винагорода за використання твору, створеного у співавторстві, належить співавторам у рівних частках, якщо в договорі між ними не передбачається інше.

Стаття 12. Особисті немайнові права автора

1. Особистими немайновими правами автора є:

1) право вимагати визнання свого авторства шляхом зазначення належним чином імені автора на оригіналі і (або) копіях твору і за будь-якого публічного використання твору, якщо це практично можливо;

2) право забороняти під час використання твору згадування свого імені, якщо він як автор твору бажає залишитись анонімом;

3) право вибирати псевдонім, зазначати і вимагати зазначення псевдоніма замість справжнього імені автора на оригіналі і (або) копіях твору і під час будь-якого його публічного використання;

4) право протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору або будь-якому іншому посяганню на твір, що завдає шкоду честі і репутації автора;

5) право на відкликання, згідно з яким автор має право до моменту оприлюднення твору, крім службового твору або твору, створеного на замовлення, відмовитися від раніше прийнятого рішення про його оприлюднення за умови відшкодування особі, якій передано (відчужене) майнове право на твір або надано дозвіл на використання твору, завданих таким рішенням збитків у вигляді реальних збитків, понесених такою особою.

2. Особисті немайнові права автора не можуть бути передані (відчужені) іншим особам.

Стаття 13. Майнові права суб'єкта авторського права

1. Майновими авторськими правами (майновими правами на твір) суб'єкта авторського права є виключне право використовувати твір особисто,

виключне право дозволяти, виключне право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі забороняти використання твору будь-якими способами, зокрема:

- а) відтворення;
- б) включення до іншого об'єкта авторського права та (або) суміжних прав, в тому числі синхронізація;
- в) розповсюдження оригіналу і (або) примірників твору;
- г) імпорту примірників твору;
- г) позички оригіналу і (або) примірників твору;
- д) прокату оригіналу і (або) примірників твору;
- є) перекладу;
- ж) переробки, адаптації, аранжування, створення кавер-версій та іншими подібними змінами;
- з) доведення до загального відома публіки шляхом публічного виконання, публічного показу, публічного сповіщення, інтерактивного надання доступу публіці до об'єкта авторського права та (або) суміжних прав, кабельної ретрансляції та публічного демонстрування.

Використанням твору є також інші дії, які встановлені законом або впливають з характеру твору.

2. Майнові авторські права, зазначені в частині першій цієї статті, можуть бути передані (відчужені) іншій особі, після чого ця особа стає суб'єктом авторського права.

3. Майнові права на твір, які спільно належать кільком суб'єктам авторського права, здійснюються на умовах, визначених договором між цими суб'єктами, укладеним цими суб'єктами у письмовій (електронній) формі, якщо інше не передбачено цим Законом. За відсутності такого договору, кожен з суб'єктів авторського права, яким спільно належать майнові права на твір, має право забороняти його використання третіми особами.

4. Суб'єкт авторського права має право на винагороду за будь-яке використання твору, розмір якої встановлюється законом або договорами, що укладаються суб'єктами авторського права чи, у передбачених законом випадках, організаціями колективного управління, з урахуванням випадків вільного використання творів, передбачених статтями 22-29 цього Закону, та випадків дозволеного використання сирітських творів, встановлених статтею 31 цього Закону.

5. Вичерпний перелік винятків та обмежень у сфері авторського права встановлено статтями 22-29 цього Закону. Зазначені винятки та обмеження здійснюються за умови, що твір, який використовується, був правомірно оприлюднений, а винятки і обмеження не завдаватимуть шкоди нормальному використанню твору і не обмежуватимуть безпідставно законні інтереси суб'єктів авторського права.

6. Якщо примірники твору законним чином введені в цивільний оборот шляхом їх першого відчуження в Україні, то допускається подальше відчуження цих примірників без згоди суб'єкта авторського права і без виплати винагороди, за винятком оригіналів творів мистецтва, подальше відчуження

яких здійснюється з виплатою винагороди за право слідування відповідно до статті 32 цього Закону.

Положення, зазначені в цій частині, не стосуються інтерактивного надання доступу публіці до твору.

7. Якщо автор передав (відчужив) майнові права на твір, використання якого здійснюється способом прокату, то такий автор зберігає право на отримання справедливої винагороди за прокат твору, з урахуванням особливостей, визначених частиною третьою статті 16 цього Закону.

8. Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються твору, що було попередньо правомірно подане на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до даного об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, не є використанням твору.

Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються твору, що було попередньо неправомірно подане на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до цього об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, за умови якщо таке гіперпосилання розміщено з метою отримання прибутку та (або) з усвідомленням незаконного характеру дій із розміщення гіперпосилання визнається використанням виконання способом інтерактивного надання доступу публіці до твору.

Стаття 14. Авторське право на службові твори

1. Особисті немайнові права на службовий твір належить автору твору.

2. Майнові права на службовий твір, визначені частиною першою статті 13 цього Закону, належать автору і роботодавцю спільно, якщо інше не передбачено цим Законом, трудовим договором (контрактом) або договором про розподіл майнових прав на службовий твір, укладеним автором і роботодавцем.

3. Майнові права на службову комп'ютерну програму, службову базу даних з моменту створення твору належать роботодавцю, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) або договором, укладеним автором і роботодавцем, про розподіл майнових прав на вказаний службовий об'єкт авторського права.

4. Роботодавець має право на завершення незавершеного службового твору, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) або договором про розподіл майнових прав на службовий твір, укладеним роботодавцем і автором.

5. Якщо автором і органом державної влади не було укладено договір про розподіл майнових прав на службовий твір або питання про належність майнових прав на службовий твір не врегульовані в трудовому договорі (контракті), майнові права на службовий твір, створений автором у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту) з органом державної влади, належать органу державної влади без виплати винагороди автору.

Орган державної влади має право на завершення незавершеного службового твору у випадку, якщо твору у випадку, якщо такий твір автором не було завершено.

Стаття 15. Авторське право на твори, створені за замовленням

1. Особисті немайнові права на твір, створений за замовленням, належать автору твору.

2. Майнові права на твір, створений за замовленням, визначені частиною першою статті 13 цього Закону, належать замовникові з моменту створення твору, якщо інше не передбачено договором про створення за замовленням і використання твору.

Стаття 16. Авторське право на аудіовізуальні твори

1. Авторами аудіовізуального твору є:

- а) режисер-постановник;
- б) автор сценарію і (або) текстів, діалогів;
- в) автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього;
- г) художник-постановник;
- д) оператор-постановник.

Одна і та сама фізична особа може суміщати дві або більше із наведених у цій частині авторських функцій.

2. За договором, у тому числі трудовим договором, за яким автор робить або зобов'язався зробити внесок у створення аудіовізуального твору, майнові права, зазначені в частині першій статті 13 цього Закону, на цей твір переходять продюсеру аудіовізуального твору, якщо інше не передбачено таким договором. При цьому, за автором музичного твору, спеціально створеного для аудіовізуального твору, зберігаються майнові права на публічне виконання такого музичного твору окремо від аудіовізуального твору.

Автори аудіовізуального твору та автори або інші суб'єкти авторського права на твори, які з їх дозволу (або з дозволу суб'єктів авторського права на відповідні твори, якщо майнові права на такі твори належать не авторам відповідно до договору або закону) перероблені і (або) увійшли до цього аудіовізуального твору, якщо інше не передбачено договором, не мають права заперечувати проти відтворення, розповсюдження, публічного демонстрування і публічного виконання, публічного сповіщення або будь-якого іншого публічного повідомлення цього аудіовізуального твору прокату примірників цього аудіовізуального твору, а також субтитрування і озвучення (в тому числі дублювання) цього твору.

3. Автори аудіовізуального твору (їх спадкоємці) незалежно від передання (відчуження) майнових прав, зазначених у частині першій статті 13 цього Закону, на аудіовізуальний твір, мають право на справедливую винагороду за доведення до загального відома публіки, прокат примірників цього аудіовізуального твору.

Особи, які використовують аудіовізуальні твори, зобов'язані виплачувати авторам (їх спадкоємцям) зазначену справедливую винагороду на умовах і в порядку, визначеному Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

4. Автори, твори яких увійшли як складова частина до аудіовізуального твору (як тих, що існували раніше, так і створених у процесі роботи над аудіовізуальним твором), зберігають авторське право кожний на свій твір і можуть самостійно використовувати його в обсязі, що не пов'язаний з цим аудіовізуальним твором, якщо договором з продюсером аудіовізуального твору не передбачено інше.

5. Фонограми і (або) відеограми, які спеціально створені для аудіовізуального твору і включені у нього, не мають окремої охорони суміжними правами.

Стаття 17. Авторське право на шрифти

1. Шрифти охороняються як твори художнього дизайну та (або) комп'ютерні програми. Вибір режиму охорони залежить від форми вираження шрифту.

Стаття 18. Авторське право на комп'ютерні програми

1. Комп'ютерні програми охороняються як літературні твори. Така охорона поширюється на комп'ютерні програми виражені у вихідному або об'єктному кодах.

2. Охорона надається формі вираження комп'ютерної програми. Ідеї та принципи, на яких ґрунтується будь-який елемент комп'ютерної програми, зокрема ті, на яких ґрунтується її інтерфейс, логічні схеми, алгоритми та мови програмування, не охороняються авторським правом.

3. Графічний інтерфейс користувача, набір виконуваних функцій, формат файлів даних, які використовуються в комп'ютерній програмі для експлуатації її функцій, не є формами вираження комп'ютерної програми.

Стаття 19. Авторське право на складені твори

1. Автору збірника, зокрема енциклопедії, енциклопедичного словника, антології або іншого складеного твору (упоряднику), належить авторське право на здійснене ним упорядкування (підбір та (або) розташування) творів, якщо таке упорядкування є результатом інтелектуальної творчої діяльності.

Упорядник здійснює свої права за умови дотримання ним прав суб'єктів авторського права щодо кожного з творів, включеного до складеного твору.

Суб'єкти авторського права на твори, включені до складеного твору, зберігають майнові права на свої твори, які використовуються окремо від

складеного твору, якщо інше не передбачено договором з упорядником складеного твору.

Авторське право упорядника складеного твору не перешкоджає іншим особам здійснювати самостійне упорядкування тих самих творів для створення інших складених творів.

2. Упоряднику енциклопедій, енциклопедичних словників, періодичних збірників, збірників наукових праць, газет, журналів та інших періодичних видань належать виключні права на використання таких видань у цілому. Упорядник має право за будь-якого використання таких видань зазначати в них своє ім'я (найменування) або вимагати такого зазначення.

Стаття 20. Авторське право на бази даних (компіляції даних)

1. Бази даних (компіляції даних) охороняються авторським правом як такі, якщо вони за добором і (або) упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної творчої діяльності автора.

2. Охорона баз даних не поширюється і не завдає шкоди будь-яким правам на складові частини, що увійшли до складу баз даних.

3. Охорона баз даних не поширюється на комп'ютерні програми, що використовувалися під час створення, або необхідні для функціонування баз даних.

4. Виробнику бази даних, окрім бази, яка створена для систематизації даних, що є публічною інформацією відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», надається право особливого роду (*sui generis*) на цю базу даних, якщо ним було зроблено якісно та (або) кількісно значний внесок в отримання, перевірку чи подання вмісту бази даних, щоб запобігти вилученню та (або) повторному використанню всього вмісту бази даних чи значної її частини у якісному чи кількісному вимірі.

Під вилученням розуміється постійне або тимчасове перенесення всього вмісту бази даних або значної її частини на інший носій в будь-який спосіб і в будь-якій формі.

Під повторним використанням розуміється будь-яке надання невизначеному колу осіб всього вмісту бази даних або значної її частини.

5. Право особливого роду може передаватися відповідно до законодавства, з урахуванням положень Розділу IV цього Закону.

Право особливого роду здійснюється незалежно від того, чи підлягає відповідна база даних охороні авторським правом чи іншими правами. Крім того, воно здійснюється незалежно від того, чи підлягає вміст відповідної бази даних охороні авторським правом чи іншими правами.

Охорона баз даних відповідно до права особливого роду не перешкоджає правам, які існують щодо вмісту такої бази даних.

6. Право особливого роду починає діяти з дати закінчення виготовлення такої бази даних та спливає через п'ятнадцять років, рахуючи від початку року, наступного за датою закінчення виготовлення бази даних.

У випадку оприлюднення бази даних до закінчення строку, визначеного абзацом першим частини п'ятої цієї статті, строк чинності цього права спливає

через п'ятнадцять років, з 1 січня року, який іде за датою, коли база даних вперше була оприлюднена.

Будь-яка істотна зміна вмісту бази даних, у кількісному чи якісному вимірі, зокрема, будь-яка істотна зміна, що впливає з накопичення доповнень, вилучень або послідовних змін, яка дозволяє зробити висновок, що йдеться про суттєвий, визначений якісно і кількісно внесок, надає базі даних, яка є результатом таких змін, окремий строк правової охорони.

Стаття 21. Авторське право на похідні твори

1. Перекладачам, авторам інших похідних творів належить авторське право на здійснені ними переклад, адаптацію, аранжування або іншу переробку твору.

Перекладачі, автори інших похідних творів здійснюють свої права за умови дотримання ними прав суб'єкта авторського права на твір, що зазнав переробки.

2. Авторське право перекладачів і (або) авторів інших похідних творів не перешкоджає іншим особам здійснювати свої переклади і переробки тих самих творів за умов дотримання авторського права на твори, що перекладаються чи перероблюються.

Стаття 22. Вільне використання творів

1. Без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно, але із зазначенням імені автора і джерела запозичення, допускається:

1) використання цитат у вигляді коротких уривків з правомірно оприлюднених творів, перекладу цих уривків, в обсязі, виправданому поставленою метою, в тому числі цитування статей з газет і журналів у формі оглядів преси, якщо воно зумовлено критичним, полемічним, науковим або інформаційним характером твору, до якого цитати включаються; вільне використання цитат у формі коротких уривків з виступів, зафіксованих у звукозаписах чи відеозаписах або включених до програм організації мовлення в обсязі, виправданому поставленою метою;

2) використання літературних і художніх творів в обсязі, виправданому поставленою метою, як ілюстрацій у виданнях, програмах організації мовлення, звукозаписах чи відеозаписах для забезпечення та реалізації освітнього процесу чи з метою наукових досліджень без комерційних цілей;

3) відтворення та розповсюдження у пресі, доведення до загального відома публіки попередньо опублікованих у газетах або журналах статей з поточних економічних, політичних, релігійних та соціальних питань чи публічного сповіщених творів такого ж самого характеру у випадках, коли право на таке відтворення, розповсюдження, доведення до загального відома публіки спеціально не заборонено автором;

4) відтворення засобами фотографії або відеозапису, розповсюдження, публічне сповіщення або інше поширення серед публіки творів, побачених або почутих під час перебігу поточних подій з метою висвітлення цих подій в обсязі, виправданому інформаційною метою;

5) відтворення у каталогах творів, виставлених на доступних публіці виставках, аукціонах, ярмарках або у колекціях для висвітлення зазначених заходів, без використання цих каталогів у комерційних цілях;

6) відтворення творів для судового, адміністративного, кримінального провадження, нормотворчої діяльності органів законодавчої, виконавчої влади та місцевого самоврядування, вчинення нотаріальних дій, забезпечення громадської безпеки, в обсязі, виправданому цією метою;

7) публічне виконання музичних творів під час офіційних церемоній, організованих органами державної влади і (або) органами місцевого самоврядування, релігійних церемоній, а також похоронів в обсязі, виправданому характером таких церемоній;

8) відтворення та розповсюдження засобами масової інформації, публічне сповіщення публічно виголошених промов, звернень, доповідей та інших подібних творів у обсязі, виправданому поставленою метою;

9) використання правомірно оприлюднених літературних, художніх, музичних та інших творів для створення на їх основі попури або твору в жанрі пародії або карикатури.

Переробка музичного твору з текстом до нього вважається пародією тоді, коли творчій переробці піддаються і музика, і текст, при цьому і музичний, і літературний твори набувають комічні чи сатиричні риси.

До пародії на музичний твір з текстом не належать:

- а) переробка тексту з використанням непереробленої музики;
- б) створення нового тексту з використанням не переробленої музики;
- в) переробка музики з використанням не переробленого тексту;

10) створення зображень творів архітектури та образотворчого мистецтва, що постійно розташовані у доступних для громадськості місцях, і використання таких зображень;

11) записування твору в цілях короткострокового користування, здійснюваного організацією мовлення власними засобами та для власних програм організацій мовлення, стосовно якого вона одержала право на публічне сповіщення. При цьому організація мовлення зобов'язана знищити такий запис твору протягом тридцяти календарних днів після його здійснення, якщо більш тривалий строк письмово не погоджений з суб'єктом авторського права чи не встановлений законом. Такий запис може бути збережений в державних архівних установах у зв'язку з його виключно документальним характером;

12) адаптація аудіовізуальних творів шляхом аудіодискрипції (тифлокоментування);

13) відтворення в електронному державному реєстрі авторського права та договорів, які стосуються права автора на твір.

2. Без дозволу суб'єкта авторського прав та безоплатно допускається:

1) відтворення твору в зв'язку з демонструванням, налаштуванням або ремонтом обладнання, перевірка функціонування якого неможлива без використання творів, за умови що таке відтворення та його обсяг відповідають зазначеній меті;

2) відтворення твору у вигляді макету, креслення чи плану будинку з метою реконструкції цього будинку, за умови що таке відтворення та його обсяг відповідають зазначеній меті.

Цей перелік дозволених випадків вільного використання творів є вичерпним

Стаття 23. Вільне використання твору в інтересах особи з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність

1. Допускається вільне використання твору у випадках і за умов, передбачених цією статтею, в інтересах особи з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність, зокрема, фізичної особи, що має інвалідність, пов'язану з обмеженнями можливості сприймати друковану інформацію, в том числі сліпої особи, іншої особи з інвалідністю по зору або з порушенням зорового сприйняття, зокрема, здатності до читання, зорова функція або здатність до читання якої не може бути відновлена повністю так, щоби читати друковані твори нарівні з особами без таких порушень, а також іншої особи, яка через фізичні порушення чи психічні розлади, не може тримати в руках чи користуватися книгою або фокусувати погляд чи рухати очима в тій мірі, в якій це необхідно для читання.

Без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно уповноваженому закладу дозволяється здійснювати використання копій твору в доступному форматі для осіб з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність способами:

1) відтворення, розповсюдження, інтерактивного надання доступу публіці; пересилання електронних копій у мережі виключно особам з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність по проводах або засобами бездротового зв'язку;

2) перекладу твору з метою виготовлення копій творів у доступному форматі для осіб з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність;

3) позички, прокату примірників (копій) твору у доступному форматі для осіб з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність;

4) імпорту примірників творів у доступному форматі.

2. Використання твору способами, зазначеними у частині першій цієї статті, допускається через уповноважений заклад, тобто, уповноважений заклад (установу, організацію), що відповідно до законодавства здійснює навчання, організацію виховного та освітнього процесу, надає спеціалізовані послуги для адаптивного читання і доступу до інформації для осіб з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність на некомерційній основі. Уповноваженим закладом також може бути державна установа або неприбуткова організація, яка надає аналогічні послуги особам з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність в якості основного напрямку своєї діяльності або інституційного обов'язку;

Використання твору способами, зазначеними у частині першій цієї статті, допускається за дотримання таких умов:

1) уповноважений заклад, який має намір здійснювати зазначені дії, отримав законний доступ до твору або копії твору;

2) копія твору в доступному форматі і (або) прилади, комп'ютерні програми, призначені для використання цієї копії особами з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність, можуть включати в себе будь-які засоби, необхідні для здійснення навігації у творі в доступному форматі, однак без внесення змін у твір, крім тих, внесення яких зумовлено необхідністю забезпечити доступ до твору особам з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність (тифлокоментування тощо);

3) копія твору в доступному форматі надається у користування виключно для осіб з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність;

4) такі дії здійснюються без мети одержання прибутку.

5) уповноважений заклад вживає належних заходів, в тому числі із застосуванням засобів технологічного захисту, з метою обмеження подальшого відтворення, розповсюдження, інтерактивного надання доступу до відповідних творів, копії яких надаються особам з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність.

3. Без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно уповноваженим закладам дозволяється відчужувати або надавати у користування копії творів у доступному форматі виключно особам з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність та (або) закладам, які надають аналогічні послуги таким особам, в іншій країні за умови, що така копія буде використовуватися виключно в інтересах зазначених осіб.

4. Особа з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність має право виготовити або замовити особисто чи через свого представника виготовлення копії правомірно оприлюдненого твору в доступному форматі для використання в особистих цілях.

5. Правомірно виготовлені копії творів у доступному форматі мають містити інформацію про ім'я автора і джерело запозичення, а також напис про те, що їх використання призначене виключно для осіб з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність.

Стаття 24. Вільне використання твору організаціями з охорони культурної спадщини

1. Допускається без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно відтворення, у тому числі репрографічне відтворення, твору некомерційними організаціями, такими як бібліотека або музей, архів або організація зі збереження фондів аудіо-, відеозаписів (далі для цілей цього Закону іменовані інституціями культурної спадщини) з урахуванням частини четвертої цієї статті, за таких умов:

1) у разі, коли відтворення твору або його частини (за винятком комп'ютерної програми чи бази даних), з ілюстраціями чи без них здійснюється за запитом фізичних осіб за умови, що:

а) інституції культурної спадщини мають достатньо підстав вважати, що копія відтвореного твору використовуватиметься з метою навчання, наукового або приватного дослідження;

б) обсяг такого відтворення відповідає зазначеній меті;

в) відтворення твору не має систематичного характеру;

2) у разі, коли відтворення здійснюється в будь-якому форматі та на будь-якому носії для збереження або заміни загубленого, пошкодженого чи непридатного примірника твору з фонду даної інституції культурної спадщини або для відновлення загубленого, пошкодженого чи непридатного оригіналу чи примірника твору з фонду аналогічної інституції культурної спадщини, надання такого примірника іншій інституції культурної спадщини за умови, що виготовлення відповідного примірника іншим шляхом неможливе і примірник виготовляється в обсязі, необхідному для такого збереження.

2. Допускається без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно позичка бібліотеками правомірно опублікованих примірників творів, крім примірників комп'ютерних програм, баз даних, якщо таке використання здійснюється без мети отримання прибутку.

3. Допускається без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно доводити до загального відома публіки шляхом інтерактивного надання доступу публіці до твору, вираженого в електронній (цифровій) формі, за допомогою терміналів в приміщенні інституції культурної спадщини за запитом фізичної особи з метою навчання, наукового або приватного дослідження, за таких умов:

а) виключення можливості створення копій цього твору для використання поза приміщенням закладів, зазначених в цій частині;

б) надання одночасно доступу лише до однієї копії цього твору.

Діяльність інституції культурної спадщини вважається некомерційною, в тому числі якщо цією організацією стягується плата, розмір якої не перевищує суму, необхідну для відшкодування господарських витрат, пов'язаних з наданням послуг на передбачені цією статтею відтворення, позичку та інтерактивне надання доступу публіці до твору.

4. Допускається без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно публічний показ оригіналів творів образотворчого і (або) ужиткового мистецтва музеями, у яких вони зберігаються.

Стаття 25. Вільне відтворення твору для забезпечення та реалізації освітнього процесу

1. Допускається без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно з обов'язковим зазначенням, якщо це практично можливо, імені автора і джерела запозичення:

1) відтворення, в тому числі в електронній (цифровій) формі, інтерактивне надання доступу публіці до твору образотворчого мистецтва, фотографічного твору, уривків з правомірно оприлюдненого письмового твору та аудіовізуального твору як ілюстрацій для забезпечення та реалізації освітнього процесу, за умови, що:

а) обсяг такого використання відповідає зазначеній меті;

б) використання творів здійснюється суб'єктами освітньої діяльності у місцях, де цими суб'єктами здійснюється освітня діяльність, або через

захищене електронне середовище, до якого забезпечується доступ виключно учням (студентам) та викладачам навчального закладу;

2) репрографічне відтворення суб'єктами освітньої діяльності для навчальних занять правомірно оприлюдненого твору або його частини, з ілюстраціями або без них, за умови, що:

б) обсяг такого відтворення відповідає зазначеній меті;

в) відтворення твору не має систематичного характеру;

3) відтворення у електронній (цифровій) формі, інтерактивне надання доступу публіці до уривків з правомірно оприлюднених творів як ілюстрацій для дистанційного навчання, за умови застосування заходів щодо захисту матеріалів дистанційного навчання від незаконного доступу до них.

Стаття 26. Вільне використання комп'ютерних програм

1. Особа, яка правомірно володіє копією комп'ютерної програми, виготовленим правомірно (законний користувач), має право без дозволу суб'єкта авторського права на цю програму та безоплатно:

1) виготовити резервну копію, якщо це необхідно для використання цієї комп'ютерної програми;

2) декомпілювати комп'ютерну програму (перетворити її з об'єктного коду у вихідний текст) з метою одержання інформації, необхідної для досягнення її взаємодії з іншою незалежно розробленою комп'ютерною програмою, за дотримання таких умов:

а) інформація, необхідна для досягнення здатності до взаємодії, раніше не була доступною цій особі з інших джерел;

б) зазначені дії здійснюються тільки щодо тих частин комп'ютерної програми, які необхідні для досягнення здатності до взаємодії;

в) інформація, одержана в результаті декомпіляції, може використовуватися лише для досягнення здатності до її взаємодії з іншими програмами, але не може передаватися іншим особам, крім випадків, якщо це необхідно для досягнення здатності до взаємодії з іншими програмами, а також не може використовуватися для розроблення, виготовлення чи продажу комп'ютерної програми, суттєво подібної за своїм вираженням до декомпільованої комп'ютерної програми, або для вчинення будь-якої іншої дії, що порушує авторське право;

3) спостерігати, вивчати, досліджувати функціонування комп'ютерної програми з метою визначення ідей і принципів, що лежать в її основі, за умови, що це робиться в процесі виконання будь-якої дії із завантаження, показу, функціонування, передачі чи записування в пам'ять (збереження) комп'ютерної програми.

2. Особа, яка правомірно володіє копією комп'ютерної програми, виготовленим правомірно, має право без дозволу суб'єкта авторського права на цю програму, якщо договором, за яким ця особа набула право володіти таким копією, не передбачено інше, та якщо такі дії необхідні виключно для належного використання цієї особою такої копії за призначенням, в тому числі для виправлення помилок:

- 1) здійснювати відтворення комп'ютерної програми в цілому або частково, будь-яким способом та в будь-якій формі;
- 2) здійснювати переклад, адаптацію або будь-яку іншу зміну (модифікацію) комп'ютерної програми і відтворення результатів цих дій.

Стаття 27. Вільне використання баз даних

1. Особа, яка правомірно володіє копією бази даних, виготовленою правомірно (законний користувач), крім випадків вільного використання творів, визначених статтею 22 цього Закону, має також право без дозволу суб'єкта авторського права на цю базу даних та безоплатно:

1) здійснювати будь-які дії, необхідні для забезпечення доступу до вмісту бази даних та нормального використання цього вмісту з тієї метою, для якої законний користувач правомірно отримав копію бази даних. Якщо законний користувач отримав дозвіл на використання тільки частини бази даних, це положення застосовується тільки до такої частини;

2) відтворювати неелектронні бази даних виключно в особистих цілях або для членів сім'ї цієї особи, без наявності прямої або опосередкованої комерційної мети;

3) відтворювати бази даних без комерційної мети для ілюстрації в освітній або науковій діяльності, за умови:

- а) що, обсяг такого відтворення відповідає зазначеній меті;
- б) відтворення не має систематичного характеру;
- в) зазначення джерела запозичення.

2. Особа, яка правомірно володіє правомірно виготовленою копією неоригінальної бази даних що охороняється правом особливого роду (законний користувач), має право вилучати та (або) повторно використовувати для будь-яких цілей незначні у якісному чи кількісному вимірі частини її вмісту без згоди виробника такої бази даних.

Якщо законному користувачу згідно з умовами використання бази даних дозволено вилучати чи повторно використовувати тільки частини бази даних, це положення застосовується тільки до такої частини.

3. Законний користувач неоригінальної бази даних, може без згоди виробника такої бази даних вилучати чи повторно використовувати значну частину її вмісту:

1) у разі вилучення для особистих цілей вмісту неелектронної бази даних;

2) у разі вилучення для цілей ілюстрації в освітній або науковій діяльності, за умови зазначення джерела і якщо це виправдано некомерційною метою цих дій;

3) у разі вилучення та повторного використання для цілей громадської безпеки чи для цілей судового, адміністративного або кримінального провадження.

4. Не дозволяється багаторазове та систематичне вилучення і повторне використання незначних частин вмісту бази даних, що включає дії, які суперечать нормальному використанню бази даних чи які не виправдано завдають шкоди законним інтересам розробника такої бази даних.

Стаття 28. Вільне тимчасове відтворення творів

1. Допускаються без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно дії з тимчасового відтворення твору, які мають перехідний або випадковий (додатковий) характер і є невід'ємною складовою частиною технологічного процесу, а також єдина мета яких полягає в тому, щоб сприяти переданню електронної копії твору посередником у мережі між третіми сторонами, або правомірному використанню твору.

2. Зазначені дії з тимчасового відтворення твору допускаються за умов, що вони не мають комерційної мети.

Стаття 29. Вільне відтворення творів у особистих цілях (приватне копіювання)

1. Без дозволу суб'єктів авторського права та безоплатно допускається відтворення правомірно оприлюднених творів фізичною особою виключно в особистих цілях або для членів сім'ї цієї особи.

Щодо творів, зазначених у частині другій цієї статті, використання без дозволу суб'єктів авторського права та безоплатно допускається лише особою, що безпосередньо відтворює твори у зазначених цілях.

Дія абзацу першого цієї статті не поширюється на відтворення творів архітектури у формі будівель і споруд.

Відтворення комп'ютерних програм без дозволу суб'єктів авторського права та безоплатно в особистих цілях допускається лише у випадках, передбачених статтею 26 цього Закону.

Відтворення баз даних (компіляцій даних) без дозволу суб'єктів авторського права та безоплатно в особистих цілях допускається лише у випадках, передбачених статтею 27 цього Закону.

2. Твори, зафіксовані у фонограмах, відеограмах, а також аудіовізуальні твори допускається відтворювати у домашніх умовах виключно в особистих цілях або для кола сім'ї (приватне копіювання) без дозволу суб'єктів авторського права, але з виплатою їм справедливої винагороди виробниками та імпортерами обладнання і носіїв, що використовуються для приватного копіювання. Особливості виплати винагороди у таких випадках визначено Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

3. Дозволяється без дозволу суб'єктів авторського права, але з виплатою їм справедливої винагороди виключно в особистих цілях або для кола сім'ї репрографічне відтворення творів, з урахуванням особливостей, передбачених статтями 24 і 25 цього Закону.

Особливості виплати винагороди у таких випадках визначено Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

4. Не допускається вільне відтворення твору в особистих цілях, що було здійснено з копії твору, створеної з порушенням авторського права або копії твору, протиправно доведеної до загального відома публіки з використанням кабелю чи без нього, в тому числі шляхом інтерактивного надання доступу публіці до такої копії твору.

Стаття 30. Кабельна ретрансляція об'єктів авторського права

1. Суб'єкти авторського права здійснюють свої майнові права, пов'язані з кабельною ретрансляцією, виключно через акредитовану організацію колективного управління.

2. Право на справедливу винагороду за кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права здійснюється відповідно до Закону України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав".

3. Одержання права (дозволу) на кабельну ретрансляцію програми організації мовлення не звільняє користувача від обов'язку сплати винагороди за кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права, що містяться в таких програмах.

Стаття 31. Використання сирітських творів

1. Допускається використання сирітських творів інституціями культурної спадщини способами відтворення з метою оцифрування, індексації, каталогізації, збереження або відновлення копії, а також інтерактивного надання доступу публіці після вжиття заходів із ідентифікації та належного розшуку авторів, інших суб'єктів авторського права, які не призвели до ідентифікації відповідних суб'єктів авторського права або віднайдення ідентифікованих суб'єктів.

2. Набути статусу сирітського може оприлюднений на території України:

1) твір, опублікований у книзі, журналі, газеті або інших письмових творах, що міститься в колекціях інституції культурної спадщини;

2) аудіовізуальний твір, що міститься в колекціях інституцій культурної спадщини;

3) аудіовізуальні твори, які до 31 грудня 2002 року (включно) були створені державними або телерадіоорганізаціями або телерадіоорганізаціями органів місцевого самоврядування і знаходилися у їхніх архівах.

3. Твір, який набув статусу сирітського, втрачає цей статус, а його використання способами, зазначеними в частині першій цієї статті, не допускається, у встановленому порядку на підставі заяви, яка містить вмотивоване твердження про наявність у заявника майнових авторських прав на твір, зазначений у відповідній заяві, з посиланням на підстави виникнення таких прав та строк їх чинності, а також контактні дані, які дають можливість зв'язатися з суб'єктом авторського права для отримання дозволу на використання твору. Твір, що втратив статус сирітського твору, охороняється відповідно до цього Закону.

4. Порядок та умови дозволеного використання сирітських творів, що включають порядок та умови вжиття заходів щодо ідентифікації та належного розшуку відповідних суб'єктів авторського права, набуття та втрати статусу сирітського твору, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 32. Право слідування

1. Автор твору мистецтва, а у разі його смерті – спадкоємці та спадкоємці цих спадкоємців, впродовж встановленого статтею 33 цього Закону строку чинності майнових прав на твір, користуються щодо твору мистецтва невідчужуваним правом на одержання справедливої винагороди у вигляді відрахувань від ціни кожного наступного продажу оригіналу твору мистецтва, що йде за першим його відчуженням, здійсненим автором твору (право слідування), яка виплачується в порядку, передбаченому Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

Для цілей цієї статті під «оригіналом твору мистецтва» розуміється оригінал твору образотворчого мистецтва, ужиткового мистецтва, такого як картина, колаж, живопис, малюнок, гравюра, естамп, літографія, скульптура, килимовий, керамічний виріб, ювелірний виріб, виріб зі скла та фотографічний твір, а також оригінал рукопису літературного твору, або примірник відповідного твору, виготовлений в обмеженій кількості самим автором або під його керівництвом, пронумерований, підписаний або іншим чином засвідчений його автором.

2. Залежно від ціни продажу оригіналу твору мистецтва без врахування податків розмір винагороди становить:

- 1) 6 % для ціни продажу, еквівалентної від 50 до 3000 євро включно;
- 2) 5 % для ціни продажу, еквівалентної до 50 000 євро включно;
- 3) 3 % для діапазону цін продажу, еквівалентних від 50 000,01 євро до 200 000 євро;
- 4) 1 % для діапазону цін продажу, еквівалентних від 200 000,01 євро до 350 000 євро;
- 5) 0,5 % для діапазону цін продажу, еквівалентних від 350 000,01 євро до 500 000 євро;
- 6) 0,25 % для ціни продажу вище еквівалентної 500 000 євро;

При цьому загальний розмір винагороди за кожний наступний продаж одного оригіналу твору мистецтва, що йде за першим його відчуженням, не може перевищувати суму, еквівалентну 12 500 євро.

Визначення еквівалентної у євро ціни продажу здійснюється за курсом, встановленим Національним банком України на день продажу твору мистецтва.

3. Сплата винагороди за право слідування не здійснюється, якщо:

- 1) відчуження (продаж) оригіналу твору мистецтва та його придбання здійснюється фізичними особами, без участі суб'єктів, що здійснюють торгівлю творами мистецтва, крім випадків, коли відчуження (продаж) оригіналу твору мистецтва здійснюється внаслідок поширення публічної пропозиції щодо продажу оригіналу твору мистецтва за допомогою мережі Інтернет (через соціальні мережі, Інтернет-форуми, групи, платформи онлайн-оголошень, торгові площадки, маркетплейси, торги, тендери тощо);

- 2) ціна продажу оригіналу твору мистецтва після вирахування податків складає суму, яка не перевищує еквівалент 50 євро.

4. Обов'язок щодо виплати винагороди за право слідування несе продавець оригіналу твору мистецтва, незалежно від того чи ця особа діє від свого імені, чи від імені власника твору мистецтва.

5. До істотних умов договору купівлі-продажу оригіналу твору мистецтва, за винятком випадків, передбачених частиною третьою цієї статті, відноситься умова про реквізити платіжного документу і суму платежу винагороди, передбаченої частиною першою цієї статті.

Продавці оригіналу твору мистецтва зобов'язані повідомляти акредитовану організацію колективного управління, що здійснює збір, розподіл та виплату винагороди за право слідування, про продаж твору в місячний строк з дати такого продажу і надавати відомості, які необхідні для збирання і розподілу винагороди.

У разі неповідомлення продавцем оригіналу твору мистецтва акредитованій організації колективного управління, що здійснює збір, розподіл та виплату винагороди за право слідування, про продаж оригіналу твору мистецтва, за який сплачується відповідна винагорода у випадках, передбачених цією статтею, в місячний строк з дати такого продажу і ненадання відомостей, необхідних для збирання і розподілу цієї винагороди, продавці оригіналу твору мистецтва зобов'язані сплати акредитованій організації колективного управління штраф у розмірі 20% відповідного оригіналу твору мистецтва.

Стаття 33. Строк чинності авторського права

1. Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення і є чинним від дня створення твору.

2. Авторське право є чинним протягом усього життя автора і 70 років після його смерті, крім випадків, передбачених цією статтею.

3. Для творів, оприлюднених анонімно або під псевдонімом, строк чинності авторського права закінчується через 70 років після того, як твір було оприлюднено. Якщо взятий автором псевдонім не викликає сумніву щодо особи автора або якщо авторство твору, оприлюдненого анонімно або під псевдонімом, розкривається не пізніше ніж через 70 років після оприлюднення твору, застосовується строк, передбачений частиною другою цієї статті.

4. Авторське право на твори, створені у співавторстві, є чинним протягом життя співавторів і 70 років після смерті останнього співавтора.

Строк чинності авторського права на аудіовізуальні твори спливає через 70 років після смерті останньої особи, що пережила інших осіб з наступного переліку авторів аудіовізуального твору: режисер-постановник, автор сценарію і (або) текстів діалогів; автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього; художник-постановник; оператор-постановник.

Строк чинності авторського права на музичні твори спливає через 70 років після смерті останньої особи, що пережила інших осіб з наступного переліку авторів, незалежно від того, чи були вони співавторами цього твору: автор слів, композитор, за умови, що кожен із зазначених авторів здійснював творчий внесок для створення відповідного музичного твору з текстом.

5. У разі, коли весь твір публікується (оприлюднюється) не водночас, а послідовно у часі томами, частинами, випусками, серіями тощо, строк чинності

авторського права визначається окремо для кожної опублікованої (оприлюдненої) частини твору.

6. Авторське право на твори помертло реабілітованих авторів є чинним протягом 70 років після їх реабілітації.

7. Авторське право на твір, вперше опублікований протягом 30 років після смерті автора, є чинним протягом 70 років від дати його правомірного оприлюднення.

8. Будь-яка особа, яка після закінчення строку чинності авторського права по відношенню до неоприлюдненого твору, окрім твору науки чи твору критичного характеру, вперше його оприлюднює, користується охороною, що є рівноцінною охороні майнових прав автора. Строк чинності таких прав становить 25 років від дати, коли твір був уперше правомірно опублікований або правомірно оприлюднений.

9. Будь-яка особа, яка після закінчення строку чинності авторського права по відношенню до неоприлюдненого наукового твору чи твору критичного характеру вперше його опубліковує, користується охороною, що є рівноцінною охороні майнових прав автора. Строк чинності цих прав становить 30 років від дати, коли твір був уперше правомірно опублікований.

10. Строк чинності авторського права після смерті автора і строки, встановлені частинами третьою – дев'ятою цієї статті, починаються від дня смерті автора чи з дня настання подій, передбачених у зазначених частинах, але відлічуються з 1 січня року, наступного за роком смерті чи роком, в якому відбулася зазначена подія.

11. Строки чинності майнових прав на твір, зазначені в частинах другій – дев'ятій цієї статті, продовжуються на строк до спливу календарного року, на який припадає закінчення строку чинності відповідних майнових прав.

12. Особисті немайнові права автора, передбачені статтею 12 цього Закону, охороняються безстроково.

Стаття 34. Перехід майнового авторського права на твір у спадщину та у суспільне надбання

1. Майнові права суб'єктів авторського права переходять у спадщину.

2. Особисті немайнові права автора у спадщину не переходять. При цьому спадкоємці автора мають право захищати авторство на твір, протидіяти перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, а також будь-якому іншому посягання на твір, що може завдати шкоди честі та репутації автора.

3. У разі спадкування за законом вважається, що спадкоємець набуває майнові права на всі твори спадкодавця, а також право на одержання винагороди (відрахувань) за використання цих творів, а в разі наявності декількох спадкоємців відповідної черги, – що такі спадкоємці набувають майнове авторське право на всі твори спадкодавця, а також право на одержання винагороди (відрахувань) за використання цих творів у рівних частках.

4. Закінчення строку чинності майнових прав на твір означає його перехід у суспільне надбання.

5. Твори, які стали суспільним надбанням, можуть вільно без виплати винагороди, використовуватися будь-якою особою, за умови дотримання особистих немайнових прав автора, передбачених статтею 12 цього Закону.

6. Захист особистих немайнових прав автора, твір якого перейшов у суспільне надбання, здійснюється його спадкоємцями, а у випадку їх відсутності – центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, з урахуванням галузі, в якій створено твір, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 35. Право *sui generis* на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою (програмами)

1. Об'єктом, що згенерований комп'ютерною програмою (програмами), є неоригінальний об'єкт, що відрізняється від існуючих та утворений в результаті діяльності комп'ютерної програми (програм) без безпосередньої участі фізичної особи в утворенні цього об'єкта. Твори, створені фізичними особами з використанням комп'ютерних технологій, не вважаються об'єктами, що згенеровані комп'ютерною програмою (програмами).

2. Суб'єктами права *sui generis* на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою (програмами), є особи, які мають виключне майнове право або ліцензію на цю комп'ютерну програму (програми): автори комп'ютерної програми (програм), їх спадкоємці, особи, яким автори чи їх спадкоємці передали (відчутили) свої майнові права на комп'ютерну програму (програми), або законні користувачі комп'ютерної програми.

Ліцензійним договором на використання зазначених комп'ютерних програм можуть передбачатися інші умови належності прав *sui generis* на неоригінальні об'єкти, згенеровані відповідними комп'ютерними програмами.

3. Суб'єкт права *sui generis* на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), не має особистих немайнових прав на такий об'єкт.

4. Суб'єкт права *sui generis* на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), має той самий обсяг майнових прав, що передбачений статтею 13 цього Закону для суб'єктів авторського права.

5. Право *sui generis* на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), виникає внаслідок факту створення цього об'єкта і починає діяти від дня його створення.

6. Строк дії прав *sui generis* на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), складає 25 років, що відлічуються з 1 січня року, наступного за роком утворення неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою (програмами).

7. У разі якщо неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), є результатом переробки об'єктів авторського права та (або) об'єктів суміжних прав, відповідний суб'єкт користується правом *sui generis* на цей об'єкт за умови дотримання ним прав суб'єкта (суб'єктів) авторського права, твір (твори) якого зазнав (зазнали) переробки в процесі утворення такого неоригінального об'єкта.

У разі якщо неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), є результатом переробки іншого охоронюваного неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою (програмами), відповідний суб'єкт користується правом *sui generis* на цей об'єкт за умови дотримання ним прав суб'єкта (суб'єктів) на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), неоригінальний об'єкт, якого зазнав переробки в процесі утворення нового неоригінального об'єкта.

8. Суб'єкт права *sui generis* на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), протягом строку дії права *sui generis* має виключне право надавати іншим особам дозвіл на використання цього об'єкта будь-якими способами на підставі договору. До договору про надання дозволу на використання об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою (програмами), застосовуються загальні вимоги до авторських договорів, передбачені цим Законом.

9. Права *sui generis* на об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), можуть відчужуватися на користь іншої особи в порядку, передбаченому статтею 51 цього Закону.

10. Вільне використання неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою (програмами), допускається в порядку, передбаченому статтями 22-29 цього Закону.

11. Порушенням права *sui generis* на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою (програмами), що дає підстави для захисту таких прав, у тому числі судового, визнаються дії, передбачені статтею 57 цього Закону з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею.

Розділ III СУМІЖНІ ПРАВА

Стаття 36. Об'єкти суміжних прав

1. Об'єктами суміжних прав, незалежно від призначення, змісту, оцінки, способу і форми вираження, є:

- 1) виконання;
- 2) фонограма;
- 3) відеограма;
- 4) програма організації мовлення.

Стаття 37. Зміст і суб'єкти суміжних прав

1. Суміжні права становлять особисті немайнові права виконавця, немайнові права виробника фонограми, виробника відеограми, організації мовлення і майнові права на виконання, фонограму, відеограму, програму організації мовлення.

2. Суб'єктами суміжних прав є:

1) виконавці, їх спадкоємці, правонаступники а також інші особи, які набули виключні майнові права на виконання на підставі закону або договору,

за яким передбачено передання (відчуження), перехід, або розподіл виключних майнових прав на виконання;

2) виробники фонограм, їх спадкоємці, правонаступники а також інші особи, які набули виключні майнові права на фонограми на підставі закону або договору, за яким передбачено передання (відчуження), перехід, або розподіл виключних майнових прав на фонограми;

3) виробники відеограм, їх спадкоємці, правонаступники а також інші особи, які набули виключні майнові права на відеограми на підставі закону або договору, за яким передбачено передання (відчуження), перехід, або розподіл виключних майнових прав на відеограми;

4) організації мовлення, їх спадкоємці, правонаступники а також інші особи, які набули виключні майнові права на програми організацій мовлення на підставі закону або договору, за яким передбачено передання (відчуження), перехід, або розподіл виключних майнових прав на програми організацій мовлення.

3. Майнові права суб'єктів суміжних прав реалізуються в межах набутих прав відповідно до закону або договору.

Стаття 38. Виникнення і здійснення суміжних прав

1. Первинним суб'єктом суміжного права є відповідно виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми, організація мовлення.

За відсутності доказів іншого, виконавцем, виробником фонограми, виробником відеограми вважаються особи, імена (найменування) яких зазначені на фонограмі, відеограмі та їх копіях або на упаковці, що містить примірники фонограми, відеограми.

2. Суміжне право виникає з моменту:

- 1) здійснення виконання;
- 2) вироблення фонограми;
- 3) вироблення відеограми;
- 4) першого публічного сповіщення програми організації мовлення.

3. Суміжне право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено об'єкт суміжного права, не залежать одне від одного. Відчуження матеріального об'єкта, в якому втілено об'єкт суміжного права, не означає відчуження майнових прав на об'єкт суміжного права і навпаки.

4. Суб'єкти суміжних прав не повинні порушувати авторське право, а також суміжні права інших осіб.

5. Для виникнення і здійснення суміжних прав не вимагається виконання будь-яких формальностей.

Суб'єкт майнового права на виконання, фонограму, відеограму для повідомлення про власні майнові права на відповідний об'єкт суміжного права має право використовувати спеціальний знак, що складається з латинської літери "P", обведеної колом - ©, поряд з яким зазначаються ім'я (найменування) суб'єкта майнового права, рік першого оприлюднення об'єкта суміжного права, та проставляється на фонограмі, відеограмі, і (або) на кожній їх копії або на упаковці, що містить примірники фонограми, відеограми.

6. Використання об'єктів суміжних прав здійснюється лише з дозволу відповідних суб'єктів суміжних прав на підставі договору, за винятком випадків вільного використання цих об'єктів відповідно до статті 45, дозволеного використання сирітських об'єктів суміжних прав відповідно до статті 46 цього Закону та використання з виплатою справедливої винагороди прав відповідно до статті 47 цього Закону.

Зазначені у статті 45 цього Закону винятки та обмеження здійснюються за умови, що вони не завдаватимуть шкоди нормальному використанню об'єктів суміжних прав і не обмежуватимуть безпідставно законні інтереси суб'єктів суміжних прав.

7. Суб'єкти суміжних прав на виконання, здійснене виконавцем у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту), між ним і роботодавцем (службові виконання), здійснюють майнові права на такі виконання на умовах і в порядку, передбаченими статтею 14 цього Закону щодо авторського права на службові твори.

8. Суб'єкти суміжних прав на виконання, здійснене виконавцем за замовленням, здійснюють майнові права на такі виконання на умовах і в порядку, передбаченими статтею 15 цього Закону щодо авторського права на твори, створені за замовленням.

Стаття 39. Особисті немайнові права виконавців, немайнові права виробників фонограм, виробників відеограм і організацій мовлення

1. Виконавцеві належать такі особисті немайнові права:

- а) вимагати визнання того, що він є виконавцем;
- б) вимагати, щоб його ім'я зазначалося чи повідомлялося у зв'язку з кожним його виступом, записуванням чи виконанням (у разі, якщо це практично можливо);
- в) вимагати забезпечення належної якості запису його виконання і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій суттєвій зміні запису виконання, що може завдати шкоди його честі і репутації.

2. Виробник фонограми, виробник відеограми має право зазначати своє ім'я (найменування) на кожній копії фонограми, відеограми або його упаковці поряд із зазначенням авторів, виконавців і назв творів, вимагати його згадування у процесі використання фонограми, відеограми.

3. Організація мовлення має право зазначати своє ім'я (найменування) у зв'язку із використанням програми організації мовлення, та інші немайнові права, передбачені законодавством, яке регулює діяльність організацій мовлення.

Стаття 40. Майнові права виконавця

1. Майновими правами виконавця (майновими правами на виконання) є виключне право використовувати виконання особисто, виключне право дозволяти та виключне право перешкоджати неправомірному використанню свого виконання, в тому числі забороняти використання виконання наступними способами:

- а) публічного сповіщення незафіксованого виконання (прямий ефір);
- б) фіксування у фонограмі чи відеограмі свого раніше незафіксованого виконання;
- в) відтворення запису виконання;
- г) синхронізації;
- г) розповсюдження примірників запису виконання, зафіксованого у фонограмі, відеограмі;
- г) включення виконання до складу іншого об'єкта авторського та (або) суміжних прав, в тому числі синхронізація;
- д) прокату, позички примірників запису виконання, зафіксованого у фонограмі, відеограмі;
- е) доведення до загального відома публіки шляхом інтерактивного надання доступу публіці до запису виконання.

Виконання також може використовуватися іншими способами, встановленими законом.

У випадках, передбачених цим Законом та Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», за використання свого виконання виконавець має право на отримання справедливої винагороди.

2. Майнові права виконавця можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі закону чи договору.

3. У разі, коли виконання використовується в аудіовізуальному творі, вважається, що виконавець передає продюсеру аудіовізуального твору всі майнові права на виконання, якщо інше не передбачено договором між ними.

При цьому виконавець має право на одержання винагороди за прокат примірників свого виконання, зафіксованого в аудіовізуальному творі, через організації колективного управління або іншим способом.

4. У разі, коли виконавець при здійсненні першого запису виконання надає дозвіл виробнику фонограми чи виробнику відеограми на подальше відтворення примірників фонограми, відеограми, вважається, що виконавець передав виробнику фонограми чи виробнику відеограми виключне право на розповсюдження фонограми, відеограми, а також на прокат, позичку примірників фонограми, відеограми. При цьому виконавець зберігає право на одержання винагороди за зазначені види використання виконання.

5. Суб'єкт суміжного права на виконання здійснює свої майнові права щодо кабельної ретрансляції виключно через акредитовану організацію колективного управління.

Право на справедливую винагороду за кабельної ретрансляції виконання здійснюється відповідно до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

6. Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються виконання, що було попередньо правомірно подане на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в

тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до даного об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, не є використанням виконання.

Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються виконання, що було попередньо неправомірно подане на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до цього об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, за умови якщо таке гіперпосилання розміщено з метою отримання прибутку та (або) з усвідомленням незаконного характеру дій із розміщення гіперпосилання визнається використанням виконання способом доведення до загального відома шляхом інтерактивного надання доступу публіці до виконання.

7. Якщо примірники записаного виконання законним чином введені в цивільний оборот шляхом їх першого відчуження в Україні, то допускається подальше відчуження цих примірників без згоди суб'єкта суміжних прав і без виплати винагороди.

Положення, зазначені в цій частині, не стосуються інтерактивного надання доступу публіці до записаного виконання.

Стаття 41. Майнові права виробника фонограми

1. Майновими правами виробника фонограми, (майновими правами на фонограму) є виключне право використовувати фонограму, і виключне право дозволяти та право перешкоджати неправомірному використанню фонограми, в тому числі забороняти використання фонограми наступними способами:

- а) відтворення фонограми, у будь-якій формі і будь-яким способом;
- б) включення фонограми до аудіовізуального твору, відеограми (синхронізація)
- в) розповсюдження примірників фонограми;
- г) прокату, позички примірників фонограми;
- г) доведення до загального відома публіки шляхом інтерактивного надання доступу публіці до фонограми;
- д) будь-яку видозміну фонограми;
- е) імпорту примірників фонограми.

Фонограма також може використовуватися іншими способами, встановленими законом.

Включення раніше існуючої фонограми до аудіовізуального твору не обмежує обсяг прав виробника фонограми, передбачений пунктами "а" - "е" частини першої цієї статті.

Виробник фонограми має право на отримання справедливої винагороди у випадках, передбачених Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», за використання фонограми наступними способами:

- а) публічного виконання фонограми, з урахуванням статті 47 цього Закону;
- б) публічного сповіщення фонограми, з урахуванням статті 47 цього Закону;
- в) кабельної ретрансляції фонограми.

2. Якщо примірник фонограми правомірно введено у цивільний оборот шляхом першого продажу в Україні, то наступне відчуження такого примірника допускається без згоди відповідного суб'єкта майнових прав на фонограму і без виплати винагороди.

При цьому право дозволяти чи забороняти прокат або позичку стосовно цих примірників залишається виключно за відповідним суб'єктом суміжних прав.

3. Майнові права на фонограму можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі закону чи договору.

4. Суб'єкт суміжного права на фонограму здійснює свої майнові права щодо кабельної ретрансляції виключно через акредитовану організацію колективного управління.

Право на справедливую винагороду за кабельну ретрансляцію фонограми здійснюється відповідно до Закону України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав".

5. Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються фонограми, що була попередньо правомірно подана на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до даного об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, не є використанням фонограми.

Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються фонограми, що була попередньо неправомірно подана на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до цього об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, за умови якщо таке гіперпосилання розміщено з метою отримання прибутку та (або) з усвідомленням незаконного характеру дій із розміщення гіперпосилання визнається використанням фонограми способом доведення до загального відома шляхом інтерактивного надання доступу публіці до фонограми.

6. Якщо примірники фонограми законним чином введені в цивільний оборот шляхом їх першого відчуження в Україні, то допускається подальше відчуження цих примірників без згоди суб'єкта суміжних прав і без виплати винагороди.

Положення, зазначені в цій частині, не стосуються інтерактивного надання доступу публіці до фонограми.

Стаття 42. Майнові права виробника відеограми

1. Майновими правами виробника відеограми (майновими правами на відеограма) є виключне право використовувати відеограма і виключне право дозволяти та право перешкоджати неправомірному використанню відеограми, в тому числі забороняти використання відеограми наступними способами:

- а) відтворення відеограми у будь-якій формі і будь-яким способом;
- б) розповсюдження примірників відеограми;
- в) прокату, позички примірників відеограми;
- г) доведення до загального відома шляхом інтерактивного надання доступу публіці до відеограми;
- г) будь-яку видозміну відеограм.

Відеограма також може використовуватися іншими способами, встановленими законом.

Виробник відеограми має право на отримання справедливої винагороди у випадках, передбачених Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», за використання відеограми способом кабельної ретрансляції.

2. Якщо примірник відеограми правомірно введено у цивільний оборот шляхом першого продажу в Україні, то наступне відчуження такого примірника допускається без згоди відповідного суб'єкта майнових прав на відеограма і без виплати винагороди.

При цьому право дозволяти чи забороняти прокат або позичку стосовно цих примірників залишається виключно за відповідним суб'єктом суміжних прав.

3. Майнові права на відеограму можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі закону чи договору.

4. Суб'єкт суміжного права на відеограму здійснює свої майнові права щодо доведення до загального відома публіки шляхом кабельної ретрансляції виключно через акредитовану організацію колективного управління.

Право на справедливую винагороду за кабельну ретрансляцію відеограми здійснюється відповідно до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

5. Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються відеограми, що була попередньо правомірно подана на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до даного об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, не є використанням відеограми.

Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або)

перегляду), якщо такі дії стосуються відеограми, що була попередньо неправомірно подана на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до цього об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, за умови якщо таке гіперпосилання розміщено з метою отримання прибутку та (або) з усвідомленням незаконного характеру дій із розміщення гіперпосилання визнається використанням відеограми способом доведення до загального відома шляхом інтерактивного надання доступу публіці до відеограми.

6. Якщо примірники відеограми законним чином введені в цивільний оборот шляхом їх першого відчуження в Україні, то допускається подальше відчуження цих примірників без згоди суб'єкта суміжних прав і без виплати винагороди.

Положення, зазначені в цій частині, не стосуються інтерактивного надання доступу публіці до відеограми.

Стаття 43. Майнові права організації мовлення

1. Майновими правами організації мовлення (майновими правами на програму організації мовлення) є виключне право використовувати програму організації мовлення і виключне право дозволяти та право перешкоджати неправомірному використанню програми організації мовлення, в тому числі забороняти використання програми організації мовлення наступними способами:

- а) публічного сповіщення програми організації мовлення;
- б) кабельної ретрансляції програми організації мовлення;
- в) фіксування програми організації мовлення;
- г) відтворення запису програми організації мовлення;
- г) розповсюдження запису програми організації мовлення;
- д) публічного показу програми організації мовлення;
- е) надання доступу публіці до програми організації мовлення.

Програма організації мовлення також може використовуватися іншими способами, встановленими законом.

2. Одержання права на кабельну ретрансляцію програми організації мовлення не звільняє користувача від обов'язку сплати винагороди за кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права, виконань, фонограм, відеограм, що містяться в такій програмі, в порядку, передбаченому Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

Майнові права на програму організації мовлення можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі закону чи договору.

3. Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються програми організації мовлення, що була попередньо правомірно подана на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в

тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до даного об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, не є використанням програми організації мовлення.

Розміщення гіперпосилання (в тому числі гіперпосилань у формі сукупності гіперпосилань в одному файлі (списки для прослуховування та (або) перегляду), якщо такі дії стосуються програми організації мовлення, що була попередньо неправомірно подана на вебсайті (вебсторінці), на який направляє гіперпосилання, до загального відома з використанням кабелю чи без нього, в тому числі в мережі Інтернет, та (або) інших інтерактивних мережах, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до цього об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, за умови якщо таке гіперпосилання розміщено з метою отримання прибутку та (або) з усвідомленням незаконного характеру дій із розміщення гіперпосилання визнається використанням програми організації мовлення способом доведення до загального відома шляхом інтерактивного надання доступу публіці до програми організації мовлення.

4. Якщо примірники запису програми організації мовлення законним чином введені в цивільний оборот шляхом їх першого відчуження в Україні, то допускається подальше відчуження цих примірників без згоди суб'єкта суміжних прав і без виплати винагороди.

Положення, зазначені в цій частині, не стосуються інтерактивного надання доступу публіці до примірників запису програми організації мовлення.

Стаття 44. Публічне сповіщення програм організацій мовлення

1. У разі публічного сповіщення програм організацій мовлення зі станції зв'язку, розташованої на території України, на супутник таким чином, що публічне сповіщення такої програми організацій мовлення, а також інших об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, що передаються організацією мовлення, з супутника поширюється за межі території України, для цілей цього Закону вважається, що таке публічне сповіщення відбувається в Україні, а права та обов'язки, передбачені цим Законом, зокрема, обов'язок з виплати винагороди за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а також відповідальність за дотримання авторського права і (або) суміжних прав несе особа, яка здійснює публічне сповіщення об'єктів авторського права і (або) суміжних прав на супутник.

2. У разі, коли організацією мовлення - резидентом України здійснюється або доручено іншій особі здійснювати публічне сповіщення через супутник зі станції зв'язку, розташованої за межами території України, для цілей цього Закону вважається, що таке публічне сповіщення здійснюється на території України за місцезнаходженням такої організації мовлення, і така організація мовлення має відповідні права та несе обов'язки, передбачені цим Законом, зокрема, обов'язок з виплати винагороди за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а також несе відповідальність за дотримання авторського права і (або) суміжних прав під час такого сповіщення.

3. Організація мовлення, що здійснює передачу закодованих сигналів, засоби для декодування яких надаються для публічного використання організацією мовлення або з її дозволу, а також особа, що реалізує (здає в оренду) пристрої (засоби) для декодування та/або відповідає за використання декодувального пристрою (засобу), несуть обов'язки, передбачені цим Законом, зокрема, обов'язок з виплати винагороди за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а також несуть солідарну відповідальність за дотримання авторського права і (або) суміжних прав під час такого публічного сповіщення.

Стаття 45. Вільне використання об'єктів суміжних прав

1. Допускаються без дозволу суб'єкта відповідних майнових суміжних прав та безоплатно, але із зазначенням імені виконавця, імені (найменування) виробника фонограм, виробника відеограм, з урахуванням статей 12 та 39 цього Закону наступне використання об'єктів суміжних прав:

1) використання коротких уривків з оприлюднених виконань, фонограм, відеограм в обсязі, виправданому поставленою метою, у випадках, передбачених пунктом 1 частини першої статті 22 цього Закону, щодо вільного використання творів;

2) використання без комерційної мети коротких уривків об'єктів суміжних прав у обсязі, виправданому поставленою метою, як ілюстрацій для забезпечення та реалізації освітнього процесу чи з метою наукових досліджень;

3) відтворення, публічного сповіщення коротких уривків об'єктів суміжних прав, побачених або почутих під час перебігу поточних подій з метою висвітлення цих подій в обсязі, виправданому інформаційною метою;

4) відтворення об'єктів суміжних прав для судового, адміністративного і кримінального провадження, забезпечення громадської безпеки в обсязі, виправданому цією метою;

5) публічне виконання і публічного сповіщення виконань, фонограм, відеограм під час офіційних церемоній, організованих органами державної влади і (або) органами місцевого самоврядування, релігійних церемоній, а також похоронів в обсязі, виправданому характером таких церемоній;

6) використання фонограм у випадках, передбачених статтею 23 цього Закону щодо вільного використання творів, для осіб з обмеженнями сприйняття друкованої інформації через інвалідність;

7) адаптація відеограм шляхом аудіодискрипції (тифлокоментування);

8) використання об'єктів суміжних прав інституціями культурної спадщини, у випадках, передбачених статтею 24 цього Закону щодо вільного використання творів;

9) відтворення у зв'язку з демонструванням, налаштуванням або ремонтом обладнання, перевірка функціонування якого неможлива без використання об'єктів суміжних прав, за умови що таке відтворення та його обсяг відповідають зазначеній меті;

10) дії з тимчасового відтворення об'єкта суміжного права, які мають перехідний або випадковий (додатковий) характер і є невід'ємною складовою частиною технологічного процесу, а також єдина мета яких полягає в тому, щоб

сприяти переданню електронної копії об'єкта суміжного права посередником у мережі між третіми особами, або правомірному використанню об'єкта суміжного права. Зазначені дії з тимчасового відтворення об'єкта суміжного права допускаються за умов, що вони не мають комерційної мети;

11) відтворення правомірно оприлюднених фонограм, відеограм та зафіксованих у них виконань, фізичною особою виключно в особистих цілях або для членів сім'ї цієї особи, з урахуванням частини другої цієї статті Закону.

2. Допускається без дозволу суб'єктів авторського права та безоплатно відтворення в домашніх умовах і виключно в особистих цілях (приватне копіювання) виконань, зафіксованих у фонограмах, відеограмах, їх копіях, а також фонограм, відеограм та їх копій особою, що безпосередньо відтворює об'єкти суміжних прав у зазначених цілях.

Особливості та порядок виплати винагороди виробниками та імпортерами обладнання і носіїв, що використовуються для приватного копіювання, у таких випадках визначені Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

4. Зазначений у цій статті перелік вільного використання об'єктів суміжних прав є вичерпним.

5. Винятки та обмеження майнових суміжних прав допускається застосовувати виключно у випадках, передбачених частинами першою і другою цієї статті, за умови, що вони не завдаватимуть шкоди нормальному використанню цих об'єктів і не обмежуватимуть безпідставно законні інтереси відповідних суб'єктів суміжних прав.

Стаття 46. Використання сирітських об'єктів суміжних прав

1. Допускається використання сирітських фонограм, відеограм та зафіксованих у них виконань інституціями культурної спадщини у випадках, передбачених частиною першою статті 31 цього Закону щодо сирітських творів.

2. Умови втрати фонограмами, відеограмами та зафіксованими у них виконаннями статусу сирітських визначаються частиною третьою статті 31 цього Закону.

3. Порядок та умови дозволеного використання сирітських фонограм, відеограм та зафіксованих у них виконань, що включають порядок та умови вжиття заходів щодо ідентифікації та належного розшуку відповідних суб'єктів суміжних прав, набуття та втрати статусу сирітського виконання, фонограми, відеограми визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 47. Використання опублікованих з комерційною метою фонограм, та зафіксованих у них виконань

1. Без отримання дозволу суб'єктів суміжних прав на фонограми, виконання, але з виплатою їм справедливої винагороди, спільної для виконавців та виробників фонограм, допускається використання в господарській діяльності опублікованих з комерційною метою фонограм та зафіксованих у них виконань наступними способами:

а) публічного виконання фонограми, опублікованої для використання з комерційною метою, та зафіксованого у ній виконання;

б) публічного сповіщення фонограми, опублікованої для використання з комерційною метою, та зафіксованого у ній виконання.

2. Право на справедливу винагороду у випадках використання, передбачених частиною 1 цієї статті, здійснюється відповідно до Закону України “Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав”.

Стаття 48. Строк чинності суміжних прав. Перехід об’єктів суміжних прав у суспільне надбання

1. Суміжне право на виконання є чинним від моменту здійснення виконання.

Строк чинності майнових прав на виконання спливає через 70 років з моменту здійснення виконання. Якщо запис виконання протягом цього строку правомірно опубліковано, строк чинності майнових прав на виконання спливає через 70 років з моменту першого такого оприлюднення.

2. Строк чинності майнових прав на фонограму, відеограму спливає через 70 років з моменту вироблення фонограми, відеограми. Якщо фонограму або відеограму протягом цього строку було правомірно опубліковано, строк чинності майнових прав спливає через 70 років з моменту першого такого оприлюднення.

3. Строк чинності майнових прав на програму організації мовлення спливає через 70 років з моменту першого публічного сповіщення програми організації мовлення, незалежно від використаних технічних засобів.

4. Закінчення строків чинності суміжних прав настає 1 січня року, наступного за роком, у якому закінчилися передбачені цією статтею строки чинності.

5. Особисті немайнові права виконавців, передбачені частиною першою статті 39 цього Закону, а також права на ім’я (найменування) виробників фонограм, виробників відеограм і організацій мовлення охороняються безстроково.

6. Закінчення строку чинності майнових прав на об’єкт суміжного права означає його перехід у суспільне надбання.

7. Об’єкти суміжних прав, які стали суспільним надбанням, можуть вільно без виплати винагороди, використовуватися будь-якою особою, за умови дотримання прав відповідних суб’єктів, передбачених статтею 39 цього Закону.

8. Захист особистих немайнових прав виконавця, виконання якого перейшло в суспільне надбання, здійснюється його спадкоємцями, а у випадку їх відсутності – центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах культури та мистецтв, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Розділ IV

ЗДІЙСНЕННЯ МАЙНОВИХ ПРАВ НА ОБ’ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 49. Способи здійснення майнових прав на об'єкти авторського права і суміжних прав

1. Суб'єкти авторського права і суміжних прав можуть здійснювати власні майнові права на об'єкти авторського права і суміжних прав шляхом:

1) використання особисто (самостійно) об'єкта авторського права або суміжного права, майнові права на який йому належать;

2) розпоряджання майновими правами на об'єкт авторського права або суміжного права;

3) управління майновими правами на об'єкти авторського права і суміжних прав.

Стаття 50. Розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права і суміжних прав

1. Розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права і суміжних прав здійснюється на підставі:

1) трудового договору (контракту) або договору про розподіл майнових прав на службовий твір, передбаченого статтею 14 цього Закону, або договору про розподіл майнових прав на об'єкт суміжних прав;

2) договору про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права або суміжних прав;

3) договору про передання (відчуження) виключних майнових прав на об'єкт авторського права або суміжних прав;

4) ліцензійного договору;

5) субліцензійного договору;

6) іншого договору щодо розпоряджання майновими правами на об'єкт авторського права або суміжних прав;

7) ліцензії (одностороннього правочину).

2. Договори щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права або суміжних прав укладаються у письмовій (електронній) формі. В усній формі може укладатися договір щодо використання (оприлюднення) твору в періодичних виданнях (газетах, журналах, електронних засобах масової інформації тощо).

У разі недодержання письмової (електронній) форми договору щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності такий договір є нікчемним.

3. Договір щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права або суміжних прав вважається укладеним, якщо сторонами досягнуто згоди щодо всіх істотних умов, а також інших умов, щодо яких за вимогою однієї зі сторін повинно бути досягнуто згоди.

Істотними умовами для всіх видів договорів щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права або суміжних прав є:

1) відомості, що дозволяють ідентифікувати об'єкт (назва або інші характерні ознаки);

2) обсяг майнових прав на об'єкт, який може бути визначений наступним чином:

- а) у повному складі;
- б) частковий;

Іншими істотними умовами для договорів щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права або суміжних прав є:

- 1) для договорів, зазначених у частині першій цієї статті, - розмір винагороди;
- 2) для договорів щодо розпоряджання майновими правами, що належать декільком особам - відомості про всіх суб'єктів майнових прав, права яких є предметом цього договору.

Умови договорів, зазначених у пунктах 1 - 3 частини першої цієї статті, що обмежують право творця цього об'єкта на створення інших об'єктів, є нікчемними.

Стаття 51. Передання (відчуження) виключних майнових прав на об'єкти авторського права і суміжних прав

1. Суб'єкт авторського права і (або) суміжних прав може передати (відчужити) свої виключні майнові права, зазначені у статті 13, статтях 40 – 43 цього Закону, будь-якій іншій особі повністю чи частково.

2. Предметом договору про передання (відчуження) виключних майнових прав на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав не можуть бути права, яких не існувало на момент укладання договору.

У випадку передання (відчуження) виключних майнових прав на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав частково, майнові права, не зазначені в договорі як передані (відчужувані), вважаються такими, що не передані (не відчужені).

2. Виключні майнові права на об'єкт авторського права і (або) суміжних прав, що належать юридичній особі, можуть бути передані (відчужені) іншій особі у порядку припинення (реорганізації, ліквідації) юридичної особи.

3. Особа, яка передає (відчужує) виключні майнові права на об'єкт авторського права і (або) суміжних прав, зобов'язана надати особі, яка набуває такі права, відомості про наявність ліцензійних договорів (ліцензій) та інших зобов'язань щодо прав, які передаються.

Укладення договору про передання (відчуження) виключних майнових прав на об'єкт авторського права і (або) суміжних прав не впливає на чинність ліцензійних договорів (ліцензій), які були укладені раніше, якщо інше не передбачено відповідним ліцензійним договором (ліцензією).

4. Договори про передання (відчуження) виключних майнових прав на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав мають відповідати вимогам, визначеним Цивільним кодексом України щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності та цим Законом.

Стаття 52. Надання дозволу на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав

1. Дозвіл на використання об'єкта авторського права і (або) суміжних прав на підставі ліцензії (одностороннього правочину) або ліцензійного

договору (дво- або багатостороннього правочину) суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав (ліцензіаром) може надаватися іншій особі (ліцензіату).

2. У випадках, передбачених ліцензійним договором, дозвіл на використання об'єкта авторського права і (або) суміжних прав може надаватися ліцензіатом іншій особі (субліцензіату) на підставі субліцензійного договору в обсязі, що не може бути більшим за обсяг дозволу, який був наданий ліцензіату.

3. Ліцензійні договори (ліцензії), субліцензійні договори (субліцензії) мають відповідати вимогам та умовам, визначеним Цивільним кодексом України щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності та цим Законом.

4. Ліцензійний договір може бути укладено як договір приєднання. Таким договором може бути публічний ліцензійний договір на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

Стаття 53. Публічний ліцензійний договір на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

1. Ліцензіар та ліцензіат мають право укласти ліцензійний договір щодо використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав на основі публічної пропозиції (оферти).

Поширенням публічної пропозиції є її оприлюднення ліцензіаром разом із копією об'єкта авторського права і (або) суміжних прав з наданням можливості дистанційного ознайомлення з нею необмеженому колу осіб з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

2. Публічний ліцензійний договір вважається укладеним з моменту прийняття такої пропозиції іншою стороною (ліцензіатом).

Прийняттям іншою стороною (ліцензіатом) публічної пропозиції вважається вчинення дій, які виражають згоду з її умовами у спосіб, передбачений публічною пропозицією, в тому числі за допомогою технічних засобів зв'язку.

3. Ліцензіат за ліцензійним договором на основі публічної пропозиції має право в будь-який момент в односторонньому порядку відмовитися від такого ліцензійного договору, зокрема шляхом припинення використання відповідного об'єкта авторського права і (або) суміжних прав.

Умова публічного ліцензійного договору про неможливість односторонньої відмови ліцензіатом від такого договору є нікчемною.

4. Публічний ліцензійний договір, в якому не передбачено сплату винагороди за використання об'єкта авторського права і (або) суміжних прав, або передбачено, що така сплата може здійснюватися ліцензіатом добровільно, на власний розсуд, вважається безоплатним.

5. Публічний ліцензійний договір, за яким надається виключна або одинична ліцензія, є нікчемним.

Стаття 54. Колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права і суміжних прав.

1. Колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права і суміжних прав здійснюється організаціями колективного управління відповідно до Закону України “Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав”.

Розділ V ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 55. Порухення авторського права і суміжних прав

1. Порухенням авторського права і (або) суміжних прав, що дає підстави для захисту таких прав, у тому числі судового, є:

1) вчинення дій, які порушують особисті немайнові права суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, визначені статтями 12 і 39 цього Закону;

2) вчинення дій, які порушують майнові права суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, визначені статтями 13, 16, 32, 40-43 цього Закону;

3) зловживання посадовими особами організації колективного управління службовим становищем, що призвело до не виплати або неналежних розподілу і виплати винагороди суб'єкту авторського права і (або) суміжних прав;

4) піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав - відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження піратських (контрафактних) примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм, незаконне оприлюднення програм організації мовлення, камкординг, а також Інтернет-піратство, тобто незаконне використання об'єктів авторського права і суміжних прав із застосуванням мережі Інтернет;

5) плагіат;

6) ввезення на митну територію України без дозволу осіб, які мають авторське право і (або) суміжні права, примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм, записів програм організації мовлення;

7) будь-які дії з недозволеного обходу технологічного засобу захисту об'єкта авторського права і (або) суміжних прав, в тому числі кардшейрінг, а також виготовлення, реклама, розповсюдження, ввезення з метою розповсюдження і застосування засобів для такого обходу;

8) вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, в тому числі:

а) розповсюдження, ввезення на митну територію України технічних пристроїв, обладнання, що включає програмне забезпечення та надає доступ користувачам до об'єктів авторського права і (або) суміжних прав без дозволу суб'єктів авторського права та (або) суміжних прав (в тому числі коли програмне забезпечення, застосунки та додатки до нього, технології або технічні пристрої використовують сигнали інших Інтернет-ресурсів);

б) налаштування програмного забезпечення, застосунків, додатків до них, технологій, технічних пристроїв, які надають доступ до об'єктів авторського права і (або) суміжних прав без дозволу суб'єктів авторського права та (або)

суміжних прав таких об'єктів (в тому числі коли програмне забезпечення, застосунки та додатки до нього, технології або технічні пристрої використовують сигнали інших інтернет ресурсів);

в) надання інструкцій щодо налаштування програмного забезпечення, застосунків та додатків до нього, технологій, технічних пристроїв для отримання доступу до об'єктів авторського права і (або) суміжних прав без дозволу суб'єктів авторського права та (або) суміжних прав таких об'єктів в будь-якій формі з метою отримання винагороди від надання таких інструкцій.

Положення цього пункту не поширюються на випадки, передбачені статтями 22-29, 31, 45-46 цього Закону, а також на твори, об'єкти суміжних прав, які стали суспільним надбанням, у разі коли суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав надали особі, яка використовує правомірно виготовлену копію об'єкта авторського права і (або) суміжних прав, право вжити дії для обходу технологічних засобів захисту;

8) підроблення, зміна чи вилучення інформації, зокрема в електронній формі, про управління правами без дозволу відповідного суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав;

9) імпорт, розповсюдження примірників об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, з яких без дозволу суб'єктів цих прав вилучена чи змінена інформація про управління правами, зокрема в електронній формі;

11) фінансування дій, передбачених пунктами 5, 7-10 цієї частини.

12) камкординг, кардшейрінг;

13) управління вебсайтом, що призначений для онлайн-обміну, який шляхом індексації метаданих твору або об'єкта суміжних прав та наданням пошукової системи, дозволяє користувачам цього вебсайту знаходити та поширювати твір або об'єкт суміжних прав в межах однорангової мережі без дотримання майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

Стаття 56. Захист прав суб'єктів авторського права і суміжних прав

1. Захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав здійснюється в порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством.

Стаття 57. Цивільно-правовий захист авторського права і суміжних прав

1. За захистом авторського права і (або) суміжних прав, а також прав *suī generis* у встановленому порядку до суду та інших органів відповідно до їх компетенції мають право звертатися:

а) суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав (для захисту свого авторського права і (або) суміжних прав);

б) особи, яким надано виключну ліцензію на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав і (або) які мають право на отримання частки винагороди за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав (для захисту своїх інтересів в межах договору із суб'єктом авторського права і суміжних прав від протиправних посягань будь-якої третьої особи);

в) об'єднання суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, основною метою діяльності яких є захист авторського права і (або) суміжних прав;

г) особи, яким належить право особливого роду (*sui generis*)

Особи, зазначені в пунктах «а» і «б» цієї частини можуть здійснювати свої повноваження, передбачені цією частиною, через повірених у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) і (або) організації колективного управління відповідно до доручення. При цьому повноваження організацій колективного управління діють з обмеженнями, з урахуванням сфери їх діяльності, зазначеної в Реєстрі організацій колективного управління, а щодо акредитованих організацій колективного управління - з урахуванням сфери та строку їх акредитації, зазначених в Реєстрі організацій колективного управління.

2. За захистом авторського права і (або) суміжних прав зазначені в першій частині цієї статті особи мають право звертатися до суду з будь-якими вимогами, не забороненими законом, зокрема про:

- 1) визнання авторського права і (або) суміжних прав;
- 2) поновлення авторського права і (або) суміжних прав;
- 3) припинення та (або) заборону вчиняти дії, що порушують авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;
- 4) стягнення винагороди, передбаченої законодавством про авторське право і суміжні права;
- 5) відшкодування моральної шкоди;
- 6) відшкодування збитків, завданих порушенням авторського права і (або) суміжних прав, включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником внаслідок порушення ним авторського права і (або) суміжних прав, або стягнення компенсації;
- 7) припинення підготовчих дій до порушення авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі шляхом призупинення митних процедур, якщо є підстави вважати, що на митну територію України чи з її митної території можуть бути пропущені піратські (контрафактні) примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технологічного засобу захисту об'єктів авторського права і (або) суміжних прав тощо;
- 8) надання особами, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, інформації про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні піратських (контрафактних) копій об'єктів авторських і (або) суміжних прав, засобів обходу технологічних засобів захисту та про канали їх розповсюдження;
- 9) опублікування за рахунок порушника в засобах масової інформації даних про допущені порушення авторського права і (або) суміжних прав та судові рішення щодо цих порушень;

10) вжиття інших передбачених законодавством заходів, пов'язаних із захистом авторського права та суміжних прав.

3. Суд має право постановити рішення про:

1) відшкодування моральної (немайнової) шкоди, завданої порушенням авторського права і (або) суміжних прав, з визначенням розміру відшкодування;

2) відшкодування збитків, завданих порушенням авторського права і (або) суміжних прав.

3) стягнення із порушника авторського права і (або) суміжних прав доходу, отриманого внаслідок порушення;

4) стягнення компенсації, що визначається судом замість відшкодування збитків або стягнення доходу на розсуд позивача:

а) у розмірі від 2 до 2000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб або

б) як фіксована подвоєна, а у разі умисного порушення - як потроєна сума винагороди, яка була б сплачена за надання дозволу на використання об'єкта авторського права або суміжних прав, з приводу якого виник спір.

Розмір компенсації має бути ефективним, співрозмірним і стримуючим та має застосовуватись таким чином, щоб уникнути створення перешкод законній діяльності та забезпечити захист від зловживань. При визначенні розміру компенсації судом враховується тривалість та систематичність порушення, обсяг порушення (зокрема, з врахуванням території його поширення), сфера господарювання та наміри порушника, а також інші об'єктивні обставини.

5) заборону оприлюднення творів, їх виконань, фонограм, відеограм, заборону їх публічного сповіщення, припинення їх розповсюдження, вилучення (конфіскацію) контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм чи записів програм організацій мовлення та обладнання і матеріалів, призначених для їх виготовлення і відтворення, публікацію у пресі інформації про допущене порушення тощо, якщо у ході судового розгляду буде доведено факт порушення авторського права і (або) суміжних прав або факт наявності дій, що створюють загрозу порушення цих прав;

6) витребування від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, інформації про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні піратських примірників об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, засобів обходу технологічних засобів захисту та про канали їх розповсюдження.

4. Суд може постановити рішення про накладення на порушника штрафу у розмірі 10 відсотків суми, присудженої судом на користь позивача. Сума штрафів передається у встановленому порядку на цілі, передбачені Бюджетним кодексом України.

5. Суд може постановити рішення про вилучення чи конфіскацію всіх піратських (контрафактних) примірників творів, фонограм, відеограм чи записів програм організації мовлення, щодо яких встановлено, що вони були виготовлені або розповсюджені з порушенням авторського права і (або) суміжних прав, а також засобів обходу технологічного засобу захисту об'єкта авторського права і (або) суміжних прав. Це стосується також усіх кліше, матриць, форм, оригіналів, магнітних стрічок, фотонегативів та інших предметів, за допомогою яких відтворюються примірники творів, фонограм, відеограм, записи програм організації мовлення, а також матеріалів і

обладнання, що використовуються для їх відтворення і для виготовлення засобів обходу технологічного засобу захисту об'єкта авторського права і (або) суміжних прав.

За рішенням суду вилучені піратські (контрафактні) примірники об'єктів авторського права і (або) суміжних прав на вимогу особи, яка є суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав і права якої порушено, можуть бути передані цій особі. Якщо ця особа не вимагає такої передачі, то контрафактні примірники підлягають знищенню за рахунок правопорушника, а матеріали і обладнання, що використовувалися для відтворення піратських (контрафактних) примірників, підлягають відчуженню із перерахуванням виручених коштів до Державного бюджету України. Суд може постановити також рішення про конфіскацію матеріалів і обладнання, що використовувалися для відтворення піратських (контрафактних) примірників, та їх знищення за рахунок правопорушника.

6. Постачальник послуг проміжного характеру в інформаційній сфері несе відповідальність за зміст переданої та отриманої інформації та за шкоду, завдану внаслідок використання результатів таких послуг, на загальних підставах за умови відсутності в його діях обставин, що звільняють його від відповідальності, встановлених в Законі України «Про електронну комерцію», з урахуванням особливостей, передбачених статтями 58 - 60 цього Закону.

Стаття 58. Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

1. При порушенні будь-якою особою авторського права і (або) суміжних прав, вчиненому з використанням мережі Інтернет, суб'єкт авторського права і (або) суміжних прав (далі - заявник) має право звернутися до власника вебсайту та (або) вебсторінки, на якому (якій) розміщений або в інший спосіб використаний відповідний цифровий контент, із заявою про припинення порушення. Заява про припинення порушення подається в порядку, передбаченому цією статтею.

2. Заява про припинення порушення повинна містити:

1) відомості про заявника, необхідні для його ідентифікації: ім'я (найменування); місце проживання (перебування) або місцезнаходження, адреса електронної пошти або поштова адреса, на яку власник вебсайту або інші особи в передбачених цим Законом випадках мають направляти інформацію; для заявників - юридичних осіб - ідентифікаційні дані про реєстрацію юридичної особи у країні місцезнаходження, зокрема в торговельному, банківському, судовому або державному реєстрі, у тому числі реквізити реєстру, реєстраційний номер;

2) вид і назву об'єкта (об'єктів) авторського права і (або) суміжних прав, іншу інформацію, що дозволяє ідентифікувати об'єкт, про порушення права на який (які) йдеться у заяві;

3) вмотивоване твердження про наявність у заявника майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт авторського права і (або) суміжних прав, зазначених у відповідній заяві, з посиланням на підстави виникнення таких

прав та строк їх чинності (відповідний строк не вказується, якщо заявник є первинним суб'єктом відповідного права);

4) гіперпосилання на електронну (цифрову) інформацію, розміщену або в інший спосіб використану на вебсайті або гіперпосилання на вебсторінку, з якої здійснювалося публічного сповіщення об'єкта, про порушення права на який (які) йдеться у заяві;

5) вимогу про унеможливлення доступу до цифрового контенту на вебсайті і (або) вимогу до власника вебсайту, який є провайдером послуг обміну цифровим контентом, щодо недопущення ним подальшого розміщення на вебсайті зазначеного цифрового контенту;

6) відомості про постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного вебсайту, а саме: найменування; адреса електронної пошти або поштова адреса, на яку в передбачених цим Законом випадках власник вебсайту або інші особи мають надсилати інформацію;

7) твердження заявника, що наведена в заяві інформація є достовірною, а наявність у заявника прав, про порушення яких заявлено, перевірена адвокатом або представником у справах інтелектуальної власності (патентним повіреним), за представництвом (посередництвом) якого подається заява.

Заявник звертається із заявою про припинення порушення виключно за представництвом (посередництвом) адвоката або представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного). Представник надсилає відповідну заяву, за умови ідентифікації заявника, встановлення його контактних даних та підтвердження наданими заявником документами факту наявності в заявника прав, про припинення порушення яких висувається вимога. До заяви додається копія одного з документів, що відповідно до законодавства посвідчує повноваження представника.

Заявник (посадова особа заявника) несе відповідальність за надання завідомо недостовірної інформації щодо наявності у нього майнових прав інтелектуальної власності, про порушення яких йдеться у заяві.

Заява про припинення порушень надсилається власнику вебсайту та (або) вебсторінки з одночасним направленням її копії постачальнику послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного вебсайту.

3. За відсутності обставин, передбачених частиною четвертою цієї статті, власник вебсайту та (або) вебсторінки невідкладно, але не пізніше 48 годин з моменту отримання заяви про припинення порушення зобов'язаний унеможливити доступ до цифрового контенту, щодо якої подано заяву, та надати заявнику і постачальнику послуг хостингу інформацію про вжиті заходи відповідно до вимог цієї статті.

4. Власник вебсайту та (або) вебсторінки, який отримав заяву про припинення порушення, може відмовити в її задоволенні у разі, якщо:

1) він має право на використання цифрового контенту, зазначеного в заяві, і надав документальне підтвердження наявності у нього відповідного права (за винятком випадку, коли він є первинним суб'єктом відповідного права);

2) заяву про припинення порушення оформлено з порушенням вимог, визначених цією статтею.

5. Про відмову у задоволенні заяви про припинення порушення з підстав, передбачених частиною четвертою цієї статті, власник вебсайту та (або) вебсторінки впродовж 48 годин з моменту її отримання направляє повідомлення про відмову заявнику, а також постачальнику послуг хостингу згідно з відомостями, зазначеними у відповідній заяві згідно з пунктом 6 частини другої цієї статті.

Повідомлення про відмову повинно містити таку інформацію:

1) відомості про власника вебсайту та (або) вебсторінки в обсязі, достатньому для пред'явлення позовної заяви: ім'я (найменування) власника вебсайту та (або) вебсторінки; місце проживання (перебування) або місцезнаходження, адресу електронної пошти або поштову адресу; якщо власник сайту є юридичною особою - ідентифікаційні дані про реєстрацію юридичної особи у країні місцезнаходження, зокрема в торговельному, банківському, судовому або державному реєстрі, у тому числі реквізити реєстру, реєстраційний номер;

2) зазначення цифрового контенту, щодо унеможливлення доступу до якого відмовлено;

3) зазначення відповідного положення частини четвертої цієї статті, на підставі якого власник вебсайту відмовив у задоволенні заяви про припинення порушення.

6. У разі якщо власник вебсайту, який отримав заяву про припинення порушення, не є власником вебсторінки, на якій розміщений цифровий контент, щодо унеможливлення доступу до якої заявлено, права і обов'язки між власником вебсайту та заявником встановлюються з урахуванням особливостей, передбачених цією частиною.

Власник вебсайту невідкладно, але не пізніше 24 годин з моменту отримання заяви про припинення порушення зобов'язаний направити її копію засобами електронної пошти (або іншою прийнятою на відповідному вебсайті системою відправлення повідомлень) власнику вебсторінки. Заява направляється за контактними даними, які власник вебсторінки повідомив власнику вебсайту.

Власник вебсайту одночасно з направленням заяви про припинення порушення власнику вебсторінки надсилає заявнику повідомлення, в якому інформує, що він не є власником вебсторінки, зазначає час відправлення копії заяви власнику вебсторінки та надає гіперпосилання на умови публічного правочину, який визначає правила користування вебсайтом третіми особами.

Власник вебсторінки розглядає отриману від власника вебсайту заяву про припинення порушення та зобов'язаний надати відповідь власнику вебсайту в порядку та строки, встановлені частинами третьою - п'ятою цієї статті, із зазначенням гіперпосилання на вебсторінку, на якій розміщена відповідний цифровий контент. При цьому власник вебсторінки здійснює права і виконує обов'язки, встановлені частинами третьою - п'ятою цієї статті для власника вебсайту.

Власник вебсайту впродовж 24 годин з моменту отримання від власника вебсторінки відповіді на заяву про припинення порушення надсилає її заявнику та постачальнику послуг хостингу за реквізитами, зазначеними у відповідній заяві. У разі якщо впродовж 48 годин з моменту направлення власнику вебсторінки заяви про припинення порушення власник вебсторінки не направив власнику вебсайту повідомлення про відмову згідно з частиною п'ятою цієї статті, власник вебсайту самостійно унеможлиблює доступ до цифрового контенту, зазначеного у заяві про припинення порушення. Про вжиті заходи власник вебсайту повідомляє заявника та постачальника послуг хостингу впродовж 96 годин з моменту отримання власником вебсайту заяви про припинення порушення та надає відомості про себе в обсязі, визначеному пунктом 1 частини п'ятої цієї статті.

У разі якщо впродовж 48 годин з моменту направлення власнику вебсторінки заяви про припинення порушення власник вебсторінки надав власнику вебсайту повідомлення про відмову згідно з частиною п'ятою цієї статті, копія такого повідомлення надсилається власником вебсайту заявнику не пізніше як упродовж 96 годин з моменту отримання власником вебсайту заяви про припинення порушення.

7. Заявник має право звернутися безпосередньо до постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного вебсайту, із заявою про припинення порушення, допущеного власником вебсайту, в таких випадках:

1) власник вебсайту у встановлені цією статтею строки не вчинив або вчинив не в повному обсязі дії, передбачені частиною третьою або п'ятою цієї статті, або якщо власник вебсайту, який не є власником вебсторінки, не вчинив дій або вчинив не в повному обсязі дії, передбачені частиною шостою цієї статті;

2) на вебсайті та в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) відсутні відомості про власника вебсайту в обсязі, що дає змогу звернутися до нього із заявою про припинення порушення, передбаченою частиною другою цієї статті. Такими відомостями є інформація про адресу електронної пошти для зв'язку з власником вебсайту та інші відомості, розміщення яких передбачено частиною одинадцятою цієї статті.

Заява про припинення порушення, допущеного власником вебсайту, повинна містити обґрунтування наявності підстав для звернення до постачальника послуг хостингу, передбачених пунктом 1 або 2 цієї частини.

Заявник звертається до постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного вебсайту, з відповідною заявою за представництвом (посередництвом) адвоката або представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного). Адвокат або представник у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) надсилає заяву, за умови ідентифікації заявника, встановлення його контактних даних, підтвердження наданими заявником документами факту наявності у заявника прав, про припинення порушення яких йдеться у відповідній заяві.

Заява про припинення порушень, допущених власником вебсайту, має містити відомості, передбачені пунктами 1, 4, 5, 7 частини другої цієї статті. До

заяви додається копія одного з документів, що відповідно до законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність посвідчує повноваження адвоката на надання правової допомоги заявнику, а якщо заява подається через представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) – довіреність або її засвідчена копія, що посвідчує повноваження представника. У випадках, передбачених пунктом 1 цієї частини, у заяві зазначаються час направлення власнику вебсайту та постачальнику послуг хостингу заяви про припинення порушення, час, коли власник вебсайту мав вчинити передбачені цією статтею дії, а також пояснення, яким чином заявник визначав контактні дані власника вебсайту.

За відсутності підстав для залишення заяви про припинення порушення з боку власника вебсайту без розгляду, встановлених частиною восьмою цієї статті, постачальник послуг хостингу зобов'язаний невідкладно, не пізніше 24 годин з моменту отримання такої заяви, надіслати власнику вебсайту її копію. Надсилаючи власнику вебсайту копію заяви постачальник послуг хостингу повинен пояснити власнику вебсайту його права і обов'язки, пов'язані з цією заявою, а також правові наслідки невчинення ним дій, передбачених цією статтею.

Власник вебсайту впродовж 24 годин з моменту отримання від постачальника послуг хостингу копії заяви про припинення порушення з боку власника вебсайту вчиняє дії, передбачені частиною третьою або п'ятою цієї статті, і повідомляє про це постачальника послуг хостингу шляхом направлення повідомлення про вжиті заходи згідно з вимогами частини дванадцятої цієї статті або повідомлення про відмову згідно з частиною п'ятою цієї статті.

У разі якщо впродовж 24 годин з моменту направлення власнику вебсайту копії заяви про припинення порушення власник вебсайту не вчинив дій, передбачених абзацом восьмим цієї частини, постачальник послуг хостингу самостійно унеможливорює доступ до цифрового контенту, зазначеної у заяві про припинення порушення, допущеного власником вебсайту. Про вжиті заходи постачальник послуг хостингу повідомляє заявника та власника вебсайту впродовж 48 годин з моменту отримання постачальником послуг хостингу заяви про припинення порушення, допущеного власником вебсайту.

У разі неможливості встановлення заявником коректних даних, достатніх для належного надсилання ним заяви про припинення порушення, такий заявник може звернутись до Установи для сприяння у визначенні власника вебсайту та (або) до постачальника послуг хостингу.

8. Постачальник послуг хостингу вправі залишити без розгляду заяву про припинення порушення, допущеного власником вебсайту, у разі, якщо:

- 1) заява не відповідає вимогам, встановленим частиною сьомою цієї статті;
- 2) постачальник послуг хостингу не надає послуги, ресурси для розміщення вебсайту, щодо якого подана заява;
- 3) заявник звернувся до постачальника послуг хостингу за відсутності підстав, передбачених частиною сьомою цієї статті.

Постачальник послуг хостингу повідомляє заявника про залишення без розгляду заяви про припинення порушення із зазначенням відповідних

правових підстав, передбачених цією частиною, впродовж 24 годин з моменту її отримання.

Якщо заявник на належно оформлену та надіслану заяву своєчасно не отримав відповідь від власника вебсайту і (або) постачальника послуг хостингу про вжиті заходи щодо припинення порушення, або повідомлення про відмову в задоволенні заяви, такий заявник звертається із доданням копій підтверджуючих документів до Установи для розгляду питання про ініціювання притягнення до відповідальності відповідного власника вебсайту та (або) постачальника послуг хостингу.

9. Власник вебсайту має право звернутися до постачальника послуг хостингу, від якого він отримав інформацію про вжиті заходи відповідно до частини сьомої цієї статті, з повідомленням про відмову згідно з частиною п'ятою цієї статті, вимагаючи відновлення доступу до цифрового контенту. Якщо таке повідомлення відповідає вимогам, встановленим частиною п'ятою цієї статті для повідомлення про відмову, постачальник послуг хостингу повинен невідкладно, не пізніше як через 48 годин після його отримання, надіслати заявнику його копію. У разі якщо повідомлення не відповідає вимогам, передбаченим частиною п'ятою цієї статті для повідомлення про відмову, постачальник послуг хостингу інформує про це власника вебсайту.

10. Постачальник послуг хостингу відновлює доступ до цифрового контенту на десятий робочий день з дня надсилання заявнику копії повідомлення, передбаченого частиною дев'ятою цієї статті, якщо протягом цього часу заявник не надав йому підтвердження відкриття судового провадження про захист його прав на об'єкт (об'єкти) авторського права і (або) суміжних прав (розміщених як цифровий контент), щодо якого (яких) подавалася заява про припинення порушення.

11. Власники вебсайтів та постачальники послуг хостингу, крім фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, зобов'язані розміщувати у вільному доступі на власних вебсайтах та (або) в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) таку достовірну інформацію про себе:

1) повне ім'я або найменування власника вебсайту та постачальника послуг хостингу;

2) повну адресу місця проживання або місцезнаходження власника вебсайту та постачальника послуг хостингу;

3) контактну інформацію власника вебсайту та постачальника послуг хостингу, в тому числі адресу електронної пошти, номер телефону, за якими з ними можливо оперативно зв'язатися.

Фізичні особи, які не є суб'єктами господарювання, розміщують у вільному доступі на вебсайтах, власниками яких вони є, або в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) контактну інформацію власника вебсайту, передбачену пунктом 3 цієї частини.

12. Повідомлення про вжиті заходи, яке направляється заявнику відповідно до цієї статті, крім іншого, повинно містити достовірну та повну інформацію про зазначеного в заяві власника вебсайту. У разі направлення повідомлення про вжиті заходи постачальником послуг хостингу в повідомленні також повинна міститися інформація про цього постачальника та

повна інформація, надана йому власником вебсайту, без будь-яких змін або спотворень. Інформація про власника вебсайту складається з відомостей про його повне ім'я (найменування), адресу проживання (місцезнаходження), адресу для листування, номер телефону, адресу електронної пошти і, за наявності, іншу контактну інформацію для зв'язку. У разі отримання від власника вебсайту (або власника вебсторінки при здійсненні процедур, передбачених частиною шостою або сьомою цієї статті) повідомлення про відмову його копія має бути додана до повідомлення про вжиті заходи.

13. На підставі цього Закону допускається унеможливлення доступу виключно до цифрового контенту, зазначеного в заяві про припинення порушення. У разі якщо доступ до цифрового контенту не може бути унеможливлений з технічних причин, власник вебсайту або постачальник послуг хостингу може унеможливити доступ до вебсторінки, яка містить відповідний цифровий контент.

14. Заява про припинення порушення та заява про припинення порушення власником вебсайту викладаються письмово у паперовій та (або) електронній формі.

Заява в електронній формі оформляється згідно з вимогами законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу з обов'язковим використанням технічних засобів засвідчення кваліфікованого електронного підпису адвоката або представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного), який надає правову допомогу заявнику. Одночасно з направленням такої заяви в електронній формі заявник направляє за тією самою адресою її копію в звичайній електронній формі без використання кваліфікованого електронного підпису. В разі якщо заява в електронній формі з використаними в ній технічними засобами засвідчення кваліфікованого електронного підпису адвоката або представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) за змістом відрізняється від заяви в звичайній електронній формі, надісланій одному й тому самому адресату, така заява вважається неподаною.

Заява в паперовій формі оформлюється з обов'язковим власноручним підписом адвоката або представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) та надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Датою та часом отримання заяви, передбаченої цією статтею, вважаються:

1) у разі направлення електронною поштою - дата і час відправки засобами електронного зв'язку;

2) у разі направлення рекомендованим листом з повідомленням про вручення - дата і час, зазначені в повідомленні про вручення.

У разі якщо адресат відмовляється від отримання заяви або відсутній за вказаною адресою, днем та датою отримання заяви є день та дата проставлення оператором поштового зв'язку у повідомленні про вручення інформації про відмову адресата отримати заяву або інформації про відсутність адресата за вказаною адресою.

Відповідь (повідомлення) на заяву, пересилання копії заяви, передбачені цією статтею, викладаються письмово у паперовій та (або) електронній формі.

Датою і часом отримання відповіді (повідомлення) на заяву, передбачену цією статтею, та/або направленої заяви вважаються:

1) у разі направлення електронною поштою - дата і час відправки засобами електронного зв'язку;

2) у разі направлення рекомендованим листом з повідомленням про вручення - дата і час, зазначені в повідомленні про вручення.

У разі якщо адресат відмовляється від отримання відповіді (повідомлення) на заяву або відсутній за вказаною адресою, днем та датою отримання відповіді (повідомлення) на заяву є день та дата проставлення оператором поштового зв'язку у повідомленні про вручення інформації про відмову адресата отримати відповідь (повідомлення) на заяву або інформації про відсутність адресата за вказаною адресою.

15. Власник вебсайту, вебсторінки не несе відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав, вчинені з використанням мережі Інтернет, якщо він вчасно вчинив дії, передбачені частиною третьою цієї статті.

Положення абзацу першого цієї частини не застосовуються, якщо:

1) власник вебсайту впродовж трьох місяців, незважаючи на отримані та задоволені ним заяви про припинення порушень, допустив не менше двох випадків використання на одній чи декількох вебсторінках, власником яких він є, одного й того самого об'єкта авторського права або суміжних прав на одному й тому самому вебсайті;

2) власник вебсторінки, який не є власником вебсайту, впродовж трьох місяців, незважаючи на отримані та задоволені ним заяви про припинення порушень, допустив не менше двох випадків використання одного й того самого об'єкта авторського права або суміжного права на одному й тому самому вебсайті.

16. Якщо заяву про припинення порушення подано особі, яка не є власником вебсайту та (або) вебсторінки, то ця особа впродовж 24 годин з моменту отримання такої заяви зобов'язана повідомити заявника про залишення її без розгляду із зазначенням правової підстави, передбаченої цією частиною.

Стаття 59. Зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

1. Постачальники послуг хостингу зобов'язані передбачати у договорах про надання таких послуг умови і правила, що забороняють замовникам послуг вчиняти дії з розміщення цифрового контенту з порушенням авторського права і (або) суміжних прав третіх осіб, а також зобов'язують замовників послуг вказувати достовірну і коректну інформацію про себе, у тому числі свої контактні дані, а у разі їх зміни - невідкладно інформувати про це в порядку, визначеному законодавством.

2. Постачальник послуг хостингу не несе перед замовником таких послуг відповідальності за наслідки вжиття заходів, передбачених статтею 58 цього Закону, за умови виконання вимог частини першої цієї статті.

Постачальник послуг хостингу не несе відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав, за умови виконання вимог статті 57 цього Закону.

Стаття 60. Зобов'язання провайдерів послуг обміну цифровим контентом щодо протидії порушенням авторського права і (або) суміжних прав

1. Власники вебсайтів, основною або однією з основних цілей яких є надання послуг зі зберігання та надання публіці доступу до великої кількості об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, розміщених на вебсайтах їх користувачами, які зазначені власники вебсайтів упорядковують і популяризують (провайдери послуг обміну цифровим контентом), залежно від характеру цих послуг, здійснюють інтерактивне надання доступу публіці і (або) публічного сповіщення об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

2. Провайдери послуг обміну цифровим контентом несуть відповідальність за порушення авторського права і (або) суміжних прав за умови відсутності у них дозволу від суб'єктів цих прав на інтерактивне надання доступу публіці і (або) публічне сповіщення об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, незалежно від виконання зобов'язань, які покладаються на постачальників послуг хостингу, статтями 58-59 цього Закону, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

Провайдери послуг обміну цифровим контентом не несуть відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав за умови, що вони:

- 1) вжили усіх можливих заходів щодо отримання відповідного дозволу;
- 2) вжили усіх можливих заходів щодо унеможливлення обміну цифровим контентом відносно об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав подали в порядку, передбаченому статтею 58 цього Закону, заяву з вимогою унеможливлення доступу до цифрового контенту та недопущення подальшого розміщення на вебсайті відповідного контенту;
- 3) вжили заходів щодо припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет, передбачених статтею 58 цього Закону, а також для недопущення повторного розміщення на вебсайті (вебсторінці) відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, доступ до яких було унеможливлено.

При цьому, за відсутності інформації, отриманої від суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав щодо порушення прав на конкретні об'єкти цих прав, провайдери послуг обміну цифровим контентом не зобов'язані здійснювати загальний моніторинг цифрового контенту, тобто, пошук фактів та обставин, які вказують на порушення авторського права і (або) суміжних прав під час обміну цифровим контентом користувачами відповідних послуг.

4. При визначенні, чи були вчинені належні заходи, передбачені частиною третьою цієї статті, зокрема враховується:

1) кількість користувачів відповідних послуг обміну цифровим контентом ;

2) кількість об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, які використовуються;

3) наявність та ефективність технічних засобів, необхідних для реалізації заходів, передбачених пунктами 2 та 3 частини третьої цієї статті.

5. Пункти 2 та 3 частини третьої цієї статті не застосовуються до провайдерів послуг обміну цифровим контентом , які здійснюють свою діяльність менше 3 років і мають річний дохід до 10 мільйонів гривень. При цьому діють зобов'язання, передбачені пунктом 1 частини третьої цієї статті, а також зобов'язання, які покладаються на провайдерів послуг обміну цифровим контентом як постачальників послуг хостингу, передбачені статтями 58-59 цього Закону.

Якщо середня кількість щомісячних унікальних відвідувачів відповідних послуг у таких провайдерів послуг обміну цифровим контентом перевищує 5 мільйонів осіб, і розрахована на основі попереднього календарного року, такі провайдери послуг обміну цифровим контентом також зобов'язані вживати усіх можливих заходів щодо унеможливлення обміну цифровим контентом відносно об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав надають інформацію з вимогою недопущення обміну відповідним контентом.

6. Провайдери послуг обміну цифровим контентом на запит суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав зобов'язані надавати їм інформацію щодо застосування заходів, передбачених частиною третьою цієї статті, і, якщо були укладені договори з суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав, - інформацію про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав відповідно до цих договорів.

7. Провайдери окремих послуг, такі як неприбуткові онлайн-енциклопедії, неприбуткові освітні та наукові сховища інформації, платформи для розробки та спільного використання програмного забезпечення з відкритим вихідним кодом, онлайн-ринки, хмарні сервіси «бізнес для бізнесу» та хмарні сервіси, які дозволяють користувачам розміщувати цифровий контент у сховищі інформації для власного використання, не вважаються провайдерами послуг обміну цифровим контентом у значенні цієї статті.

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Визнати такими що втратили чинність:

1) Закон України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 43, ст. 214 із наступними змінами);

2) Закон України “Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп’ютерних програм, баз даних” (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 24, ст. 183 із наступними змінами).

3. Установити, що:

1) починаючи з дня набрання чинності цим Законом, застосовуються строки чинності авторського права, передбачені статтею 33 цього Закону, в тому числі щодо творів, строки чинності авторського права на які не закінчилися до набрання чинності цим Законом;

2) починаючи з дня набрання чинності цим Законом, застосовуються строки чинності суміжних прав, передбачені статтею 48 цього Закону, в тому числі щодо об’єктів суміжних прав, на які 70-річний строк чинності суміжних прав, момент виникнення якого визначений статтею 48 цього Закону, не закінчився до набрання чинності цим Законом.

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., № 51, ст. 1122 із подальшими змінами):

1) статтю 51-2 викласти в такій редакції:

“Стаття 51-2. Порушення прав на об’єкт права інтелектуальної власності

Незаконне використання об’єкта права інтелектуальної власності, або інше порушення прав на об’єкт права інтелектуальної власності, що охороняються законом, та/або невивплата передбаченої законодавством про авторське право і суміжні права винагороди (відрахувань), -

тягне за собою накладення штрафу від п’ятдесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією обладнання і матеріальних носіїв, які використовувалися для вчинення таких дій, незаконно відтворених примірників та обладнання і матеріалів, які призначені для їх відтворення.”;

2) статтю 164-9 виключити;

3) в абзаці першому частини першої статті 221 цифри «164-3, 164-5 – 164-19» замінити цифрами «164-5 – 164-8, 164-10 – 164-19»;

4) у частині першій статті 255:

в абзаці другому пункту 1 цифри «164 - 164-11, 164-15, 164-16» замінити цифрами «164 – 164-8, 164-10, 164-11, 164-15, 164-16 – 164-18»;

у пункті 10 слова та цифри «статті 51-2, 164-9, 164-13, 164-17, 164-18, стаття 186-7» замінити цифрами «статті 52-2, 164-13, 164-17, 164-18, стаття 186-7».

2. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131 із подальшими змінами):

1) частину першу статті 176 викласти в такій редакції:

«1. Незаконне використання об’єктів авторського права (в тому числі літературних, художніх творів, комп’ютерних програм, баз даних (компіляцій даних), інших творів) та/або суміжних прав (виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення), виготовлення, реклама, розповсюдження, ввезення з метою розповсюдження і застосування засобів для недозволеного обходу технологічного засобу захисту авторського права і (або) суміжних прав (в тому числі кардшейрінг), камкординг, інше умисне порушення авторського

права і суміжних прав, а також вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі, -

караються штрафом від трьохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк.»;

2) доповнити статтею 176-1 такого змісту:

“Стаття 176-1. Фінансування порушення авторського права і суміжних прав

1. Умисне фінансування дій пов'язаних із незаконним використанням об'єктів авторського права (в тому числі літературних, художніх творів, комп'ютерних програм, баз даних (компіляцій даних), інших творів) та/або суміжних прав (виконань, фонограм, фільмів, передач організацій мовлення), виготовлення, реклами, розповсюдження, ввезення з метою розповсюдження і застосування засобів для недозволеного обходу технологічного засобу захисту авторського права і (або) суміжних прав (в тому числі кардшейрінгу), камкордингу, інших умисних порушень авторського права і суміжних прав,

караються штрафом від п'яти до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Ті самі дії, якщо вони вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб, -

караються штрафом від десяти до двадцяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк від трьох до шести років.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища або організованою групою, -

караються штрафом від двадцяти п'яти до тридцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.”

3) статтю 216 виключити.

3. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 40—44, ст. 356 із наступними змінами):

1) у статті 190:

назву статті доповнити словами «і майнові права»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Правовий статус майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності визначається статтею 199 та Книгою четвертої цього Кодексу.»;

2) частину першу статті 420 викласти в такій редакції:

«1. До об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема, належать:

об'єкти авторського права, в тому числі літературні та художні твори, комп'ютерні програми, бази даних (компіляції даних);

об'єкти суміжних прав, (виконання, фонограми, відеограми, програми організацій мовлення);

об'єкти, що охороняються правом особливого роду (*sui generis*);

наукові відкриття;
 винаходи, корисні моделі, промислові зразки;
 компонування напівпровідникових виробів;
 раціоналізаторські пропозиції;
 сорти рослин, породи тварин;
 комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення;
 комерційні таємниці.»;

3) у частині другій статті 429 слово “договором” замінити словами “законом або договором”;

4) у частині другій статті 430 слово “договором” замінити словами “законом або договором”;

5) у статті 433:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Перелік об’єктів авторського права визначається законом про авторське право і суміжні права.»;

частину другу виключити;

6) частину першу статті 434 викласти в такій редакції:

«1. Перелік творів, які не є об’єктами авторського права визначається законом про авторське право і суміжні права.»;

7) частину другу статті 435 викласти в такій редакції:

«2. Суб’єктами авторського права є автори, їх спадкоємці, правонаступники а також інші особи, які набули виключні майнові права на твір на підставі закону або договору, за яким передбачено передання (відчуження), перехід, або розподіл виключних майнових прав на твір.»;

8) частину другу статті 437 викласти в такій редакції:

«2. Суб’єкти авторського права, для повідомлення про свої права можуть використовувати спеціальний знак, встановлений законом.»;

9) частину першу статті 438 викласти в такій редакції:

«1. Автору твору належать особисті немайнові права, встановлені статтею 423 цього Кодексу та законом про авторське право і суміжні права.»;

10) у статті 440:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

1. Майновими авторськими правами (майновими правами на твір) суб’єкта авторського права є виключне право використовувати твір особисто, виключне право дозволяти, виключне право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі забороняти використання твору будь-якими способами, передбаченими законом:

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3) виключне право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі забороняти таке використання»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Суб’єкти авторського права можуть управляти своїми майновими правами особисто, через повіреного у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або через організацію колективного управління.

Випадки, коли забезпечення права на винагороду здійснюється виключно через організації колективного управління, визначаються законом. Створення і повноваження організацій колективного управління, порядок визначення акредитованих організацій колективного управління, здійснення нагляду за їх діяльністю встановлюються законом.»;

11) статтю 442 викласти в такій редакції:

«Стаття 442. Оприлюднення твору

1. Оприлюдненням твору вважається будь-яка дія, що вперше робить твір доступним для необмеженого кола осіб.

2. Твір не може бути оприлюднений, якщо це порушує права людини на таємницю її особистого і сімейного життя, завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю та моральності населення.

3. У разі смерті автора його правонаступники мають право на оприлюднення твору, якщо це не суперечить волі автора.»;

12) частину першу статті 443 викласти в такій редакції:

«1. Використання твору здійснюється лише за згодою суб'єкта авторського права, крім випадків правомірного використання твору без такої згоди, встановлених цим Кодексом та законом.»;

13) статтю 444 викласти в такій редакції:

«Стаття 444. Випадки правомірного використання твору без дозволу суб'єкта авторського права

1. Твір може бути використаний без дозволу суб'єкта авторського права та безоплатно (вільне використання) або без дозволу суб'єкта авторського права, але з виплатою винагороди (відрахувань), виключно у випадках, передбачених законом.»;

14) статтю 445 викласти в такій редакції:

«Стаття 445. Право суб'єкта авторського права на винагороду

1. Суб'єкт авторського права має право на винагороду за використання твору с, якщо інше не встановлено цим Кодексом та іншим законом»;

15) статтю 446 викласти в такій редакції:

«Стаття 446. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір

1. Майнові права інтелектуальної власності на твір є чинними протягом усього життя автора і семидесяти років після його смерті, крім випадків, передбачених законом про авторське право і суміжні права.»;

2. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір починається від дня смерті автора чи з дня настання подій, передбачених законом, але відлічуються з 1 січня року, наступного за роком смерті чи роком, в якому відбулася відповідна подія.

3. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір спливає в останній день календарного року, в якому виповнюється сімдесят років від смерті автора чи останнього з авторів (співавторів), який пережив інших авторів (співавторів), крім випадків, передбачених законом про авторське право і суміжні права.»;

16) статтю 448 викласти в такій редакції:

«Стаття 448. Право автора на частку від суми продажу оригіналу твору мистецтва (право слідування)»;

1. Автор, а у разі його смерті – спадкоємці та спадкоємці цих спадкоємців, впродовж встановленого законом строку чинності майнових прав на твір має невідчужуване право на одержання справедливої винагороди, що складає частку від суми продажу оригіналу твору мистецтва, при кожному продажу твору мистецтва, наступного за першим відчуженням цього твору, в розмірі та порядку, встановленому законом.;

17) пункти «в» та «г» частини першої статті 449 викласти в такій редакції:

«в) відеограми;

г) програми організацій мовлення.»;

18) статтю 450 викласти в такій редакції:

«Стаття 450. Суб'єкти суміжних прав

1. Суб'єктами суміжних прав є:

1) виконавці, їх спадкоємці, інші особи, які відповідно до договору чи закону набули виключні майнові права на виконання;

2) виробники фонограм, їх спадкоємці (правонаступники), інші особи, які відповідно до закону чи договору набули виключні майнові права на фонограму;

3) виробники відеограми, їх спадкоємці (правонаступники), інші особи, які відповідно до закону чи договору набули виключні майнові права на відеограма;

4) організації мовлення, їх правонаступники, інші особи, які відповідно до закону чи договору набули виключні майнові права на програму організації мовлення.

2. Первинним суб'єктом суміжного права є відповідно виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми, організація мовлення. За відсутності доказів іншого, виконавцем, виробником фонограми, виробником відеограми вважаються особи, імена (найменування) яких зазначені на фонограмі, відеограмі та їх копіях або на упаковці, що містить примірники фонограми, відеограми.»;

19) статтю 451 викласти в такій редакції:

«Стаття 451. Виникнення суміжних прав

1. Суміжне право виникає з моменту:

1) здійснення виконання;

2) вироблення фонограми;

3) вироблення відеограми;

4) першого публічного сповіщення програми організації мовлення.

2. Суб'єкт суміжних прав для повідомлення про свої майнові права може використовувати спеціальний знак, встановлений законом про авторське право і суміжні права.»;

20) статтю 452 викласти в такій редакції:

«Стаття 452. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав

1. Майновими правами інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав є:

- 1) право на використання об'єкта суміжних прав;
- 2) виключне право дозволяти використання об'єкта суміжних прав;
- 3) право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, у тому числі забороняти таке використання;
- 4) інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

2. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав належать відповідно виконавцеві, виробнику фонограми, виробнику відеограми чи організації мовлення, якщо інше не встановлено договором чи законом.

3. Суб'єкти суміжних прав можуть управляти своїми майновими правами особисто, через повіреного у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного), або через організацію колективного управління. Випадки, коли забезпечення права на винагороду здійснюється виключно через організації колективного управління, визначаються законом. Створення і повноваження організацій колективного управління, порядок визначення акредитованих організацій колективного управління, здійснення нагляду за їх діяльністю встановлюються законом.»;

21) статтю 453 викласти в такій редакції:

«Стаття 453. Використання об'єктів суміжних прав

1. Використання об'єктів суміжних прав здійснюється відповідно до цього Кодексу та закону.»;

22) статті 454 – 455 виключити;

23) статтю 456 викласти в такій редакції:

«Стаття 456. Строки чинності суміжних майнових прав

1. Строк чинності майнових прав на виконання спливає через сімдесят років з моменту здійснення виконання. Якщо запис виконання протягом цього строку правомірно опубліковано або правомірно оприлюднено, строк чинності майнових прав на виконання спливає через сімдесят років з моменту першої такої публікації або першого оприлюднення, залежно від того, яка дата є більш ранньою.

2. Строк чинності майнових прав на фонограму, відеограму спливає через 70 років з моменту вироблення запису. Якщо фонограму або відеограму протягом цього строку було правомірно опубліковано або правомірно оприлюднено, строк чинності майнових прав спливає через сімдесят років з моменту першої такої публікації або першого оприлюднення, залежно від того, яка дата є більш ранньою.

3. Строк чинності майнових прав на програму організації мовлення спливає через сімдесят років з моменту першого публічного сповіщення програми організації мовлення, незалежно від використаних технічних засобів такого сповіщення.

4. Зазначені в частинах першій - третій цієї статті строки чинності майнових прав на об'єкти суміжних прав продовжуються на строк до спливу календарного року, на який припадає закінчення строку чинності відповідних майнових прав.»;

5. Зазначені в частинах першій - третій цієї статті строки чинності майнових прав інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав спливають

в останній день календарного року, на який припадає закінчення строку чинності відповідних майнових прав.

6. Законом в окремих випадках можуть встановлюватися інші строки чинності суміжних прав.»;

24) абзац другий частини першої статті 760 доповнити реченням такого змісту:

«До договору найму майнових прав застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не випливає із змісту або характеру цих прав.»

25) частину першу статті 1030 після слів «майнові права» доповнити знаками та словами «, крім майнових прав інтелектуальної власності,»;

26) статтю 1107 викласти в такій редакції:

«Стаття 1107. Види правочинів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності

1. Розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності здійснюється на підставі таких правочинів:

- 1) ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- 2) ліцензійний договір;
- 3) договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- 4) договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності;
- 5) інший правочин щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

2. Договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності укладається у письмовій (електронній) формі, за винятком випадків, визначених законом.

У разі недодержання письмової (електронної) форми договору щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності такий договір є нікчемним.

Законом можуть бути встановлені випадки, в яких договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності може укладатись усно або як договір приєднання на основі публічної пропозиції (оферти).»;

3. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 9 — 10, ст. 88 з подальшими змінами):

1) частину десяту статті 170 доповнити абзацом такого змісту:

«У разі порушення авторського права або суміжних прав арешт може бути накладений у встановленому цим Кодексом порядку на:

а) примірники творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних (компіляцій даних), записаних виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення, щодо яких припускається, що вони є піратськими (контрафактними), а також засоби обходу технологічних засобів захисту;

б) матеріали й обладнання, призначені для їх виготовлення і відтворення;

в) документи, рахунки та інші предмети, що можуть бути доказом вчинення протиправних дій.»;

2) у абзаці першому частини третьої статті 216 цифри і знак «216,» виключити;

3) Пункт 1 частини першої статті 477 після слів «частиною першою статті 176 (порушення авторського права і суміжних прав без обтяжуючих обставин)» доповнити словами:

«частиною другою статті 176 (порушення авторського права і суміжних прав), частиною першою статті 176-1 (фінансування порушення авторського права і суміжних прав)».

4. У Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436 з подальшими змінами):

1) пункт 2 частини п'ятої статті 12 доповнити словами та знаками:

«, за винятком справ щодо прав інтелектуальної власності, які зазначені в частині другій статті 20 цього Кодексу»;

2) у частині другій статті 20 пункти четвертий та п'ятий викласти у такій редакції:

«4) справи у спорах щодо авторського права і (або) суміжних прав або прав особливого роду (*sui generis*), пов'язаних зі сферою авторського права і суміжних прав, в тому числі у спорах між суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав та організаціями колективного управління, а також між організаціями колективного управління, організаціями колективного управління та користувачами;

5) справи у спорах щодо реєстрації, акредитації організацій колективного управління центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності»;

3) статтю 136 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. У справах про порушення прав інтелектуальної власності забезпечення позову допускається і за відсутності підстав, зазначених у частині другій цієї статті.»;

4) частину першу статті 137 доповнити абзацами такого змісту:

«Засоби забезпечення позову, встановлені цією частиною, щодо порушення авторського права і (або) суміжних прав можуть передбачати в тому числі:

заборону виготовлення, відтворення, продаж, прокат, ввезення на митну територію України та інше використання, передбачене законом про авторське право і суміжні права, а також транспортування, зберігання або володіння з метою введення в цивільний обіг примірників об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких припускається, що вони є піратськими (контрафактними), і засобів обходу технологічних засобів захисту;

накладення арешту і вилучення примірників об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких припускається, що вони є піратськими (контрафактними), засобів обходу технологічних засобів захисту, а також матеріалів і обладнання, що використовуються для їх виготовлення і відтворення;

накладення арешту і вилучення рахунків та інших документів, які можуть бути доказом вчинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення (чи підтверджують наміри вчинення порушення) авторського права і (або) суміжних прав.»;

5. Частину другу статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436 з подальшими змінами) доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) щодо реєстрації, акредитації організацій колективного управління центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;»;

6. Статтю 20 Закону України «Про видавничу справу» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, N 32, ст.206 з подальшими змінами) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«Видавцям енциклопедій, енциклопедичних словників, періодичних збірок, збірок наукових праць, газет, журналів та інших періодичних видань належать права на використання таких видань у цілому. Видавець має право за будь-якого використання таких видань зазначати в них своє ім'я (найменування) або вимагати такого зазначення.».

У зв'язку з цим частину третю вважати відповідно частиною четвертою;

7. В Законі України «Про кінематографію» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 22, ст.114 із подальшими змінами) слово «фільм» замінити в усіх відмінках словами «фільм (кінематографічний твір)».

8. У Законі України «Про захист економічної конкуренції» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 12, ст. 64 із подальшими змінами):

статтю 5 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Участь суб'єктів господарювання у заснуванні організації колективного управління чи їх вступ до такої організації в порядку і на умовах, передбачених Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», не вважається узгодженими діями.»;

частину третю статті 22 після пункту 4 доповнити новим пунктом такого змісту:

«5) участь суб'єктів господарювання у заснуванні організації колективного управління чи їх вступ до такої організації в порядку і на умовах, передбачених Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

9. Статтю 2 Закону України “Про гастрольні заходи в Україні” (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 56 з подальшими змінами) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Здійснення гастрольного заходу на території України із запланованим використанням об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, допускається після укладення організатором гастрольного заходу договорів відповідно до законодавства про авторське право і суміжні права.».

10. У Законі України «Про театри і театральну справу» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2005, № 26, ст.350 з подальшими змінами):

абзац другий частини першої доповнити словами та розділовими знаками «, їх поширення»;

у частині третій статті 12:

абзац перший викласти в такій редакції:

«Театри, що здійснюють публічне виконання та публічний показ театральних постановок, їх поширення, в тому числі шляхом інтерактивного надання доступу публіці до театральних постановок, зобов'язані:»;

абзац другий після слова «зберігання» доповнити словами та розділовими знаками «(крім випадків інтерактивного надання доступу публіці до театральних постановок)»;

абзац шостий викласти в наступній редакції:

«укладати договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти права інтелектуальної власності відповідно до Закону “Про авторське право і суміжні права”».

11. У Законі України “Про телебачення і радіомовлення” (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 18, ст. 155 з подальшими змінами):

1) абзац третій частини першої статті 1 виключити;

2) частину третю статті 24 після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

“копії договорів, укладених з акредитованими організаціями колективного управління відповідно до закону (у випадку визначення акредитованих організацій колективного управління у відповідній сфері).”.

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий і тринадцятий вважати відповідно абзацами тринадцятим і чотирнадцятим;

3) частину третю статті 40 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

“Г) копії договорів, укладених з акредитованими організаціями колективного управління відповідно до закону (у випадку визначення акредитованих організацій колективного управління у відповідній сфері).”

У зв'язку з цим абзаци п'ятий - десятий вважати відповідно абзацами шостим - одинадцятим;

4) частину першу статті 47 викласти в такій редакції:

“1. Використання телерадіоорганізаціями, провайдерами програмної послуги об'єктів авторського права і (або) суміжних прав здійснюється за умови дотримання законодавства у сфері авторського права і суміжних прав.”;

5) частину третю статті 59 викласти в такій редакції:

“3. Телерадіоорганізація зобов'язана подавати на запит центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, звіт про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а саме музичних творів, аудіовізуальних творів, фонограм (відеограм) та зафіксованих у них виконань, у телерадіоефірі телерадіоорганізації, в порядку, визначеному цим органом.”.

12. У Законі України “Про електронну комерцію” (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 45, ст. 410 з подальшими змінами):

1) частину четверту статті 9 доповнити абзацом такого змісту:

«Обмеження відповідальності постачальника послуг проміжного характеру в інформаційній сфері, що надає послуги постійного зберігання інформації на запит одержувача послуг хостингу, застосовуються лише якщо він не відіграв активної ролі, що дозволяє йому мати знання або контроль над даними, що зберігаються. Постачальник послуг проміжного характеру відіграє активну роль, коли він надає допомогу, яка тягне за собою, зокрема оптимізацію

подання пропозицій щодо продажу або їх просування. Якщо постачальник послуг проміжного характеру в інформаційній сфері, що надає послуги постійного зберігання інформації на запит одержувача послуг (хостингу), не відіграє такої активної ролі, на нього не поширюється обмеження відповідальності, передбачені цією статтею, якщо, незважаючи на те, що йому були відомі факти чи обставини, на підставі яких добросовісний суб'єкт господарювання повинен був би знати, що відповідні пропозиції є незаконними, він не вжив швидких дій з метою усунення можливості доступу чи припинення доступу до інформації, у тому числі відповідно до вимог законодавства про авторське право і суміжні права.»;

2) статтю 17 доповнити частинами п'ятою – сьомою такого змісту:

«5. Винятки з відповідальності, встановлені в статті 9 цього Закону, охоплюють лише випадки, коли діяльність постачальників послуг проміжного характеру обмежена технічним процесом оператора та надання доступу до комунікаційних мереж, через які інформація, доступна для третіх сторін, передається або тимчасово зберігається з єдиною метою зробити передачу більш ефективною та ця діяльність має просту технічну, автоматичну та пасивну сутність, яка передбачає, що постачальник послуг проміжного характеру не має ні знань, ні може контролювати інформацію, що передається чи зберігається.

6. Обмеження відповідальності постачальників послуг проміжного характеру не впливають на можливість вимагати від постачальників послуг проміжного характеру припинити або попередити порушення прав третіх осіб.

7. На постачальників послуг проміжного характеру не покладається ні загальне зобов'язання при наданні послуг, на які поширюється стаття 9 цього Закону, здійснювати моніторинг інформації, яку вони передають або зберігають, ні загальне зобов'язання активно шукати факти або обставини, які вказують на незаконну діяльність.».

13. У Законі України “Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав” (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 32, ст. 242):

1) у частині другій статті 4:

пункт 1 викласти в такій редакції:

“1) форму заяви про акредитацію та реєстрацію організації колективного управління та вимоги до електронної форми додатків до цих заяв;”;

пункт 2 викласти в такій редакції:

“2) форму щорічного звіту про діяльність організації колективного управління та вимоги до електронної форми цього звіту;”;

пункт 4 викласти в такій редакції:

“4) порядок подання та форму звіту телерадіоорганізацій про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав в ефірі телерадіоорганізації (способом публічного сповіщення);”;

2) у статті 5:

у частині першій:

абзац третій викласти в такій редакції:

“Засновувати організацію колективного управління, керувати її діяльністю та здійснювати внутрішній контроль за діяльністю організації колективного управління можуть виключно правовласники та їх об'єднання (спілки, асоціації). При цьому за рішенням загальних зборів окремі функції організації колективного управління відповідно до цього Закону можуть здійснювати особи, що не є правовласниками - членами організації колективного управління. Зокрема, такі особи можуть бути членами виконавчого та наглядового органів.”;

в абзаці четвертому слова “юридичні особи приватного права” замінити словами “юридичні особи приватного права, створені за законодавством України та юридичні особи приватного права, створені за законодавством іншим, ніж законодавство України”;

абзац перший частини третьої викласти у такій редакції:

“Правовласники мають право доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління.”;

частину шосту викласти у такій редакції:

“6. Правовласники мають право вилучати майнові права на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав з розширеного управління акредитованої організації колективного управління, крім випадків, передбачених цим Законом.”;

абзац 6 частини восьмої виключити;

доповнити частиною чотирнадцятою такого змісту:

“14. На діяльність організацій колективного управління не поширюються обмеження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.”

3) пункт 3 абзацу першого частини четвертої статті 7 викласти у такій редакції:

“3) затвердження попередніх тарифів для укладення договорів з користувачами;”;

пункт 5 викласти у такій редакції:

“5) затвердження загальних правил та розміру утримання з доходу від прав збору за управління, відрахувань на культурні, соціальні, навчальні цілі, а також складення кошторису витрат організації;”;

4) пункти 2 та 3 частини третьої статті 10 викласти у такій редакції:

«2) про укладення з правовласниками договорів про управління майновими правами на колективній основі, про розірвання (втрату чинності) таких договорів - щороку, до 1 квітня року, що настає за звітним;

3) про укладення двосторонніх чи багатосторонніх договорів з іншими організаціями колективного управління чи їх асоціаціями, у тому числі з аналогічними іноземними організаціями, про розірвання (втрату чинності) таких договорів - щороку, до 1 квітня року, що настає за звітним;»

4) у статті 12:

у частині п'ятій:

у пункті 2 абзацу третього слова та знаки «, крім кабельної ретрансляції» виключити;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

“За кожною сферою розширеного колективного управління визначається одна акредитована організація.”;

абзац другий частини шостої викласти у такій редакції:

«Обов’язкове колективне управління здійснюється виключно у таких сферах колективного управління:»;

5) у статті 13:

у частині шостій слова «належних їм об’єктів авторського права і (або) суміжних прав» замінити словами «майнових прав»;

у частині сьомій:

в абзаці четвертому слова «свої майнові права на відповідний об’єкт майнових прав» замінити словами «про майнові права на відповідний об’єкт»;

абзац п’ятий викласти в такій редакції:

«Після надходження нових декларацій, які усувають суперечності, а також у разі отримання судового рішення, яке набрало законної сили та усуває суперечності щодо кола правовласників на спірний об’єкт майнових прав, організація колективного управління оновлює дані свого каталогу, переобліковує, нараховує та відновлює виплату доходів від прав, припинених у зв’язку з суперечливими відомостями.»;

абзац перший частини восьмої викласти в такій редакції:

«8. Правовласники мають право на підставі письмової заяви вимагати вилучення своїх майнових прав з розширеного управління акредитованої організації колективного управління, припинення дій щодо надання дозволів на використання їхніх об’єктів авторського права і (або) суміжних прав, дій щодо збирання винагороди за використання їхніх об’єктів авторського права і (або) суміжних прав (далі - заява про вилучення). У заяві про вилучення зазначаються майнові права, які вилучаються з управління організації, та перелік об’єктів авторського права і (або) суміжних прав.»

частину дев’яту викласти у такій редакції:

«9. У разі подання правовласником до організації колективного управління заяви про вилучення майнових прав щодо об’єкта авторського права або суміжних прав організація зобов’язана протягом шести місяців з дня отримання такої заяви виплатити правовласнику належну йому частку доходу від прав, протягом місяця внести відповідні зміни до договорів з користувачами, припинити колективне управління майновими правами в межах повноважень правовласника щодо відповідного об’єкта (припинити дії щодо надання дозволів на використання відповідного об’єкта авторського права або суміжних прав, дії щодо збирання доходу від прав за його використання, дії щодо звернень до суду за захистом прав правовласників щодо цього об’єкта тощо) та розмістити на своєму вебсайті інформацію про таке вилучення із зазначенням даного правовласника та вилучених прав з конкретизацією об’єктів авторського права і (або) суміжних прав, права на які вилучено.»;

частину дванадцяту викласти в такій редакції:

«12. Правовласники мають право вилучити майнові права в межах власних повноважень з управління організації, що була визначена акредитованою для здійснення розширеного колективного управління правами. У такому разі на

території України управління майновими правами, вилученими з колективного управління, може здійснюватися правовласником особисто.»;

б) у частині третій статті 15:

пункт 2 виключити;

пункт 7 викласти у такій редакції:

«7) відомості про адресу веб-сайту організації.»

б) у статті 16:

абзац перший частини першої замінити абзацами такого змісту:

“1. Акредитована організація колективного управління визначається на відкритому конкурсі, що організовується Установою та проводиться постійно діючим дорадчим органом — комісією з акредитації організацій колективного управління (далі — комісія з акредитації) серед зареєстрованих організацій колективного управління у визначеному цим Законом порядку.

Комісія з акредитації проводить конкурс і приймає рішення про акредитацію організації колективного управління за результатами конкурсу.

Комісія з акредитації розглядає заяви про акредитацію, подані до Установи організаціями колективного управління, і своїм рішенням визначає акредитовану організацію з урахуванням рівня репрезентативності організації колективного управління згідно з критеріями, визначеними цією статтею.”.

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом четвертим;

частину другу викласти у такій редакції:

«2. Комісія з акредитації складається з шести членів і формується на таких засадах:

керівник Установи (або його заступник) - голова комісії;

від Установи - 1 особа;

від центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури та мистецтв, - 2 особи;

від Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення - 2 особи.

Засідання комісії з акредитації можуть проводитися у режимі реального часу (он-лайн) з використанням відповідних технічних засобів, зокрема через мережу Інтернет.

Члени комісії з акредитації повинні діяти на засадах неупередженості, відсутності конфлікту інтересів та колегіальності у прийнятті рішень.

Персональний склад комісії з акредитації затверджується наказом Установи.»;

в абзаці першому частини п'ятої слова “До участі у конкурсі на визначення акредитованої організації допускаються” замінити словами “Подавати заяву про акредитацію мають право”;

частину шосту викласти у такій редакції:

“6. Організація колективного управління може бути акредитована у відповідній сфері колективного управління, якщо вона є репрезентативною, тобто:

має договори з істотною кількістю правовласників - резидентів України, які в порядку, передбаченому цим Законом, передали в колективне управління цій організації належні їм права на об'єкти авторського права і (або) суміжних

прав (відповідно до категорії прав відповідної категорії правовласників, якими має намір управляти організація), які фактично використовуються в Україні;

має договори з іноземними правовласниками (відповідно до категорії прав відповідної категорії правовласників, якими має намір управляти організація), які передбачають управління найбільшою кількістю належних правовласникам - нерезидентам України прав на об'єкти авторських і (або) суміжних прав, які фактично використовуються в Україні;

має найбільший кількісний показник фактичного використання в Україні у порівнянні з іншими організаціями, що подали заяви про акредитацію у відповідній сфері, стосовно об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, які були передані такій організації в колективне управління відповідно до договорів про управління майновими правами на колективній основі правовласників-резидентів України відповідної категорії, які в порядку, передбаченому цим Законом, передали в колективне управління цій організації належні їм майнові права в цій сфері.

При визначенні репрезентативності організації колективного управління враховується кількісний показник використання в Україні за попередній календарний рік відповідної категорії об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, що належать до каталогу організації, з урахуванням сфери, у якій організація колективного управління бажає отримати акредитацію.

Цей показник визнається частотою використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав з урахуванням відповідної сфери обов'язкового або розширеного колективного управління.

Порядок визначення найбільшого кількісного показника фактичного використання в Україні об'єктів авторського права і (або) суміжних прав затверджується Установою.”;

пункт 2 абзацу другого частини сьомої доповнити словами «згідно з вимогами до оформлення зазначених відомостей, затвердженими Установою»;

у частині дев'ятій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“9. Установа розміщує на своєму вебсайті рішення щодо акредитації організації колективного управління за результатами конкурсу.”;

абзац другий виключити;

частини одинадцяту – дванадцяту викласти в такій редакції:

«11. Інформація про акредитацію організації колективного управління на підставі наказу Установи вноситься до Реєстру організацій колективного управління.

12. Строк акредитації організації колективного управління становить п'ять років з дня видачі Установою наказу про акредитацію організації колективного управління.»;

доповнити частинами тринадцятою - чотирнадцятою такого змісту:

«13. Протягом останніх чотирьох місяців до закінчення строку акредитації організації колективного управління Установа за результатами моніторингу діяльності акредитованої організації у разі відповідності вимогам цього Закону до акредитованої організації може прийняти рішення про продовження дії її акредитації, але не більше ніж на один трирічний строк. Рішення про

продовження акредитації розміщується на вебсайті Установи і може бути оскаржене з боку інших організацій колективного управління і (або) або правовласників у відповідній сфері протягом 15 календарних днів з дня оприлюднення такого рішення. Скарги розглядаються протягом 15 днів з дня їх надходження.

Рішення про продовження строку акредитації організації колективного управління у відповідній сфері затверджується наказом Установи протягом 7 робочих днів з дати завершення строку попередньої акредитації у цій сфері.

У випадку повторного проведення заходів щодо визначення акредитованої організації колективного управління в даній сфері колективного управління заяву про акредитацію можуть подавати всі організації, включені до Реєстру організацій колективного управління, в тому числі організація, строк акредитації якої завершується.

14. У випадку скасування акредитації організації колективного управління з підстав, визначених пунктами першим – третім частини другої статті 19 цього Закону, визначення нової акредитованої організації у відповідній сфері здійснюється комісією, з урахуванням вимог частин першої – дванадцятої цієї статті, протягом 2 місяців з дати затвердження наказом Установи рішення про скасування відповідної акредитації.»;

7) частину першу статті 18 доповнити пунктами 3 і 4 такого змісту:

«3) зміни сфер діяльності, назви організації колективного управління відповідно до статуту та зміни керівних органів;

4) оновлення даних про акредитацію і (або) реєстрацію організації колективного управління (зокрема, про початок та закінчення строку акредитації, скасування реєстрації, акредитації), а також відомостей про осіб, які входять до наглядового та виконавчого органів організації колективного управління.»;

8) частини першу – другу статті 19 викласти в такій редакції:

«1. Реєстрація організації колективного управління може бути скасована Установою:

- 1) за заявою організації колективного управління;
- 2) у разі припинення організації як юридичної особи в установленому законодавством порядку;
- 3) у разі позбавлення організації статусу такої, що не має на меті одержання прибутку;
- 4) за рішенням Установи про скасування реєстрації у зв'язку з порушенням організацією колективного управління вимог цього Закону.
- 5) у разі набрання законної сили рішенням суду про скасування реєстрації організації колективного управління.

Рішення Установи про скасування реєстрації організації колективного управління може бути оскаржено в судовому порядку.

Прийняте Установою рішення про скасування реєстрації організації колективного управління затверджується наказом Установи.

2. Акредитація організації колективного управління може бути скасована Установою:

- 1) за заявою організації колективного управління;

2) у разі скасування реєстрації організації колективного управління;

3) за рішенням Установи про скасування акредитації у зв'язку з порушенням організацією колективного управління вимог цього Закону або за рішенням Установи про невідповідність акредитованої організації колективного управління критерію репрезентативності, визначеному частиною шостою статті 16 цього Закону, у випадку, передбаченому абзацом другим частини сьомою статті 25 цього Закону.

Рішення Установи про скасування акредитації організації колективного управління може бути оскаржено в судовому порядку.

Прийняте Установою рішення про скасування акредитації організації колективного управління затверджується наказом Установи.»;

9) у статті 20:

частину другу викласти у такій редакції:

«2. Тарифи, що пропонуються для застосування у договорах з користувачами, мають бути об'єктивними та обґрунтованими, і мають встановлюватися на основі об'єктивних та недискримінаційних критеріїв, зокрема, з огляду на економічну вартість використання у певній сфері.

У сфері обов'язкового або розширеного управління (крім сфери «право слідування щодо оригіналів творів мистецтва», де тариф встановлюється законом) застосовується така процедура визначення тарифів. Попередні тарифи визначаються на загальних зборах організації колективного управління та можуть встановлюватися, зокрема, у фіксованій сумі або у вигляді відсотків від доходу користувачів, отриманого від діяльності, в процесі якої відбувається використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав окремо для кожної категорії користувачів чи у випадку відрахувань за репрографічне відтворення та приватне копіювання - у фіксованій сумі або у вигляді відсотків від вартості обладнання і матеріальних носіїв, за допомогою яких можна здійснити репрографічне відтворення творів або приватне копіювання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

Протягом 10 робочих днів з моменту затвердження попередніх тарифів акредитована організація колективного управління зобов'язана оприлюднити попередні тарифи шляхом:

- а) опублікування попередніх тарифів на своєму вебсайті;
- б) надсилання попередніх тарифів до Установи;
- в) надсилання попередніх тарифів разом з пропозицією взяти участь у переговорах про встановлення остаточних тарифів профільним асоціаціям (об'єднанням) користувачів за відповідною категорією.

Установа протягом 10 робочих днів з дня отримання від організації колективного управління попередніх тарифів розміщує на своєму офіційному вебсайті інформацію про початок процесу переговорів про встановлення остаточних тарифів.

Протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення попередніх тарифів Установа здійснює реєстрацію представників профільних асоціацій і об'єднань користувачів за відповідною категорією, а також користувачів, які виявили бажання взяти участь у переговорах.

Протягом 10 робочих днів з дня завершення реєстрації учасників переговорів акредитована організація колективного управління подає до Установи, а Установа оприлюднює інформацію про дату і місце проведення переговорів. Установа здійснює посередництво у переговорах.

Переговори можуть проводитися в режимі відеоконференції.

Переговори про встановлення остаточних тарифів мають бути завершені не пізніше як за 60 календарних днів.

Рішення учасників переговорів зі сторони користувачів приймаються двома третинами голосів від загального складу зареєстрованих учасників переговорів.

Остаточні тарифи мають бути обґрунтовані, зокрема, з огляду на економічну вартість використання об'єктів прав у господарській діяльності користувача, з урахуванням характеру та обсягів використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а також економічну вартість послуги, наданої організацією колективного управління.

Ухвалене учасниками переговорів рішення щодо встановлення остаточних тарифів оформлюється протоколом, який підписується представниками організації колективного управління та профільних асоціацій і об'єднань користувачів за відповідною категорією, що були зареєстровані і взяли участь в переговорах.

Копія протоколу протягом 10 робочих днів з дня його підписання направляється Установі.

Протягом 10 робочих днів з дня підписання протоколу переговорів щодо встановлення остаточних тарифів організація колективного управління зобов'язана оприлюднити остаточні тарифи шляхом:

- а) опублікування остаточних тарифів на своєму вебсайті;
- б) надсилання остаточних тарифів профільним асоціаціям і об'єднанням користувачів за відповідною категорією, які були зареєстровані і взяли участь в переговорах щодо встановлення остаточних тарифів.

У разі якщо сторони у процесі переговорів не дійшли згоди щодо розмірів остаточних тарифів, остаточні тарифи визначаються судом. Кожен з учасників переговорів або організація колективного управління або особа, яка провадить діяльність у відповідній сфері, має право на звернення з позовом до суду із обов'язковим залученням всіх учасників переговорів до судового процесу.

Звернення до суду не звільняє користувача від обов'язку сплати доходу від прав до набрання чинності судовим рішенням. З метою належного виконання цього зобов'язання користувач планує свою фінансово-господарську діяльність з урахуванням відповідних виплат.

Організація колективного управління, тарифи щодо якої були встановлені судом, направляє копію відповідного судового рішення Установі протягом 10 календарних днів з моменту одержання копії цього рішення.

Встановлені судом остаточні тарифи публікуються на офіційному вебсайті Установи.

Остаточні тарифи (встановлені за результатами переговорів або встановлені судом) застосовуються з дати набрання чинності наказом про акредитацію організації колективного управління.»;

у частині четвертій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«4. Користувачі зобов'язані виплачувати організаціям колективного управління винагороду, з урахуванням тарифів винагороди, розмір яких встановлено відповідно до частини другої цієї статті. На вимогу організації колективного управління та у разі, якщо це передбачено умовами договору, користувачі зобов'язані подавати до організації точний перелік використаних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав. Перелік відомостей та порядок подання звітів користувачами визначаються договором про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, який може містити обов'язок користувачів надавати документально підтверджені відомості, у тому числі статистичну звітність, про одержані доходи з того виду діяльності, у процесі якої здійснювалося пряме чи опосередковане використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав;

абзац другий виключити;

10) у статті 21:

у частині першій:

абзац другий викласти у такій редакції:

«У випадках, якщо особливості використання об'єктів майнових прав не дають змоги отримати достовірні звіти користувачів, організації колективного управління для здійснення розподілу зібраних доходів від прав з урахуванням кількісних показників фактичного використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, можуть визначити у власних правилах, затверджених загальними зборами, інші джерела відомостей про фактичне використання об'єктів майнових прав.».

абзац третій виключити.

У зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом третім;

частину шосту викласти в такій редакції:

«Якщо жодна із зазначених дій не дала змоги ідентифікувати правовласників, виявити їх місцезнаходження і виплатити належний їм дохід від прав, а також у разі якщо ідентифікованим правовласникам через відповідні дії чи бездіяльність таких осіб або з інших причин (зокрема, ухиляння правовласників від укладання договору з організацією, ненадання ними актуальних банківських реквізитів) організація колективного управління не має можливості виплатити належні їм частки розподіленого доходу від прав, через три роки після закінчення фінансового року, протягом якого такий дохід зібрано, відповідні частки доходу від прав визнаються незапитаними коштами і спрямовуються на розвиток української культури

Незапитані кошти перераховуються до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, щороку до 1 березня після закінчення фінансового року, протягом якого організацією колективного управління зібрано дохід від прав, але не раніше, ніж через три роки з дати набрання чинності цим Законом.

Державна установа, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, щороку до 1 червня року, що настає за звітним, розміщує на своєму веб-сайті інформацію про розмір

отриманих від організацій колективного управління незапитаних коштів та напрямки їх використання.»;

11) частину другу статті 22 викласти в такій редакції:

“2. Зібраний та розподілений дохід від прав перераховується організацією колективного управління своїм членам, іншим правовласникам, які не є членами організації колективного управління та на користь яких організацією зібрано дохід від прав, організаціям колективного управління, з якими організацією укладені угоди про представництво прав, в міру його надходження відповідно до статті 21 цього Закону.”

12) у статті 23:

у частині першій:

слова «і матеріальних носіїв» замінити словами «і витратних матеріалів»;

абзац другий частини першої після слова “здійснюється” доповнити словами “у фіксованій сумі або”;

у частині другій:

абзац другий після слова “здійснюється” доповнити словами “у фіксованій сумі або”;

в абзаці першому частини третьої слово “уповноважений” замінити словом “акредитований”;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Двадцять п'ять відсотків доходу від прав, зібраного акредитованою організацією за репрографічне відтворення творів, спрямовуються на розвиток української культури та перераховуються акредитованою організацією колективного управління до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, щороку до 1 березня після закінчення фінансового року, протягом якого акредитованою організацією колективного управління зібрано дохід від прав.

Державна установа, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, щороку до 1 червня року, що настає за звітним, розміщує на своєму веб-сайті інформацію про розмір отриманих від акредитованої організації колективного управління коштів, зазначених в абзаці першому цієї частини, та напрямки їх використання.

Решта зібраного акредитованою організацією доходу від прав за репрографічне відтворення творів, зазначеного в абзаці першому цієї частини, розподіляється для таких категорій правовласників у відповідних частках:

авторам творів науки, художньої літератури - 50 відсотків;

авторам творів образотворчого мистецтва, фотографічних та інших подібних творів - 10 відсотків;

видавцям - 40 відсотків.»;

частині шосту викласти в такій редакції:

«6. Двадцять п'ять відсотків доходу від прав, зібраного акредитованою організацією за приватне копіювання, спрямовуються на розвиток української культури та перераховуються акредитованою організацією колективного управління до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, щороку до 1 березня

після закінчення фінансового року, протягом якого акредитованою організацією колективного управління зібрано дохід від прав.

Державна установа, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, щороку до 1 червня року, що настає за звітним, розміщує на своєму веб-сайті інформацію про розмір отриманих від акредитованої організації колективного управління коштів, зазначених в абзаці першому цієї частини, та напрямки їх використання.

Решта зібраного акредитованою організацією доходу від прав за приватне копіювання, зазначеного в абзаці першому цієї частини, розподіляється для таких категорій правовласників у рівних частках:

- 1) особи, що володіють майновими авторськими правами на музичні твори;
- 2) особи, що володіють майновими авторськими правами на аудіовізуальні твори;
- 3) автори і виконавці аудіовізуального твору чи їх спадкоємці;
- 4) особи, що володіють майновими суміжними правами на фонограми (відеограми);
- 5) особи, що володіють майновими суміжними правами на виконання творів, зафіксованих у фонограмах (відеограмах).»;

13) доповнити статтею 23-1 наступного змісту:

«Стаття 23-1. Порядок збирання винагороди за право слідування

1. Збирання винагороди за право слідування, передбачене Законом України “Про авторське право і суміжні права”, здійснюється акредитованою організацією колективного управління з можливістю вилучення відповідного права з розширеного колективного управління акредитованої організації.

Виплата винагороди здійснюється при кожному наступному продажі оригіналу твору мистецтва, що йде за першим його відчуженням, за умови, що як продавці, покупці чи посередники діють аукціони, галереї, салони, магазини та інші суб’єкти, що здійснюють торгівлю творами мистецтва.

2. З метою збору, розподілу та виплати винагороди авторам (їх спадкоємцям), акредитована організація колективного управління може вести реєстр творів мистецтва. Продавці творів мистецтва згідно із укладеним договором, на вимогу організації колективного управління, що здійснює збір, розподіл та виплату винагороди за право слідування, повинні надавати відомості, необхідні для ведення реєстру творів мистецтва.»;

14) доповнити статтею 24-1 наступного змісту:

«Стаття 24-1. Порядок збирання і розподілу справедливої винагороди за публічне виконання, публічного сповіщення фонограм та зафіксованих у них виконань

1. Збирання справедливої винагороди спільно для правовласників, яким належать права на виконання, фонограми, публічне, публічного сповіщення фонограм та зафіксованих у них виконань здійснюється з юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, які здійснюють відповідно, публічне виконання чи публічного сповіщення таких фонограм.

2. Винагорода, передбачена частиною першою цієї статті, розподіляється між відповідними правовласниками у таких частках:

- 1) у випадку наявності у фонограмі зафіксованого виконання:

- а) правовласникам, яким належать права на виконання - 50 відсотків;
- б) правовласникам, яким належать права на фонограми - 50 відсотків;
- 2) у випадку відсутності у фонограмі, зафіксованого виконання, правовласниками яким належать права фонограми, - 100 відсотків.»;

13) слова «публічна демонстрація», в усіх відмінках і числах замінити відповідно словами «публічне демонстрування» у відповідному відмінку і числі.

14) у розділі VI Прикінцеві та перехідні положення:

в пункті 2:

в абзаці першому цифру «15» замінити цифрою «16»;

у пункті 4 слова «чотирнадцяти місяців» замінити словами «трьох років»;

доповнити пунктом 3-4 такого змісту:

«3-4. Організації колективного управління, визначені станом на дату набрання чинності змінами до цього Закону акредитованими у певній сфері (сферах) обов'язкового і (або розширеного) колективного управління, продовжують виконання функцій акредитованих у відповідній сфері (сферах) до спливу трирічного строку акредитації і відповідно до визначеного Законом України «Про авторське право і суміжні права» обсягу майнових прав, управління якими здійснюється відповідній сфері, з урахуванням змін, передбачених цим Законом. При цьому організація колективного управління, визначена станом на дату набрання чинності змінами до цього Закону акредитованою у сфері обов'язкового колективного управління «право слідування щодо творів образотворчого мистецтва», здійснює до кінця акредитації виконання відповідних функцій у сфері обов'язкового колективного управління «право слідування щодо оригіналів творів мистецтва», з урахуванням видів оригіналів творів мистецтва, визначених частиною другою статті 32 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Голова
Верховної Ради України

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про авторське право і суміжні права»

1. Резюме

Метою прийняття проєкту Закону є суттєвий перегляд положень Закону України «Про авторське право і суміжні права» (викладення його у новій редакції), з урахуванням вимог статей 161-192 частини другої «Стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності» Глави 9 Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), а також інших міжнародних договорів і суспільних тенденцій, що стосуються авторського права і суміжних прав.

Проєкт спрямовано, зокрема, на якісний перезапуск роботи організацій колективного управління авторськими правами для досягнення цілі державної політики «7.8. Власники творів та винаходів захищені та отримують справедливую винагороду», відповідно до Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29.09.2019 № 849.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Прийняття проєкту Закону України «Про авторське право і суміжні права» (далі – проєкт Закону) обумовлено необхідністю суттєвого перегляду положень чинного Закону України «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів, що стосуються питань авторського права і суміжних прав, з урахуванням вимог статей 161-192 частини другої «Стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності» Глави 9 Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), а також інших міжнародних договорів і суспільних тенденцій, що стосуються авторського права і суміжних прав.

Чинний Закон України «Про авторське право і суміжні права» прийнятий у 2001 році (у новій редакції). За час дії цього Закону на практиці виявилися проблемні питання, пов'язані з реалізацією його правових норм, що потребують законодавчого врегулювання.

На сьогодні сфера авторського права і суміжних прав потребує удосконалення з врахуванням норм європейського законодавства.

Чіткі обов'язки з імплементації певних положень права ЄС були взяті на себе України також і при підписанні Угоди про асоціацію.

Крім того, останніми роками в Євросоюзі прийнято нові директиви, положення яких не відображені в Угоді про асоціацію. Ці директиви врегульовують проблемні питання у сфері авторського права і суміжних прав, актуальні в тому числі для України.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2301-02/47969-03 від 03.08.2020

Зокрема, було прийнято Директиву ЄС 2012/28/ (щодо використання «сирітських творів»), Директиву ЄС 2017/1564/ (щодо використання творів в інтересах людей з вадами зору, яка у свою чергу відображає положення Марракеського договору ВОІВ), а також нову Директиви ЄС 2019/790 (щодо питань авторського права в інформаційному суспільстві), .

Врегулювати відповідні проблемні питання у сфері авторського права і суміжних прав доцільно з огляду на їх регулювання зазначеними директивами Євросоюзу, враховуючи плани України щодо європейської інтеграції.

Необхідність прийняття проєкту Закону спричинена, зокрема, наступними факторами:

1) на сьогодні Цивільний кодекс України передбачає, що майнові права інтелектуальної власності України на службові твори належать працівникові та юридичній або фізичній особі, де або у якої працює працівник спільно. Разом з тим, Закон України “Про авторське право і суміжні права” передбачає, що майнові права на службовий твір належать роботодавцю якщо інше не визначено договором (контрактом) між працівником, який створив твір та роботодавцем.

У результаті наявності даної колізії роботодавець, якому законодавством надана частина майнових прав на службові твори, не набуває їх на підставі закону чи договору в результаті створення твору, а змушений набувати ці права від працівника з використанням додаткових процедур через певний проміжок часу після створення відповідного твору. Те ж саме стосується замовника щодо творів, створених за замовленням.

Дана ситуація призводить до ускладнення ведення господарської діяльності, пов’язаної зі створенням об’єктів авторського права і суміжних прав (особливо комп’ютерних програм та баз даних). Внаслідок відповідної невизначеності щодо належності прав ризику виникнення необґрунтованих претензій з боку працівника (працівників) надзвичайно високі, що може спричинити неможливість добросовісного використання об’єктів права інтелектуальної власності, які були створені як службові твори або твори, створені на замовлення

Також із зазначених вище міркувань є необхідність забезпечення автоматичного набуття органом державної влади прав на твір, створений автором у зв’язку з виконанням трудового договору з органом державної влади;

2) Цивільний кодекс України та Закон України “Про авторське право та суміжні права” вимагають укладати ліцензійні договори лише в письмовій формі. При цьому велика кількість об’єктів авторського права і суміжних прав у світі розповсюджується в мережі Інтернет на умовах опублікування пропозиції надати (або отримати) ліцензію, адресовану необмеженому колу осіб, та прийняття такої пропозиції зацікавленою особою. За такою системою функціонує популярний відеосервіс “Ютуб” (“YouTube”), банки фотографій, вільна он-лайн енциклопедія “Вікіпедія” (“Wikipedia”), спільноти розробників таких комп’ютерних програм, як “Лінукс” (“Linux”), “Мозіла фаєрфокс” (“Mozilla Firefox”) та тисячі інших. Натомість українські користувачі і розробники програмного забезпечення не можуть легально користуватись

безкоштовним програмним забезпеченням, оскільки договори укладені не у письмовій формі, як того наразі вимагає українське законодавство, визнаються нікчемними.

При цьому, Директивою ЄС 2003/98/ЄС (змінена Директивою 2013/37/ЄС) про повторне використання публічної інформації (частина друга статті 8) передбачено, що держави-члени мають забезпечити використання ліцензій, які доступні у цифровій формі і можуть надаватись засобами електронного зв'язку;

3) в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС вживається термін «фільм». Разом з тим, термін "відеограма" використовується у законодавстві ряду країн Європейського Союзу, тому його доцільно залишити як такий, що вже тривалий час застосовується в українській практиці, особливо у сфері телевізійного мовлення;

4) потребують уточнення майнові права на відтворення, публічне сповіщення, кабельну ретрансляцію та інші, з урахуванням положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Так, визначення права на кабельну ретрансляцію в чинному законодавстві не відповідає базовим міжнародним договорам у сфері авторського права і суміжних прав і дозволяє суб'єктам господарювання, що здійснюють кабельну ретрансляцію, ухилятися від сплати винагороди за кабельну ретрансляцію українських телеканалів;

5) чинне законодавство передбачає можливість охорони правом особливого роду (*sui generis*) неоригінальних баз даних, однак, відсутні спеціальні правові норми, що стосуються такої охорони, що ускладнює захист законних інтересів власників неоригінальних баз даних, у створення яких часто вкладаються великі інвестиції. Разом з тим, в епоху інформаційного суспільства та Інтернету стає легко отримати доступ до змісту таких баз даних, здійснювати повторне використання шляхом створення аналогічної бази даних і, таким чином зменшуючи комерційну вартість бази даних, зміст якої було використано;

6) Закон України «Про авторське право і суміжні права» протягом тривалого часу піддавався критиці через відсутність певних винятків та обмежень у сфері авторського права і суміжних прав, необхідних для суспільства. Наприклад, відсутність у законодавстві так званої "свободи панорами" не дозволяє правомірно розміщувати в онлайн-енциклопедії "Вікіпедія" фотографії творів архітектури, скульптур, розташованих у громадських місцях, за відсутності письмового договору з суб'єктами авторського права. Чинне законодавство у сфері авторського права і суміжних прав не передбачає винятків з права на відтворення, які б дозволяли Інтернет-провайдером створювати тимчасові копії файлів. Також необхідним є право на використання творів без згоди суб'єкта авторського права у зв'язку з демонстрацією або ремонтом обладнання, перевірка функціонування якого неможлива без використання творів;

7) право на отримання частки ціни від кожного перепродажу творів мистецтва, що слідує за першим продажем, на аукціонах (право слідування) потребує встановлення диференційованих ставок, у залежності від ціни перепродажу, як це передбачено законодавством Євросоюзу;

8) для посилення стримувального ефекту санкцій, передбачених за порушення авторського права і суміжних прав, необхідно посилити адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав, а також вивести порушення прав інтелектуальної власності з категорії малозначних. Це сприятиме зменшенню кількості відповідних правопорушень під загрозою посиленої відповідальності;

9) необхідно розширити перелік суб'єктів, що можуть вчиняти процесуальні дії щодо захисту авторського права і суміжних прав, включивши до нього організації колективного управління, інші професійні організації щодо захисту авторського права і суміжних прав (наприклад, антипіратські об'єднання правовласників);

10) встановлені законодавством процедури протидії Інтернет-піратству за допомогою взаємодії правовласників з власниками веб-сайтів, на які контент завантажують користувачі, хостинг-провайдерами, потребує доопрацювання, поширення її на всі об'єкти авторського права і суміжних прав, встановлення додаткових зобов'язань для провайдерів обміну контентом (власники соціальних мереж з контентом, який завантажують користувачі), з урахуванням досвід ЄС;

11) необхідно врегулювати питання охорони шрифтів як творів образотворчого мистецтва або комп'ютерних програм;

12) необхідно передбачити випадки дозволеного використання «сирітських» творів та об'єктів суміжних прав (щодо яких неможливо встановити правовласника), з урахуванням Директиви ЄС 2012/28/;

13) необхідно забезпечити скасування неактуальної системи маркування примірників об'єктів авторського права і суміжних прав контрольними марками;

14) необхідно передбачити можливість охорони виражень фольклору правом особливого роду (*sui generis*) відповідно до рекомендацій Міжурядового комітету з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань і фольклору Всесвітньої організації інтелектуальної власності;

15) потребує доопрацювання Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», з урахуванням виявлених у ньому недоліків та практики застосування норм цього Закону з часу набрання ним чинності у липні 2018 року;

16) потребує врегулювання питання належності майнових прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту;

17) необхідно врегулювати відповідальність за розміщення гіперпосилань на об'єкти авторського права і суміжних прав, з урахуванням практики Європейського Суду Справедливості.

3. Суть проєкту акта

Проєктом Закону пропонується, зокрема, такі механізми вирішення проблем правового регулювання сфери авторського права і суміжних прав:

1) забезпечено автоматичне набуття органом державної влади прав на твір, створений автором у зв'язку з виконанням трудового договору з органом державної влади та набуття роботодавцями і замовниками прав на комп'ютерні програми і бази даних, створених як службові твори або в рамках виконання договорів за замовленням. Відповідні норми проекту Закону посилюють позиції ІТ-компаній, яким «за замовчуванням» будуть належати майнові права на комп'ютерні програми і бази даних. Цей підхід відображений в директивах ЄС (Директиви 96/9/ЄС та 2009/24/ЄС) і буде вітатися як міжнародними, так і українськими ІТ-компаніями;

2) буде забезпечено законодавче регулювання порядку укладання ліцензійних договорів на основі публічної пропозиції, поширених на практиці в багатьох країнах, в тому числі в Україні. Крім того, Передбачений проектом Закону «публічний ліцензійний договір» передбачає можливість сплати добровільної винагороди, що на практиці може реалізуватися, зокрема шляхом «краудфандингу», наприклад, при реалізації стартапів зі створення комп'ютерних програм, книжок, фільмів;

3) в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС вживається термін «фільм». Разом з тим, термін "відеограма" використовується у законодавстві ряду країн Європейського Союзу, тому термін "відеограма" залишено як такий, що вже тривалий час застосовується в українській практиці, особливо у сфері телевізійного мовлення;

4) уточнено визначення і зміст майнових прав на відтворення, публічне сповіщення, кабельну ретрансляцію, майновий найм, комерційний прокат, інтерактивний доступ (це дозволить уникнути неоднозначного трактування цих прав, що може бути використано з метою ухилення від сплати авторської винагороди);

5) передбачено правову охорону неоригінальних баз даних, що має задовольнити інтереси власників так званих "інвестиційних" баз даних, які не є оригінальними, але створення, технічна підтримка та наповнення яких вимагають значних фінансових ресурсів;

6) для забезпечення балансу інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав та суспільства як користувачів розширено перелік винятків з авторського права і суміжних прав: щодо комп'ютерних програм і баз даних; для осіб з обмеженнями зору; щодо використання творів, розміщених в публічних місцях ("свобода панорами"); для демонстрації обладнання; для тимчасового відтворення технологічного характеру (здійснюється провайдерами);

7) встановлено диференційовані ставки винагороди, передбаченої правом слідування, в залежності від ціни перепродажу твору мистецтва (імплементуються положення Директиви 2001/84/ЄС про право слідування).

8) посилюється адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав, порушення прав інтелектуальної власності виведено з категорії малозначних, - що сприятиме зменшенню кількості відповідних правопорушень під загрозою посиленої відповідальності.

9) розширено перелік суб'єктів, що можуть вчиняти процесуальні дії

щодо захисту авторського права і суміжних прав, шляхом включення до нього організацій колективного управління, інших професійних організацій щодо захисту авторського права і суміжних прав (наприклад, антипіратські об'єднання правовласників);

10) встановлені законодавством процедури протидії Інтернет-піратству за допомогою взаємодії правовласників з власниками веб-сайтів, на які контент завантажують користувачі, хостинг-провайдерами, доопрацьовано, поширено на всі об'єкти авторського права і суміжних прав, встановлено додаткові зобов'язання для провайдерів обміну контентом (власники соціальних мереж з контентом, який завантажують користувачі), з урахуванням досвід ЄС;

11) врегульовано питання охорони шрифтів як творів образотворчого мистецтва або комп'ютерних програм;

12) передбачено випадки дозволеного використання «сирітських» творів та об'єктів суміжних прав (щодо яких неможливо встановити правовласника), з урахуванням Директиви ЄС 2012/28/;

13) забезпечується скасування неактуальної системи маркування примірників об'єктів авторського права і суміжних прав контрольними марками, вилучення статей процесуальних кодексів щодо відповідальності за відсутність маркування контрольними марками примірників;

14) передбачено можливість охорони виражень фольклору правом особливого роду (*sui generis*) відповідно до рекомендацій Міжурядового комітету з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань і фольклору Всесвітньої організації інтелектуальної власності;

15) доопрацьовано Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», з урахуванням виявлених у ньому недоліків та практики застосування норм цього Закону з часу набрання ним чинності у липні 2018 року;

16) врегульовано правом *sui generis* питання належності майнових прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту;

17) врегульовано питання відповідальності за розміщення гіперпосилань на об'єкти авторського права і суміжних прав, з урахуванням практики Європейського Суду Справедливості.

4. Вплив на бюджет

Реалізація проєкту Закону не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевого бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт Закону був обговорений на міжнародному семінарі з розвитку законодавства у сфері авторського права і суміжних прав (м. Київ, 12-13 вересня 2019 року), проведеному за сприяння Програми розвитку комерційного права (CLDP) Міністерства торгівлі США, за участю представників правовласників,

користувачів об'єктів авторського права і суміжних прав, організацій колективного управління майновими правами правовласників, а також міжнародних організацій у сфері об'єктів авторського права і суміжних прав.

08.11.2019 було отримано фінальний текст рекомендацій учасників міжнародного семінару CLDP, також 03.12.2019 отримано фінальний звіт семінару, за результатами розгляду яких Мінекономіки завершило доопрацювання проєкту Закону.

Проєкт Закону був розміщений на вебсайті Мінекономіки для громадського обговорення, яке тривало з 10.03.2020 до 10.04.2020.

За результатами отриманих зауважень і пропозицій проєкту Закону був доопрацьований у співпраці з експертами у сфері авторського права і суміжних прав і листом від 22.06.2020 № 2301-02/38595-03 направлений на погодження до заінтересованих органів виконавчої влади.

Прогноз впливу реалізації проєкту Закону на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін додається.

6. Прогноз впливу

Реалізація проєкту Закону матиме вплив на забезпечення інтересів державних органів, вітчизняних та зарубіжних правовласників, користувачів об'єктів авторського права і суміжних прав, організацій колективного управління майновими правами правовласників. Прийняття проєкту Закону забезпечить комплексне врегулювання відносин, пов'язаних з виникненням (набуттям), охороною, здійсненням та захистом майнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав і особистих немайнових прав, а також щодо прав особливого роду (*sui generis*), пов'язаних зі сферою авторського права і суміжних прав, з урахуванням вимог статей 161-192 частини другої «Стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності» Глави 9 Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» Угоди про асоціацію, а також інших міжнародних договорів і суспільних тенденцій, що стосуються авторського права і суміжних прав.

Очікуваний вплив на ключові інтереси державних органів, вітчизняних та зарубіжних правовласників, користувачів об'єктів авторського права і суміжних прав, організацій колективного управління майновими правами правовласників є позитивним, оскільки прийняття проєкту Закону забезпечить законодавче регулювання питань охорони і захисту авторського права і суміжних прав з урахуванням поточних проблем реалізації законодавства та стандартів Євросоюзу.

7. Позиція заінтересованих органів

Проєкт Закону потребує погодження з Державною регуляторною службою України та проведення правової експертизи у Міністерстві юстиції України.

Проєкт Закону погоджено із Міністерством фінансів України і Міністерством внутрішніх справ України наразі очікується погодження від Міністерства культури та інформаційної політики України.

8. Ризики та обмеження

У проєкті Закону відсутні положення, які містять ризики та обмеження, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, а також відсутні інші ризики та обмеження, які можуть виникнути під час реалізації цього акта.

Громадська антикорупційна та громадська антидискримінаційна експертизи не проводились.

9. Підстава розроблення проєкту акта

Проєкт Закону розроблений Мінекономіки на виконання вимог пунктів 70-106 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106.

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

_____ 2020 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту Закону України «Про авторське право і суміжні права»

I. Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

Прийняття проекту Закону України «Про авторське право і суміжні права» (далі – проект Закону) обумовлено необхідністю суттєвого перегляду положень чинного Закону України «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів, що стосуються питань авторського права і суміжних прав, з урахуванням вимог статей 161-192 частини другої «Стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності» Глави 9 Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), а також інших міжнародних договорів і суспільних тенденцій, що стосуються авторського права і суміжних прав.

Чинний Закон України «Про авторське право і суміжні права» прийнятий у 2001 році (у новій редакції). За час дії цього Закону на практиці виявилися проблемні питання, пов'язані з реалізацією його правових норм, що потребують законодавчого врегулювання.

На сьогодні сфера авторського права і суміжних прав потребує удосконалення з врахуванням норм європейського законодавства.

Чіткі обов'язки з імплементації певних положень права ЄС були взяті на себе України також і при підписанні Угоди про асоціацію.

Крім того, останніми роками в Євросоюзі прийнято нові директиви, положення яких не відображені в Угоді про асоціацію. Ці директиви врегульовують проблемні питання у сфері авторського права і суміжних прав, актуальні в тому числі для України.

Зокрема, було прийнято Директиву ЄС 2012/28/ (щодо використання «сирітських творів»), Директиву ЄС 2017/1564/ (щодо використання творів в інтересах людей з вадами зору, яка у свою чергу відображає положення Марракеського договору ВОІВ), а також нову Директиви ЄС 2019/790 (щодо питань авторського права в інформаційному суспільстві).

Врегулювати відповідні проблемні питання у сфері авторського права і суміжних прав доцільно з огляду на їх регулювання зазначеними директивами Євросоюзу, враховуючи плани України щодо європейської інтеграції.

Необхідність прийняття проекту Закону спричинена, зокрема, наступними факторами:

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2301-02/47969-03 від 03.08.2020

1) на сьогодні Цивільний кодекс України передбачає, що майнові права інтелектуальної власності України на службові твори належать працівникові та юридичній або фізичній особі, де або у якої працює працівник спільно. Разом з тим, Закон України «Про авторське право і суміжні права» передбачає, що майнові права на службовий твір належать роботодавцю якщо інше не визначено договором (контрактом) між працівником, який створив твір та роботодавцем.

У результаті наявності даної колізії роботодавець, якому законодавством надана частина майнових прав на службові твори, не набуває їх на підставі закону чи договору в результаті створення твору, а змушений набувати ці права від працівника з використанням додаткових процедур через певний проміжок часу після створення відповідного твору. Те ж саме стосується замовника щодо творів, створених за замовленням.

Дана ситуація призводить до ускладнення ведення господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів авторського права і суміжних прав (особливо комп'ютерних програм та баз даних). Внаслідок відповідної невизначеності щодо належності прав ризику виникнення необґрунтованих претензій з боку працівника (працівників) надзвичайно високі, що може спричинити неможливість добросовісного використання об'єктів права інтелектуальної власності, які були створені як службові твори або твори, створені на замовлення.

Також із зазначених вище міркувань є необхідність забезпечення автоматичного набуття органом державної влади прав на твір, створений автором у зв'язку з виконанням трудового договору з органом державної влади;

2) Цивільний кодекс України та Закон України «Про авторське право та суміжні права» вимагають укладати ліцензійні договори лише в письмовій формі. При цьому велика кількість об'єктів авторського права і суміжних прав у світі розповсюджується в мережі Інтернет на умовах опублікування пропозиції надати (або отримати) ліцензію, адресовану необмеженому колу осіб, та прийняття такої пропозиції зацікавленою особою. За такою системою функціонує популярний відеосервіс «Ютьюб» («YouTube»), банки фотографій, вільна он-лайн енциклопедія «Вікіпедія» («Wikipedia»), спільноти розробників таких комп'ютерних програм, як «Лінукс» («Linux»), «Мозіла фаєрфокс» («Mozilla Firefox») та тисячі інших. Натомість українські користувачі і розробники програмного забезпечення не можуть легально користуватись безкоштовним програмним забезпеченням, оскільки договори укладені не у письмовій формі, як того наразі вимагає українське законодавство, визнаються нікчемними.

При цьому, Директивою ЄС 2003/98/ЄС (змінена Директивою 2013/37/ЄС) про повторне використання публічної інформації (частина друга статті 8) передбачено, що держави-члени мають забезпечити використання ліцензій, які доступні у цифровій формі і можуть надаватись засобами електронного зв'язку;

3) в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС вживається термін «фільм». Разом з тим, термін «відеограма» використовується у законодавстві ряду країн Європейського Союзу, тому його доцільно залишити як такий, що вже тривалий час застосовується в українській практиці, особливо у сфері телевізійного мовлення;

4) потребують уточнення майнові права на відтворення, публічне сповіщення, кабельну ретрансляцію та інші, з урахуванням положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Так, визначення права на кабельну ретрансляцію в чинному законодавстві не відповідає базовим міжнародним договорам у сфері авторського права і суміжних прав і дозволяє суб'єктам господарювання, що здійснюють кабельну ретрансляцію, ухилятися від сплати винагороди за кабельну ретрансляцію українських телеканалів;

5) чинне законодавство передбачає можливість охорони правом особливого роду (*sui generis*) неоригінальних баз даних, однак, відсутні спеціальні правові норми, що стосуються такої охорони, що ускладнює захист законних інтересів власників неоригінальних баз даних, у створення яких часто вкладаються великі інвестиції. Разом з тим, в епоху інформаційного суспільства та Інтернету стає легко отримати доступ до змісту таких баз даних, здійснювати повторне використання шляхом створення аналогічної бази даних і, таким чином зменшуючи комерційну вартість бази даних, зміст якої було використано;

6) Закон України «Про авторське право і суміжні права» протягом тривалого часу піддавався критиці через відсутність певних винятків та обмежень у сфері авторського права і суміжних прав, необхідних для суспільства. Наприклад, відсутність у законодавстві так званої «свободи панорами» не дозволяє правомірно розміщувати в онлайн-енциклопедії «Вікіпедія» фотографії творів архітектури, скульптур, розташованих у громадських місцях, за відсутності письмового договору з суб'єктами авторського права. Чинне законодавство у сфері авторського права і суміжних прав не передбачає винятків з права на відтворення, які б дозволяли Інтернет-провайдером створювати тимчасові копії файлів. Також необхідним є право на використання творів без згоди суб'єкта авторського права у зв'язку з демонстрацією або ремонтом обладнання, перевірка функціонування якого неможлива без використання творів;

7) право на отримання частки ціни від кожного перепродажу творів мистецтва, що слідує за першим продажем, на аукціонах (право слідування) потребує встановлення диференційованих ставок, у залежності від ціни перепродажу, як це передбачено законодавством Євросоюзу;

8) для посилення стримувального ефекту санкцій, передбачених за порушення авторського права і суміжних прав, необхідно посилити адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав, а також вивести порушення прав інтелектуальної власності з категорії малозначних. Це сприятиме зменшенню кількості відповідних правопорушень під загрозою посиленої відповідальності;

9) необхідно розширити перелік суб'єктів, що можуть вчиняти процесуальні дії щодо захисту авторського права і суміжних прав, включивши до нього організації колективного управління, інші професійні організації щодо захисту авторського права і суміжних прав (наприклад, антипіратські об'єднання правовласників);

10) встановлені законодавством процедури протидії Інтернет-піратству за допомогою взаємодії правовласників з власниками веб-сайтів, на які контент завантажують користувачі, хостинг-провайдерами, потребує доопрацювання, поширення її на всі об'єкти авторського права і суміжних прав, встановлення додаткових зобов'язань для провайдерів обміну контентом (власники соціальних мереж з контентом, який завантажують користувачі), з урахуванням досвід ЄС;

11) необхідно врегулювати питання охорони шрифтів як творів образотворчого мистецтва або комп'ютерних програм;

12) необхідно передбачити випадки дозволеного використання «сирітських» творів та об'єктів суміжних прав (щодо яких неможливо встановити правовласника), з урахуванням Директиви ЄС 2012/28/;

13) необхідно забезпечити скасування неактуальної системи маркування примірників об'єктів авторського права і суміжних прав контрольними марками;

14) необхідно передбачити можливість охорони виражень фольклору правом особливого роду (*suí generis*) відповідно до рекомендацій Міжурядового комітету з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань і фольклору Всесвітньої організації інтелектуальної власності;

15) потребує доопрацювання Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», з урахуванням виявлених у ньому недоліків та практики застосування норм цього Закону з часу набрання ним чинності у липні 2018 року;

16) потребує врегулювання питання належності майнових прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту;

17) необхідно врегулювати відповідальність за розміщення гіперпосилань на об'єкти авторського права і суміжних прав, з урахуванням практики Європейського Суду Справедливості.

Разом з тим, проєкт Закону розроблений Мінекономіки з урахуванням витягу з протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2015 р. № 105 стосовно опрацювання питання доцільності втрати чинності Законом України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» (далі – Закон про розповсюдження).

Закон про розповсюдження був прийнятий у зв'язку з масовим поширенням на території України дисків для лазерних систем зчитування і необхідністю жорсткого контролю за поширенням примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних на оптичних носіях, що потребувало маркування контрольними марками.

Однак за час дії цього Закону на практиці виявилися проблемні питання, пов'язані з реалізацією його правових норм і як наслідок на сьогодні механізм контрольного маркування втратив своє значення і ефективність. Так, існують тіньові схеми, за якими незаконно отримуються контрольні марки, зокрема, з використанням фіктивних ліцензійних угод. Велика кількість контрольних марок є підробленими. Захисний елемент “контрольна марка”, незважаючи на досить високий рівень захисту, є недосконалим, а тому порушникам вдається змінювати первісні позначення і такими голографічними елементами маркувати контрафактну продукцію.

У зв'язку з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та використанням як джерела розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав Інтернет-сервісів, значно втратило актуальність саме використання дисків для лазерних систем зчитування як носія для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.

Динаміка отримання контрольних марок свідчить про суттєве зменшення попиту на цю адміністративну послугу. Так, з 2011 року кількість виданих контрольних марок зменшилася з 14 000 000 до 1 000 793 марок у 2019 році. Тобто, останніми роками показник виданих контрольних марок є занадто малим.

Водночас, собівартість контрольної марки складає 1,17 грн., тому їх видача заявникам, з урахуванням витрат на виготовлення контрольних марок, не сприяє наповненню державного бюджету.

Вітчизняні асоціації, що представляють інтереси музичної індустрії, не підтримують подальше застосування контрольних марок для маркування примірників фонограм, у зв'язку зі значним зниженням обсягів продукції, що реалізується на оптичних дисках.

Таким чином, основними групами (підгрупами), на які проєкт акта справляє вплив, є:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	—	ні
Держава	так	—
Суб'єкти господарювання	так	—
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	—

У зв'язку із вищевикладеним, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України підготовлено відповідний проєкт регуляторного акта.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю прийняття проєкту акта є, зокрема створення умов для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних без необхідності маркування виробниками та розповсюджувачами цих примірників контрольними марками.

Питання застосування додаткових способів захисту примірників доцільно залишити на розсуд виробників та розповсюджувачів примірників. Це дозволить виробникам та офіційним розповсюджувачам самостійно обирати вид та ступінь захисту примірників та змінювати вид та ступінь захисту з урахуванням розвитку технологій.

Метою прийняття нормативно-правового акта є, зокрема, скасування системи маркування контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, оскільки ця система виявилася неефективною.

Проєкт регуляторного акта має сприяти розв'язанню проблеми, зазначеної у розділі I аналізу регуляторного впливу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Залишення ситуації без змін характеризується збереженням діючого нормативно-правового механізму, що є неприйнятним, оскільки у зв'язку з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та використанням як джерела розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав Інтернет-сервісів, значно втратило актуальність саме використання дисків для лазерних систем зчитування як носія для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.
Прийняття проєкту акта	Прийняття такого регуляторного акта забезпечить досягнення встановлених цілей, визначених розділом II аналізу регуляторного впливу.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Альтернатива є непринятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.
Прийняття проєкту акта	Врегулювання питань розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних без необхідності маркування виробниками та розповсюджувачами цих примірників	Реалізація положень акту не потребує додаткових бюджетних матеріальних чи інших витрат.

	контрольними марками призведе до активного застосування виробниками та офіційними розповсюджувачами самостійно визначених видів та ступенів захисту примірників з урахуванням розвитку технологій.	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Прийняття проекту акта	Відсутні	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі та мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	4	7	37	48
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	8,33	14,6	77,08	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного законодавства	Ситуація залишається на існуючому рівні	Витрати залишаються на існуючому рівні
Альтернатива 1. Прийняття проекту акта	Дозволить уникнути необхідності витратити час та кошти на отримання в Мінекономіки	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з боку суб'єкта господарювання

	контрольних марок та маркування ними примірників.	
--	---	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з боку суб'єктів господарювання
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з боку суб'єктів господарювання

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	Відсутні	X
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	Відсутні	X
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	Відсутні	X
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	Відсутні	X
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових,	Відсутні	X

	інших експертиз, страхування тощо), гривень		
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	Відсутні	X
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	Відсутні	X
8	Інше (уточнити), гривень	Відсутні	X
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень	Відсутні	X
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на які буде поширено регулювання, одиниць	38	38
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9хрядок 10), гривень	Відсутні	X

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	Відсутні	X	X

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	Відсутні	Відсутні

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку,	Витрати на оплату штрафних	Разом за рік	Витрати за п'ять років
------------	-----------------------------	----------------------------	--------------	------------------------

	підготовку та подання звітності державним органам	санкцій за рік		
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовки та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	Відсутні	X	X	X

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	Відсутні	X	X	X

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів,	Відсутні	X	X	X

погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)				
--	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	Відсутні	X	X

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	Не потребує найму додаткового персоналу	X

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання є неефективною у зв'язку з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та використанням як джерела розповсюдження об'єктів

		авторського права і суміжних прав Інтернет-сервісів, як наслідок використання дисків для лазерних систем зчитування як носія для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних втрачає актуальність.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	4	У разі прийняття акта буде забезпечено створення умов для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних без необхідності маркування виробниками та розповсюджувачами цих примірників контрольними марками.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття проєкту акта	Дозволить забезпечити створення умов для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних без необхідності маркування виробниками та розповсюджувачами цих примірників контрольними	У разі прийняття проєкту акта держава та суб'єкти господарювання не нестимуть додаткових матеріальних витрат	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягти поставлених цілей та відповідатиме вимогам законодавства

	марками.		
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення ситуації без змін існуватиме проблема неефективності маркування примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних контрольними марками, оскільки у зв'язку з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та використанням як джерела розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав Інтернет-сервісів, використання дисків для лазерних систем зчитування як носія для розповсюдження примірників втрачає актуальність.	У разі залишення існуючої ситуації без змін, зберігаються витрати суб'єктами господарювання часу та коштів на отримання в Мінекономіки контрольних марок та маркування ними примірників.	Залишення ситуації без змін є неефективним та створює додаткові непотрібні витрати для суб'єктів господарювання.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
---------	---	--

Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутня ефективність, оскільки у зв'язку з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та використанням як джерела розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав Інтернет-сервісів, використання дисків для лазерних систем зчитування як носія для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних втрачає актуальність.	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні
Прийняття проєкту акта	Прийняття акта забезпечить створення умов для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних без необхідності маркування виробниками та розповсюджувачами цих примірників контрольними марками.	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі його прийняття відсутні

V. Механізм і заходи, які забезпечуватимуть розв'язання визначеної проблеми

Для досягнення цілей, визначених у другому розділі аналізу, передбачається прийняття запропонованого проєкту акта.

Проєктом Закону пропонується скасування обов'язку отримання контрольних марок імпортерами, експортерами та відтворювачами примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних у зв'язку з неефективністю відповідного механізму «контрольного маркування».

Застосування технічних засобів захисту та інформації про управління правами до примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, таким чином, буде не обов'язком, а буде, у разі доцільності, реалізовуватись самим виробником і розповсюджувачами відповідної продукції на свій власний розсуд, з можливістю вибору будь-яких технічних способів реалізації, яких на сьогодні існує велика кількість і які постійно вдосконалюються.

При цьому виробникам і розповсюджувачам примірників надається можливість захистити свої інтереси та створити перепони для здійснення піратської діяльності.

Проектом Закону також пропонується виключити функцію Установи (Мінекономіки) щодо забезпечення відтворювачів, імпортерів і експортерів примірників аудіовізуальних творів, фонограм (відеограм) контрольними марками відповідно до Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів і фонограм», веде Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок; норми процесуальних кодексів, які стосуються адміністративної відповідальності за розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, не маркованих контрольними марками, а також та кримінальної відповідальності за незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок.

Проектом Закону пропонується, зокрема, такі механізми вирішення інших проблем правового регулювання сфери авторського права і суміжних прав:

1) забезпечено автоматичне набуття органом державної влади прав на твір, створений автором у зв'язку з виконанням трудового договору з органом державної влади та набуття роботодавцями і замовниками прав на комп'ютерні програми і бази даних, створених як службові твори або в рамках виконання договорів за замовленням. Відповідні норми проекту Закону посилюють позиції ІТ-компаній, яким «за замовчуванням» будуть належати майнові права на комп'ютерні програми і бази даних. Цей підхід відображений в директивах ЄС (Директиви 96/9/ЄС та 2009/24/ЄС) і буде вітатися як міжнародними, так і українськими ІТ-компаніями;

2) буде забезпечено законодавче регулювання порядку укладання ліцензійних договорів на основі публічної пропозиції, поширених на практиці в багатьох країнах, в тому числі в Україні. Крім того, Передбачений проектом Закону «публічний ліцензійний договір» передбачає можливість сплати добровільної винагороди, що на практиці може реалізуватися, зокрема шляхом «краудфандингу», наприклад, при реалізації стартапів зі створення комп'ютерних програм, книжок, фільмів;

3) термін «відеограма» залишено як такий, що використовується у законодавстві ряду країн Європейського Союзу, з урахуванням того, що цей термін тривалий час застосовується в українській практиці, особливо у сфері телевізійного мовлення;

4) уточнено визначення і зміст майнових прав (для виключення можливості неоднозначного трактування термінів, які в діючому законодавстві відрізняються від стандартів ЄС): відтворення (уточнено зміст з урахуванням

особливостей цифрового копіювання); кабельна ретрансляція (уточнено зміст, враховуються інтереси як зарубіжних, так і українських телеканалів); прокат, позичка (на основі вимог Директиви ЄС 2006/115); доведення до загального відома публіки (на основі вимог Директиви ЄС 2001/29);

5) передбачено правову охорону неоригінальних баз даних, що має задовольнити інтереси власників так званих «інвестиційних» баз даних, які не є оригінальними, але створення, технічна підтримка та наповнення яких вимагають значних фінансових ресурсів;

6) для забезпечення балансу інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав та суспільства як користувачів розширено перелік винятків з авторського права і суміжних прав: щодо комп'ютерних програм і баз даних; для осіб з обмеженнями зору; щодо використання творів, розміщених в публічних місцях («свобода панорами»); для демонстрації обладнання; для тимчасового відтворення технологічного характеру (здійснюється провайдерами);

7) встановлено диференційовані ставки винагороди, передбаченої правом слідування, в залежності від ціни перепродажу твору мистецтва (імплементуються положення Директиви 2001/84/ЄС про право слідування).

8) посилюється адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав, порушення прав інтелектуальної власності виведено з категорії малозначних, - що сприятиме зменшенню кількості відповідних правопорушень під загрозою посиленої відповідальності.

9) розширено перелік суб'єктів, що можуть вчиняти процесуальні дії щодо захисту авторського права і суміжних прав, шляхом включення до нього організацій колективного управління, інших професійних організацій щодо захисту авторського права і суміжних прав (наприклад, антипіратські об'єднання правовласників);

10) встановлені законодавством процедури протидії Інтернет-піратству за допомогою взаємодії правовласників з власниками веб-сайтів, на які контент завантажують користувачі, хостинг-провайдерами, доопрацьовано, поширено на всі об'єкти авторського права і суміжних прав, встановлено додаткові зобов'язання для провайдерів обміну контентом (власники соціальних мереж з контентом, який завантажують користувачі), з урахуванням досвід ЄС;

11) врегульовано питання охорони шрифтів як творів образотворчого мистецтва або комп'ютерних програм;

12) передбачено випадки дозволеного використання «сирітських» творів та об'єктів суміжних прав (щодо яких неможливо встановити правовласника), з урахуванням Директиви ЄС 2012/28/;

13) передбачено можливість охорони виражень фольклору правом особливого роду (*sui generis*) відповідно до рекомендацій Міжурядового комітету з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань і фольклору Всесвітньої організації інтелектуальної власності;

14) доопрацьовано Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», з урахуванням виявлених у ньому недоліків та практики застосування норм цього Закону з часу набрання ним чинності у липні 2018 року;

15) врегульовано правом *sui generis* питання належності майнових прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту;

16) врегульовано питання відповідальності за розміщення гіперпосилань на об'єкти авторського права і суміжних прав, з урахуванням практики Європейського Суду Справедливості.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у	Відсутні	X	X	X	X

сфері регулювання					
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі: камеральні, виїзні	Відсутні	X	X	X	X
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	Відсутні	X	X	X	X
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	Відсутні	X	X	X	X
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	Відсутні	X	X	X	X
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	Відсутні	X	X	X	X
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	X	X	X	X	X
Разом за рік	Відсутні	X	X	X	X

Сумарно п'ять років	за	Відсутні	X	X	X	X
------------------------	----	----------	---	---	---	---

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта відсутні.

Реалізація регуляторного акта не потребує додаткових витрат суб'єктів господарювання.

Прийняття регуляторного акта сприятиме створенню умов для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних без необхідності маркування виробниками та розповсюджувачами цих примірників контрольними марками.

Прийняття та оприлюднення регуляторного акта в установленому порядку забезпечить доведення його вимог до відома суб'єктів господарювання.

Досягнення цілей не потребує додаткових організаційних заходів.

Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акту запропоновано встановити на необмежений термін.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проєкт регуляторного акту.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта є:

- зменшення обсягів продажу на території України примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних на матеріальних носіях;
- збільшення обсягів продажу цифрових копій аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних через мережу Інтернет для українських користувачів;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий.

Будуть створені умови для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних без необхідності

маркування виробниками та розповсюджувачами цих примірників контрольними марками.

Крім того, Міжнародний альянс інтелектуальної власності (МАІВ) у своїх звітах щодо дотримання авторського права і суміжних прав в Україні відзначає, що існуюча система голографічного маркування вважається неефективною. Тому суттєвим показником результативності проєкту акта може стати покращення статусу України в рамках "Спеціальної доповіді 301" Уряду США щодо дотримання прав інтелектуальної власності та відновлення дії для України Генералізованої системи преференцій Уряду США.

Додержання вимог регуляторного акта не потребує запровадження державного нагляду та контролю.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відносно цього регуляторного акта повинно послідовно здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності. Зокрема:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде проведено через 1 рік після набрання чинності регуляторним актом;

повторне відстеження результативності – через 2 роки з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом;

періодичне відстеження результативності – один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

_____ 2020 р.

ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації здійснювались з виробниками та розповсюджувачами примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних шляхом проведення опитування під час подачі заявок на отримання контрольних марок.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

До числа суб'єктів, на яких може поширюватися дія проекту акта належать не лише юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, а й фізичні особи, які здійснюють розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.

За результатами опитування більшість виробників та розповсюджувачів під час подачі заявок на отримання контрольних марок повідомили, що на сьогодні відсутня необхідність застосування як контрольних марок, що наразі видає Мінекономіки, так і інших спеціальних засобів захисту примірників, оскільки порушники авторського права і суміжних прав в сучасних умовах розповсюджують цифрові копії об'єктів авторського права і суміжних прав через мережу Інтернет та не проявляють інтересу до виробництва і розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав на матеріальних носіях.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Враховуючи зазначене вище, необхідність проведення розрахунку витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання відсутня.

№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) <i>Формула:</i> <i>кількість необхідних одиниць обладнання X вартість одиниці</i>	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
2.	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування <i>Формула:</i> <i>прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість процедур обліку за рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого</i>	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)

	<i>підприємництва</i>			
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) <i>Формула:</i> <i>оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) X кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємства</i>	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
5.	Інші процедури:			
6.	Разом, гривень <i>Формула:</i> <i>(сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)</i>	0,00 грн.	X	0,00 грн.
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць.			
8.	Сумарно, гривень <i>Формула:</i>	0,00 грн.	X	0,00 грн.

	відповідний стовпчик “разом” X кількість суб’єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)			
Оцінка вартості адміністративних процедур суб’єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
	Формула: витрати часу на X вартість часу суб’єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	Часові витрати: на ознайомлення з процедурою	(припущено, що суб’єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)	(витрати на пошук нормативно- правового акту в мережі Інтернет у перший рік) + 0,00 грн. (витрати на пошук нормативно- правового акту в мережі Інтернет у наступний рік)
	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0,00 грн.	X	X
	Разом, гривень	0,00 грн.	X	X
	Кількість суб’єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	0,00 грн.	X	X
	Сумарно, гривень	0,00 грн.	X	X

Примітки:

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», з 1 січня 2018 року становить – 22,41 гривні.

1. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1.	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0,00 грн.	X
2.	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	0,00 грн.	X
3.	Сумарні витрати суб'єктів малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	0,00 грн.	X
4.	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	0,00 грн.	X
5.	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	0,00 грн.	X

2. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Не передбачається розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів.